יתד נאמן
מעל 30 שנה
בס"ד יום רביעי כ"ה בכסלו תשע"ח (13 בדצמבר 2017) שנה ל"ג גליון 9595. מופץ ב-144,000 עותקים

צילום: מוטי קמחי

אבי רכב ישראל ופרשין

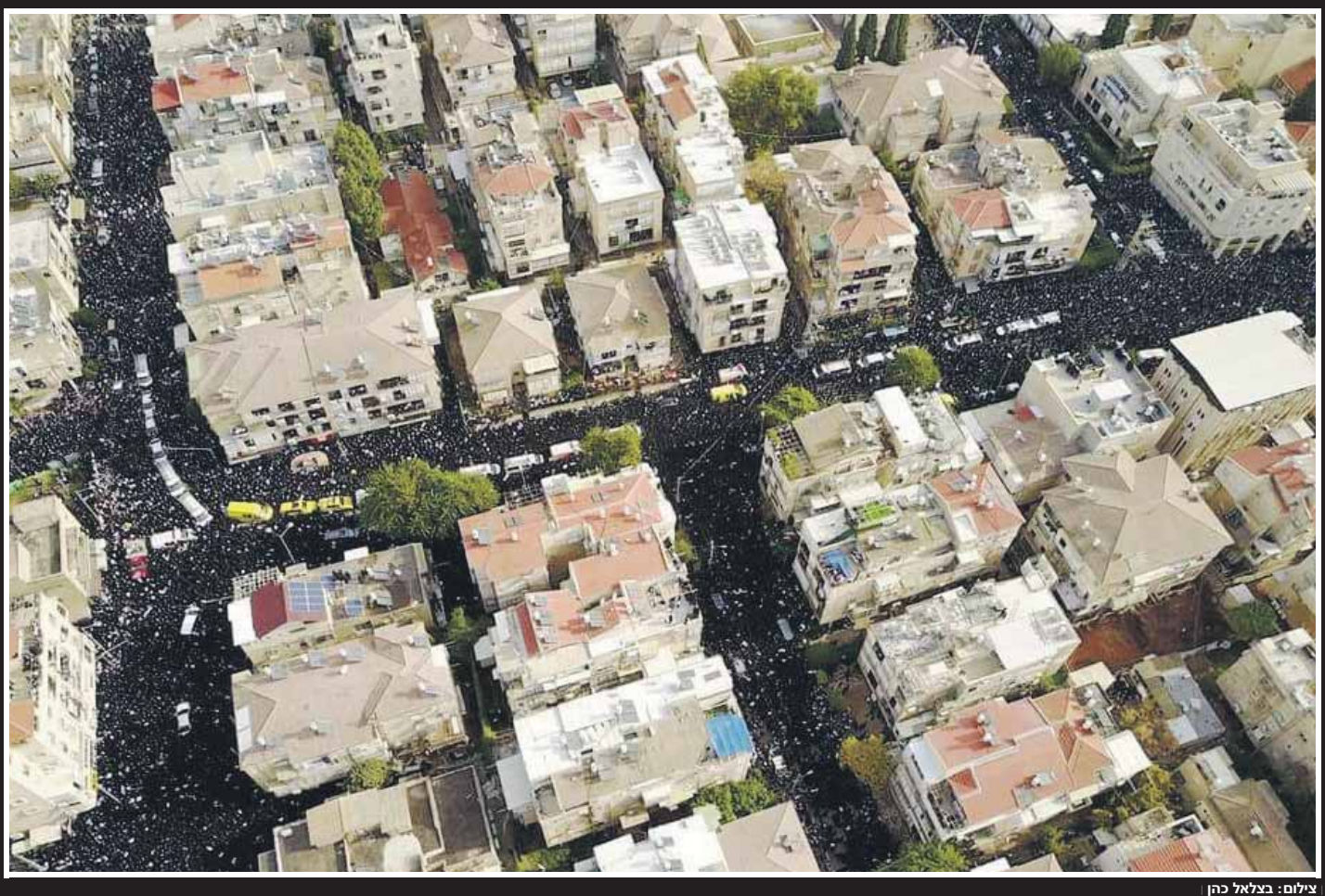
צילום: בצלאל כהן

תּוֹרָה תְּגָרֵי שַׂק וְהִתְפַּלְּשִׁי בָּאֲפָרִים
אֵבֶל יָחִיד עֲשִׂי לָךְ מִסְפֵּד תַּמְרוּרִים

עַל תּוֹפְשֵׁי מָשׁוֹטַיִךְ וּפוֹרְשֵׁי מִכְמוֹרִים
מַלָּחַיִךְ וְחוֹבְלַיִךְ בְּמַיִם אַדִּירִים

עוֹרְכֵי מַעֲרָכֵךְ מְיַשְּׁרֵי הֲדוּרִים
מְפַעְנְחֵי צְפוּנַיִךְ וּמְגַלֵּי מִסְתּוֹרִים...

מִי יְשַׁדֵּד מַעֲמַקַּיִךְ וַחֲתוּ אֲפָרִים
וּמִי יִלְחוֹם מִלְחַמְתָּךְ וְיָשׁוּב לַשְּׁעָרִים

כְּלֵי מִלְחָמָה אָבְדוּ וְנָפְלוּ גִּבּוֹרִים
אַשְׁרֵיהֶם מַשְׂכִּילִים כָּרָקִיעַ זוֹהֲרִים

בִּמְנוּחוֹת שָׁלוֹם נָחוּ יְשָׁרִים
אוֹי וַאֲבוֹי וְשׁוֹד וְשֶׁבֶר לְנוֹתָרִים...

ויהי בנסוע הארון

רשכבה"ג מרן ראש הישיבה זצוק"ל

מאות אלפי אנשים הלכו אתמול שפופים, אחרי מיטתו של מנהיג הדור. מן הסתם, בראשם של רובם ככולם, כשעברו סמוך לאותו בית צנוע, עלו זיכרונות ממקרים בהם הזדמנו לשם, לפשוט את ספיקותיהם; למצוא מזור לכאבם; להתחזק ולהתרומם, מהמגע הבלתי אמצעי עם גדול הדור לשמוע דעת תורה.

מציאות מופלאה של נגישות בלתי אמצעית, לגדול הדור ומנהיגו, עבור כל החפץ בכך - מנער רך בשנים ונבוך ועד ראשי מוסדות שבעי ימים. זאת במשך שנים כה ארוכות, בהתמסרות מוחלטת למשך זמן כה ארוך מדי יום ביומו. כך רצה הבוי"ת כששתל את מרן ראש הישיבה זצוק"ל בדורנו והוא, מרן ראש הישיבה, עשה את רצון ד', ללא כחל וסרק, עם כל פשטותו הישירה, כפי שחשב וכפי שלמד מרבותיו, שיהודי טוב צריך לעשות את המוטל עליו.

ודווקא מתוך הפשטות הזו, המרוחקת מכל מראית עין של גינוני מנהיגות - צמחה לנו אותה דמות גדולה בענקים. אותה אישיות, שבכל העולם כולו הייתה ציפייה נערצת למוצא פיה. לא סממני כריזמה משכו את ההמונים שצמאו לדעת התורה שיצאה מרחוב חזו"א 5 לכל העולם היהודי, אלא משיכה טבעית, לחסות בצלו ולהאזין לדאגתו האבהית, של מי שהעמיס על גבו השחוח את משא הדור ונשא בעולו, בבחינת אביהם של ישראל.

ואכן תחת הנהגת מרן ראש הישיבה, באה פריחה חסרת תקדים - לא רק לבנו בכורו, עולם התורה, שחווה בתקופתו צמיחה אדירה בהיקפם וריבוים של הישיבות ולא רק בהקמתם ופיתוחם המפליאים של כוללי האברכים, על בסיס הנהגה של רשתות הכוללים הגדולים - אלא לכל העולם היהודי באשר הוא.

הוא היה אביהם של עשרות ומאות קהילות יראים ברחבי העולם כולו, כמו גם הכוח הדוחף שעמד ביסוד התפתחותם המדהימה של מוסדות הקירוב ועולם התשובה.

לכולם יחדיו ולכל אחד לחוד, היה מקום בראשו הגאוני וכולם היו חרוטים על לוח ליבו הרחום, ללא הפסק, ובלי שום ניסיון להשיל מעליו ולו מעט מהמשא וטורח העם, גם לעת זקנה מופלגת.

מותר לומר, שבעשרים השנה האחרונות, הגלובוס היהודי שינה את פניו לחלוטין, כאשר בכל פינה ופינה ממנו, שהחיים התורניים לבלבו בה בשנים הללו, ישנם רבים היכולים לספר סיפור נאה אודות חלקו של רבינו מרן ראש הישיבה זצוק"ל בכך. באותה מדה אפשר לומר, שקשייו של כל אברך, ילד או בת סמינר, עניינו אותו עד לפרטים הקטנים.

■ ■ ■

אולם ישנה נקודה אחת אותה צריכים אנו לזכור, הנקודה הבסיסית שזעקה מדמותו של רבינו כל ימי חייו, על אחת כמה וכמה מהשיעור הכללי האחרון של מרן ראש הישיבה זצוק"ל - אשכבתיה דרבי.

כל כולו של רבינו עמדה על היותו "בן ישיבה", "בחור ישיבה", כל מי שבא עמו במגע, חש את העמידה מול בריאה שברא ד' יתברך, שכל צורתה מסותתת מעמל התורה כהווית חיים בלעדית, על פי פאר מורשת הישיבות הקדושות בלימוד ובמוסר בטהרת הקודש, כפי שהתקבלה ונצברה במשך דורות ממרנן ורבנן גדולי ראשי הישיבות ומנהליהם הרוחניים.

מרן זצוק"ל לא רק דרש מכל מי שבא עמו במגע, את לימוד התורה באיכות ובכמות כמטרה בלעדית של אדם בעולמו; הוא לא רק עמד על הצורך ביראת שמים והתנהגות מוסרית נאותה מכל מי שהסתופף בצילו. שכן, מעבר לדברים הישירים ששמענו ממנו ללא הפסק בעניינים הללו, הוא היה נאה דורש ונאה מקיים. קשה היה לעמוד לידו, בלי להרגיש ממילא את התביעה לגדול בתורה, כשם שאי אפשר היה לקיים עמו שיחה, בלי לחוש את הסלידה מנגיעות (אוי נגיעות) ובלי לקיים מדה כלשהי של ביקורת עצמית. זאת גם ללא אף מילה מפורשת מפיו הקדוש, אלא רק מעצם ההימצאות בסמוך אליו, התבוננות באישיותו ומעשיו ופעמים אף הבחנה במילה מחויכת ואגבית.

כמה רוממות ניתן לשאוב מכך, שהשפעתו העצומה של רבינו אף במושגים ובהיקפים מלכותיים בכל קנה מידה, נקנו ובאו אך ורק בקנייני תורתנו הקדושה, כפריו המפואר של עולם הישיבות לדורותיו, שלבסוף זכה להנהגתו של רבינו!

אתמול עמדנו שפופים ומדוכדכים לשמוע את דברי מרן ראש הישיבה זצוק"ל בצוואתו, על כל מיני פרטים שאותם שקד לבטא בה. אמנם, ככל שנשמעו הדברים בסגנונם המקורי והייחודי, עמדה בפנינו לפתע דמותו וכל מה ששידרה לנו ולדורנו בכל השנים הארוכות הללו, בבחינת שיעור כללי ומסכם לדמותו של רבינו בסוגית "את ה־לקים ירא ואת מצוותיו שמור, כי זה כל האדם".

י.נ.

"קשה סילוקן של צדיקים יותר מחורבן בית המקדש"

כבה המאור הגדול.

שעות ספורות קודם הדלקת אור המנורה, חשכו המאורות.

רשכבה"ג מרן ראש הישיבה, אשר התפללנו וייחלנו כי נלך לאורו עד ביאת גואל צדק, עלה לגנזי מרומים, והותיר אותנו יתומים ואבלים.

כואב הלב ודואב. הארי החי, מעוז עוזנו ותפארתנו, שר התורה והיראה, רבן של ישראל, אשר כל העת קיווינו כי בצלו נחסה ויחדיו נקביל פני משיח צדקנו בתיקון העולם במלכות ש־ק־י, נלקח מאתנו.

גם אם ראינו בבוקרו של יום את השמש זורחת, את השמים מאירים, הרי עולם חדש לפנינו. שקעה שמשו של הדור, והעולם - שונה הוא. מרן ראש הישיבה, עלה בסערה השמימה, ולנו לא נותר אלא לזעוק: "אבי, אבי, רכב ישראל ופרשיו".

מאות האלפים שליוו אתמול את רבינו הגדול, לא התאבלו רק על ראש הישיבה שנלקח מאתנו; על גדול הדור שהותיר אותנו לאנחות; על מדברנא דאומתיה שנסתלק מתוכנו, זה היה אבל פרטי, אישי, על אב וסב זקן, שנשא את משא הדור על כתפיו, "כאשר ישא האומן את היונק", הוביל אותנו בשעות קשות כמו גם בימים שמחים, והותיר אותנו יתומים וכואבים. אכן - "יתומים היינו ואין אב", לא כמליצה, אלא פשוטו כמשמעו.

מצודתו היתה פרוסה בכל מקום. היכלי התורה, הישיבות, כוללי האברכים, רבבות עמלי התורה, היו דאגתו יומם ולילה. לא רק הדאגה לרוחניותם היא אשר מילאה את כל ישותו, אלא הדאגה הממשית לקיומם, כדי שיוכלו להמשיך ולעסוק בתורה באין מפריע. הוא זה שנשא את מצוקתם על כתפיו; הוא היה זה שעל שכמו ממש נשא את העול, והביא לחמם ממרחק, כדי שיוכלו להמשיך ולעמול בתורה. כך גם רבבות בעלי תשובה, חייבים לו את חייהם הרוחניים, כי ארגוני הקירוב השונים, היו בבת עינו, והוא ראה בפעילותם ובהצלחתם צורך הדור. בתבונתו המופלאה, בחכמת התורה שפיעמה בו, הוא ניווט את הדור כולו בין משברי הגלים שאיימו לטלטל את הספינה, וראה בעיניו את הגידול המופלא והמבורך של עולם התורה, על אף כל המפריעים ומציבי המכשולים.

אבל כמנהיג לדור כולו, הוא דאג גם את דאגת אחינו בית ישראל בכל תפוצותיהם. בגילו המופלג, הוא יצא לכל רחבי תבל, לקהילות גדולות וקטנות בעולם, כדי להשמיע את המסר האחד והיחיד עליו חזר ושב וחזר כל העת: אין קיום לתורה, כי אם בטהרתה, בלי תערובת זרה. במקומות בהם היה הדבר כמעט מופרך, הוא דיבר ופעל להקמת מוסדות תורה במסורת ישראל סבא, נקיים מכל תערובת חולין, כי המסר שלו לדור כולו היה - נקיות וטהרה. אותן תכונות הנפש, שהיו כל מהותו כל חייו.

■ ■ ■

עמדו גדולי הדורות על הסתירה הקיימת בין שני מאמרי חז"ל. במסכת ראש השנה (יח:) נאמר: "שקולה מיתת צדיקים כשריפת בית א־לוקינו", ואילו במדרש איכה נאמר: "קשה סילוקן של צדיקים יותר מחורבן בית המקדש". היו מגדולי המוסר שביארו כי יש שני סוגי צדיקים. יש צדיק שהוא צדיק לעצמו ואפשר ללמוד ממנו אם באים אליו, מתבוננים בהנהגתו, לומדים מדרכיו, אבל הוא עצמו אינו יוצא ללמד. זהו צדיק שהוא בבחינת "בית המקדש". מי שהיה רוצה לעלות להר ד' ולהתבונן בעבודת בית המקדש, יכול היה לעשות כן ולהתעלות ברוחניות. כפי שאמרו התוספות במסכת בבא בתרא (כא.): "לפי שהיה רואה קדושה גדולה, וכהנים עוסקים בעבודה, היה מכוון לבו יותר ליראת שמים וללמוד תורה..." אבל בית המקדש לא היה מגיע אל האדם ללמדו ומי שלא היה עולה לרגל לירושלים, לא היה לו ממי ללמוד ולהתעלות, ועל כן פטירתו של צדיק כזה, שקולה "כשריפת בית א־לוקינו". אבל יש צדיק, שאינו נותר בד' אמותיו. הוא יוצא לחוץ כדי להרבות תורה ויראת שמים, מכתת רגליו ממקום למקום, כדי להשמיע קול ד' ברמה, מגדל תלמידים כמוהו, שגם הם מפרסמים ומגדלים כבוד שמים בכל העולם. צדיק שכזה, הרי סילוקו הוא "יותר מחורבן בית המקדש".

ומי לנו גדול כרבינו זצוק"ל, אשר כיתת רגליו בכל רחבי הארץ ובכל קצוות תבל, כדי להנחיל תורה בטהרתה. מי לנו כמוהו שבכל מקום אליו הגיע, חזר ודיבר על מעלת תורה לשמה, בנקיות וטהרה. אבל יחד עם זאת, הדגיש כל העת, כי תורה בלי זיכוך המידות, פגומה וחסרה. ומי לנו כמוהו שהיה דוגמה חיה למי שהתעלה בכל מעלות המידות, בסולם העלייה שמציב רבי פנחס בן יאיר, כפי שמבאר בעל ה"מסילת ישרים".

וכל זאת עשה מחדרו הקטן, מדירתו שרק המראה שלה, יכול היה להשיב מעוון. חז"ל אומרים (סנהדרין פח:): "שלחו מתם: איזהו בן העולם הבא? ענוותן ושפל ברך שייך עייל ונפיק וגריס באורייתא תדירא ולא מחזיק טיבותא לנפשיה". אמרו גדולי הדורות כי "בן העולם הבא", אין הכוונה רק שהוא עתיד לזכות לעולם הבא, אלא כאן, בעולם הזה, הוא כבר שייך לעולם הבא. הגאון הגדול רבי דב לנדו שליט"א, בבואו להגדיר את רבנו זצוק"ל אמר, כי לכל מדינה יש את שפת המדינה. באנגליה מדברים אנגלית. בצרפת מדברים צרפתית. בעולם הבא מדברים אמת. ורבינו הגדול, דיבר בשפת העולם הבא, כי הוא לא היה שייך לעולם הזה. כל ימיו, מאז עמד על דעתו, היה מנותק לחלוטין מעולם השקר, כל כולו היה ספוג באמת. דמות פלאית, שככל שננסה להבין או להגדיר, לא נוכל לעשות כן. מי שנכנס לחדר הקטן, ראה לנגד עיניו אמת צרופה. סלידה מכל נדנוד של שקר. מכל קורטוב של חנופה זרה. טהרה וקדושה, שרוממה אותו ויחד עמו את כל מי שהגיע למחיצתו וראה במו עיניו לאלו דרגות יכול להגיע בן־אנוש, כאן בעולם הזה.

עוד מצויים אנו באווירה הקשה של ההסתלקות הפתאומית, כאשר נראה היה שהניסים שנמשכו בכל השנה החולפת, בניגוד לכל כללי הרפואה, ימשכו גם הלאה. כל העת קיווינו, האמנו והתפללנו, שהשי"ת יחוס על עם עני ואביון, ויותיר לנו לפליטה את רבנו הגדול, שהיה מגדלור של אור לפני המחנה. דמות פלאית מדורות קודמים, שעוד בצעירותו הצביעו עליו גדולי הדורות דאז, כמי שעתיד לעמוד בראש מחנה אלפי ישראל, והוא שברח כמפני אש מכל קורטוב של כבוד, מכל שבריר של הנאה מדומה, נטל עליו את העול הכבד, במסירות נפש של ממש, כדי להנחיל לדור את השקפת התורה בטהרתה.

אכן, יתומים היינו ואין אב. נפלה עטרת ראשנו אוי נא לנו כי הושברנו. יחד עם הדור כולו, בוכים אנו וכואבים, את הסתלקותו לגנזי מרומים של מורנו, רועינו, קברניט הדור, שעלה לגנזי מרומים, והותיר אותנו אבלים ושבורים. לא זכינו. נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש. רבינו הגדול, רבן של כל בני הגולה, עלה בסערה השמימה, והותיר אותנו דוויים, אבלים וכואבים. אבל החותם שהטביע על הדור כולו, לא יסור לעולם. היכלי התורה וכוללי האברכים, כמו גם ארגוני התשובה שיסד, קומם ותמך, ימשיכו מכוחו ומהשפעתו לפרוח ולשגשג בסייעתא דשמיא, ויהי רצון שיהיה מליץ יושר על הדור כולו, ודמותו המופלאה שזכה דורנו לראות בו, תמשיך להוות מגדלור של אור לפני המחנה, עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו.

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ד'.

יצחק רוט

העיתון היום טעון גניזה

הצוואה המרטיטה

ו׳ תשרי תש״מ והוספתי בסוף ביום כד מרחשון תשמ״ג

כבר כמה פעמים התעוררתי וכתבתי צוואה בראשונה בשנת תשי״ד אחרי שנסתלקו בזמן קצר ג׳ גדולי ישראל זכרונם לברכה. וכעת נתעוררתי שוב מכמה טעמים ושיניתי ממה שכתבתי אז ויה״ר שאזכה לתקן בתשובה שלמה מה שעבר ולזכות לעבדו כרצונו יתברך.

א. אבקש מאד לא להספידני לא בפני ולא שלא בפני ולא לעשות עצרת התעוררות או עצרת אבל או כל מיני שמות שבודים והכוונה בהם להספיד.

ב. לא לכתוב שום מאמר עלי בעתונים יומיים, שבועיים, חדשיים, ולא להדפיס תמונתי ולא כמו שרגילים לכתוב תולדותיו.

ג. לא להדפיס מודעות על הלוי׳, ולא להודיע ע״י רמקול, או רדיו, מספיק שיהי׳ רק עשרה אנשים בהלוי׳.

ד. להשתדל שלא להשהות בין מיתה לקבורה רק לזרז שיהי׳ קבורה הכי סמוך למיתה.

ה. מקומי בבית החיים בין אנשים פשוטים.

ו. לא לכתוב על המצבה שום תארים רק פ״נ ר׳ אהרן יהודה ליב ב״ר נח צבי שטינמן.

ז. המצבה תהי׳ הכי זולה ופשוטה, לא לבזבז כסף עבור קניית מקום בבית הקברות שעולה ביוקר אבל אם רוצים לתת צדקה שיתנו בלי קניית מקום.

ח. בימים שהמנהג בהם ללכת אל הקבר כגון בכלות השבעה ושלשים ויא״צ מ״מ לא יבזבזו יותר מדי זמן עבור זה ויותר כדאי שיתחלפו במשך המעת לעת ללמוד כסדר ובלי לדבר אז דברים בטלים.

אם ע״י החיפוש למצוא מקום להתפלל לפני העמוד יגרום הרבה ביטול תורה יותר כדאי ללמוד תורה לש״ש בזמן זה.

ט. אבקש שכל מי שרוצה בטובתי ילמד כל יום פרק א׳ משניות עד גמר י״ב חודש והבנות יאמרו כל יום עשרה פרקי תהלים גם בשבת וביו״ט.

י. הכתבים בד״ת וכן באגדה אין להדפיס רק אלה שידעו שעברתי עליהם והם מוכנים לדפוס.

יא. אבקש לא להזכירני בשם צדיק או ירא שמים כדי שלא אתבזה עי״ז בעולם האמת.

יב. אבקש מאד מחילה מכל מי שפגעתי בכבודו וכן מי שאני חייב לו כסף ולא ידוע שבמציאות לא יגבה (היינו שלא יוכל לגבות עפ״י דין) נא למחול לי.

יג. כל יוצאי חלצי לא ילכו אחרי המטה כמנהג ירושלים ת״ו.

הוספתי ביום כ״ד מרחשון תשמ״ג

היות שהרבה טועין בי ולכן הנני מצדי אני מיעץ לא לקרוא ילדים על שמי (אבל איני אוסר את זה).

עברתי על זה ביום ה׳ אדר א׳ תשנ״ה

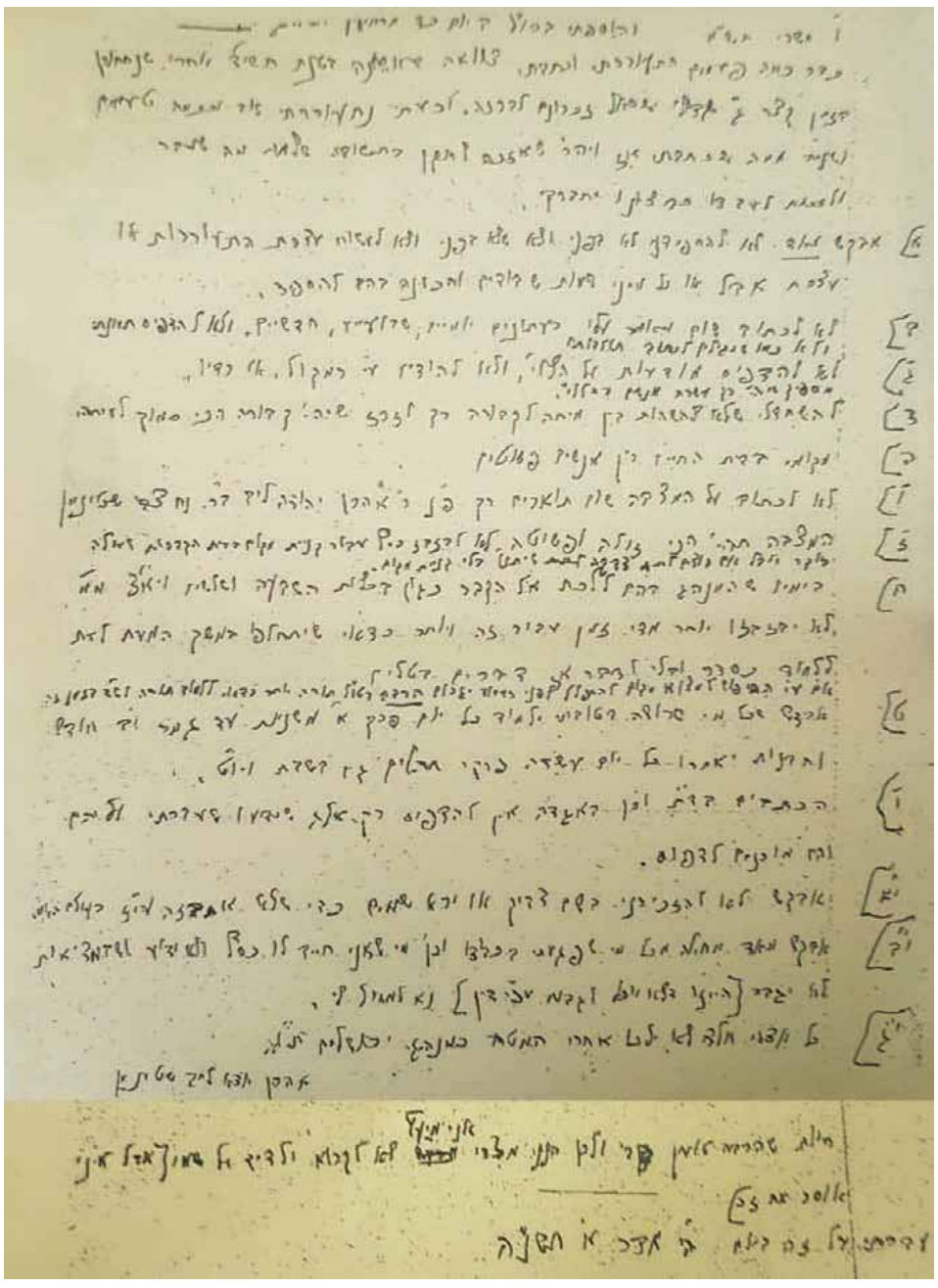

הוראת מרן שר התורה שליט"א בענין הצוואה

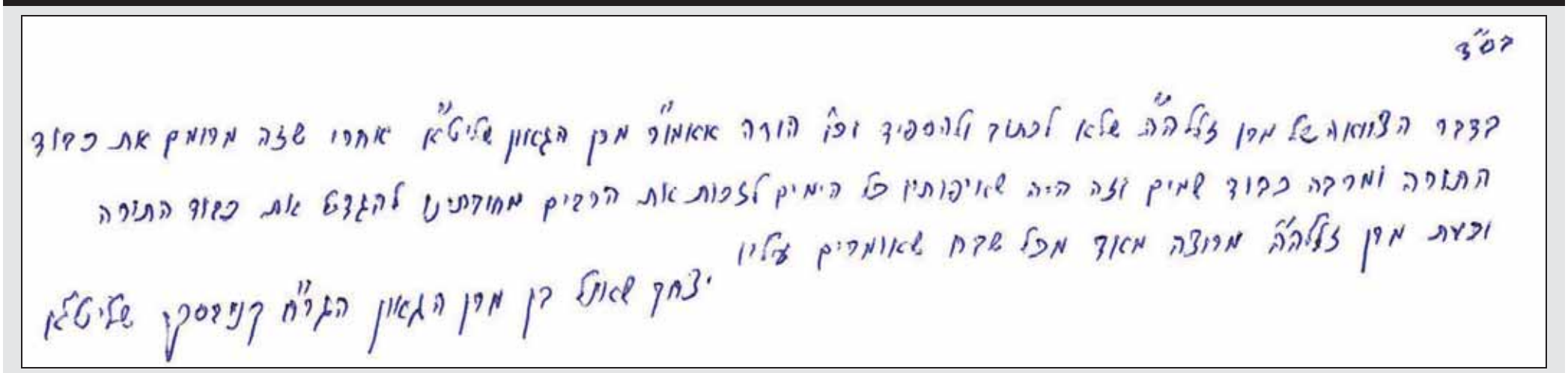

איך אפשר לצרף לשמו של רשכבה״ג מרן ראש הישיבה את המילה העשוייה מראשי תיבות ״זצוק״ל״. העט ממאן, המקלדת מסרבת. קשה גם לתאר את האבדה, בעצם אי אפשר. גם מי שיודע עד כמה גדול היה, לא יודע עד כמה גדול היה. כל מה שאנו יודעים זה רק מה שניתן לראות מבעד לחריך ההצצה שהוא פתח, מבעדו ניתן לראות משהו זעיר מקומת הענקים. אל קודש הקודשים הפנימי, הוא לא נתן לגשת. את המבואות העמוקים מיני ים, הוא הסתיר והצפין - לא איפשר להתקרב. עד שבאה הצוואה המרטיטה וטילטלה דור שלם. עד שבאו המילים הבוערות והלמו במאות אלפי המלווים. והמילים העוצמתיות בכתב הקטן והמעוגל, יודעות לבקש: הניחו לי ללכת מכאן לעולם שכולו טוב **בדרכי** , כשם שהלכתי כל שנותי בדרך הזו. ״הרבה טועים בי״ כתב. ״אבקש מאד לא להספידני לא בפני ושלא בפני, לא לעשות עצרת התעוררות או עצרת אבל או כל מיני שמות שבודים והכוונה להספד. לא לכתוב שום מאמר עלי בעיתונים יומיים, שבועיים, חודשיים, לא להדפיס תמונתי ולא כמו שרגילים לכתוב תולדותיו״.

לאורך השנים צעד ״יתד נאמן״ לאורו והתנהל על פי הוראותיו והכוונותיו של מרן ראש הישיבה זצוק״ל. הוא היה עמוד הענן ולפיד האש להנחותינו הדרך. לא סרנו ימין ושמאל. מול אותיות הצוואה הנוקבות, עומדת הוראתו של מרן שר התורה הגר״ח קניבסקי שליט״א - מחותנו של רבינו זצוק״ל:

בדבר הצוואה של מרן זללה״ה שלא לכתוב ולהספיד וכו׳ הורה אאמו״ר מרן הגאון שליט״א אחרי שזה מרומם את כבוד התורה ומרבה כבוד שמים וזה היה שאיפותיו כל הימים לזכות את הרבים מחובתינו להגדיל את כבוד התורה וכעת מרן זללה״ה מרוצה מאד מכל שבח שאומרים עליו.

יצחק שאול בן מרן הגאון הגר״ח קניבסקי שליט״א

ההוראה שניתנה ל״יתד נאמן״ היא ש״מחובתנו להגדיל את כבוד התורה״. כי המטרה היא לספוד לשרה ולבכותה - קודם לספוד כדי להכיר ולהבין את גודל האובדן, רק כשנבין מה חסרנו, נוכל לבכות על עצמנו. איך נוכל ללמוד ממעשיו המופלאים של מנהיג הדור זצוק״ל שטרח כל ימי כדי להסתתר, להצפין ולהחביא. איך נוכל להתאבל על יתמותו של דור, אם לא נחשף לצפונותיו?

דילמה קשה ודומה עמדה בעבר בפני גדולי הדור כאשר רבי יעקב (בעל הערוך לנר) ציוה בצוואתו שלא להספידו. הגאון רבי יהושע העליר בעל ״חוסן יהושע״ נזקק לבעיה זו מעל דפי כתב העת ׳הלבנון׳ וכך כתב: והנה נודע ומפורסם יקר תפארת גאון עוזנו אור דורנו הגאון הגדול מרנא יעקב עטלינגר נ״ע רבא דעמיה מדברנא דאומתיה, אשר המביטים עליו בעינים צופיות יוכלו לומר עליו: מי יעמיד חוק הדת על תילה, מי יבאר כל הקשה בסוגיות הש״ס ופתרונו - עלינו נספיד ולא עליו.

גם הגאון האדיר רבי יוסף שאול נתנזון ה״שואל ומשיב״ כותב: אמנם פיו ציוה שלא יספידוהו, אבל כבר כתב בשו״ת בית יעקב סי׳ פ״ג שתלמיד חכם וגדול הדור אף שציוה אין שומעים לו, ובפתחי תשובה יו״ד סי שד״מ כתב: ״דהגאון רבי יחזקאל לנדא בעל הנודע ביהודה ז״ל אמר בעת שהספיד את הגאון בעל הפני יהושע ז״ל אף שציוה שלא להספידו דאין שומעין בזה למי שהוא רבן של כל בני הגולה״.

אותיות הצוואה פותחות צוהר לעולם שגדול ממידותינו, ואיך נלמד את מורשת האמת הנוקבת וחסרת הפשרות? ואיך נפנים את המעט שמרן זצוק״ל פתח לנו בחסדיו ואיפשר לנו לבוא בחדריו? ״זה כבוד התורה״ הורה לנו מרן שר התורה שליט״א, ״אתם חייבים״! והרי צוואתו הגדולה ביותר של מרן זצוק״ל היא ועשית ככל אשר יורוך!

רשכבה"ג מרן רא

מ. ברגר

היהדות הנאמנה לכל שדרותיה בארה"ק ובכל תפוצות ישראל, הוכתה אתמול בתדהמה קשה והתעטפה באבל וביגון קודר, בבכי וביתמות, עם הסתלקותו לשמי רום של רבן של כל בני הגולה, מנהיג ישראל וקברניטו, משיירי כנסת הגדולה, גאון ישראל ופארו, אביר הרועים, עמוד התורה ואביהם של כל בני התורה, רבינו מרן ראש הישיבה הגאון רבי אהרן יהודה ליב שטינמן זצוק"ל, שנקרא אתמול עם שחר לישיבה של מעלה, לאחר שנדם לבו בפתע פתאום והשיב את נשמתו הזכה והטהורה ליוצרה ועלה בסערה השמימה, לדאבון ולמגינת לב כל בית ישראל, ובמרכזם רבבות תלמידיו ושומעי לקחו הרבים ברחבי העולם כולו, בהיותו תל תלפיות ומאיר נתיבתם של כלל ישראל במשך שנות דור, והוא בשנתו הק"ד.

בתקופה האחרונה החלה החמרה במצב בריאותו של מרן זצוק"ל. בכל היכלי התורה והישיבות נישאו תפילות להחלמתו ואף נקבעו סדרי לימוד והתעלות מיוחדים לזכותו, נערכו משמרות לימוד ותפילה בכל אתר ואתר, כשבכל היכלי התורה העתירו בציקון שיח בבקשה ובתחנונים לפני בורא העולם, שיחוס על הדור כולו ויקיים בנו חכמי ישראל לרפואתו של האי צדיקא ופרישא, אשר לאור תורתו והנהגתו צעד כל בית ישראל בדור האחרון. ואכן, כעדות רופאיו, הוא חי כ'נס מהלך' ממש, אך אתמול עם שחר לפתע נדם לבו באחת, וכך נסתלק בפתע פתאום לעולם שכולו טוב, למגינת לב בני המשפחה הקרובה ותלמידיו המובהקים שסבבו את מיטתו בבית החולים "מעייני הישועה" בבני ברק, הקוראים בזעקה "שמע ישראל", "ד' הוא הא־לוקים" בבכיות עצומות.

עם קבלת הבשורה הנוראה, זעקות השבר שנשמעו היו נוראיות, הכל חשו לפתע כמה האדם הגדול שנשא על שכמו כרבן של כל בני הגולה, היה אף לרבן של פרט ישראל, כשכל יחיד ויחיד חש בקשר מיוחד שאין לו משל ותמורה, וכשחזו כי ניצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש, ונשמת רבינו הגדול, רבן של כל בני הגולה, עמוד ההוראה, שר התורה, גאון ישראל, פאר ומופת הדור ותפארתו, מרן הגראי"ל שטינמן זצוק"ל, עלתה בסערה השמימה, התחושה היתה נוראה, יתומים היינו ואין אב.

בתוך שעה קלה פשטה הידיעה המרה בכל תפוצות ישראל בארץ ובגולה, והכתה בהלם את המוני בית ישראל בכלל ותלמידיו בפרט. בבית החולים החלו להתקבץ רבים שזעקו והתאבלו על סילוקו של עטרת תפארתם בסערה, וליד מיטתו נאמרו פרקי תהלים ואמירת ויהי נועם בקולות בכי ודמע בלתי פוסקים, כשזעקות השבר והבכי נשמעים בכל המחלקה. כשהגיעו כ"ק האדמו"ר מגור שליט"א ועמו הגאון רבי ראובן אלבז שליט"א למיטת רבינו להיפרד, כשכולו סוער בבכי נורא, עין לא נותרה יבשה, והכל געו בבכי נורא.

בהיות ובצוואתו רשם רבינו שלא יקברוהו לאחר יותר משש שעות מעת שנסתלק ומפאת בקשתו המפורשת שלא ייערכו הספדים בהלוויתו, נערכה התארגנות לוגיסיטית ראויה לציון לכבוד התורה, והצליחו לשנע מאות אלפי איש מכל רחבי הארץ שבאו לחלוק כבוד אחרון לרבם הנערץ. מיטתו הובאה למעונו שברחוב חזון איש 5 לקול בכיות וזעקות שבר של צאצאיו ותלמידיו אשר קרעו קריעה כדין על האסון הנורא בהסתלקותו של עמוד התורה ואביהם של כל בני התורה, פאר הדור והדרו, אשר מבאר תורתו רוו את צימאונם רבבות תלמידיו ובני הישיבות בכל אתר ואתר במשך עשרות בשנים.

כך תמו להם למעלה משבעים שנים שמבית זה יצאה הנהגת כלל ישראל ובמיוחד בעשרות השנים האחרונות, כשהוא עומד בשער לבסס ולהורות את הדרך אשר ילכון בה במערכות היהדות הנאמנה, בהיותו ממנחילי ההשקפה הטהורה ולוחם מלחמות קודשי ישראל במסורת הדורות כל השנים, ובפרט מאז הקמת תנועת "דגל התורה" בשנת תשמ"ט, כשרבינו הגדול מרן הגרא"מ שך זצוק"ל היה שולח להיוועץ בו, ובמיוחד לאחר סילוקו של רבינו מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל.

מיד לאחר תפילת שחרית בכל היכלי התורה ובכל הערים הגדולות במרכזי התורה בארץ, החלו מוסדות התורה ברחבי הארץ לארגן הסעות מרוכזות לבני ברק, ומאות אלפים מכל החוגים והעדות בני תורה כואבים ודואבים מכל שכבות הציבור לכל גווניו, חוגיו ועדותיו, עשו את דרכם לעיר התורה בני ברק, כדי ללוות את מרן ראש הישיבה, מנהיג וגדול הדור, למקום מנוחתו שבבית החיים נציבי פוניבז' בבני ברק.

מתולדותיו

אורו הגדול של רבינו רשכבה"ג עמוד התורה מרן ראש הישיבה זצוק"ל, זרח בבין השמשות י"ד בחשון תרע"ה בבית אביו הגאון הצדיק רבי נח צבי שטימן זצוק"ל, בעיר קמניץ, לשם ברחה המשפחה מפאת מלתעות מלחמת העולם הראשונה שהחלה להפציע, מעירם בריסק שבה היו שכנו ומקורבו

בס"ד

אגודת החרדים
דגל התורה

נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקדש

יתומים היינו ואין אב אבלים ומזועזעים אנו עד דכדוכה של נפש בהסתלקותו לגנזי מרומים
של אבינו רועינו אדוננו מורנו ורבנו מאיר דרכנו וסולל נתיבותינו

אשר העמיד את הדת על תילה בהשקפה טהורה
מכוון דרכה של תנועתנו הק' מקים עולה של תורה

מרן הגאון רבנו הגדול
בעל "אילת השחר"

רבי אהרן יהודה לייב בן הרב ר' נח צבי שטינמן זצוקללה"ה

רבן של כל בני הגולה
נשיא מועצת גדולי התורה

שעלה בסערה השמימה

אוי מי יורה דעה ומי יבין שמועה מי יפרק הויות ומי יתרץ שברים
וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

ההנהלה הרוחנית ההנהלה הארצית

תורה תורה חגרי שק

ש הישיבה זצוק"ל

של מרן הגרי"ז סאלאווייציק זצוק"ל מבריסק. אמו הרבנית הצדקנית מרת גיטל פייגה ע"ה, היתה בתו הצעירה של הגאון רבי משה אליהו גיבורונובסקי זצ"ל, מגאוני עירו ולמד בחברותא עם מרן הגאון רבי יצחק מפוניבז' זצוק"ל. לימים, מסיבות טכניות, הוסב שמם לשטינמן. בבית גדול וקדוש זה עלה ונתעלה רבינו מרן זצוק"ל, במעלות נשגבות וטהורות בעמל התורה ובאהבתה, ביראת שמים נאצלה ובמידות זכות נדירות.

בהגיע העת להכניסו בבריתו של אברהם אבינו ע"ה, רבינו זצוק"ל נימול על ברכי הרב דמתא ונקרא על שם שני סבותיו רבי אהרן זצ"ל ורבי יהודה ליב זצ"ל.

באותם ימים תנאי החיים היו קשים מנשוא ליהודים, מלחמת העולם הראשונה החלה להשתו־לל במלא עוזה, והביאה לארצות רבות תנאי גלות, רעב ומחלות קשות. אחיו הקטן בהיותו בן שנה וחצי נפטר מחמת הרעב הנורא, שכן באותם ימים לא היה בנמצא דייסות ותחליפי חלב לתינוקות. לימים סיפר, שבאותם ימים בהיותו בן ארבע בלבד, התארחו הוריו אצל משפחה, וכשהביאו לו כוס חלב לשתות, שאל מהו הנוזל הלבן, שלא ראה כמותו עד אז כי לא ידע כיצד נראה חלב.

עם סיום המלחמה החל ללמוד כילד צעיר

בס"ד

מועצת גדולי התורה

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים

נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש
אוי לנו כי הושברנו הוסר הנזר והורמה העטרה

מרן ראש הישיבה הגאון האמיתי פאר הדור והדרו

אשר העמיד את הדת על תילה בהשקפה טהורה

משענתם וליבם של כל בית ישראל

מרן הגאון רבנו הגדול

רבי אהרן יהודה לייב בן הרב ר' נח צבי שטינמן זצוקללה"ה

רבן של כל בני הגולה

נשיא מועצת גדולי התורה

ובעל "אילת השחר"

אוי לספינה שאבד קברניטה

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

מועצת גדולי התורה

תורה תורה חגרי שק

דברי מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א על רבן של כל בני הגולה זצוק"ל

כל דיבורו היה כפי שמדברים בעולם האמת

הגאון הגדול רבי דב לנדו שליט"א ציטט בעומדו במסע ההלוויה, דברים מבהילים הכתובים בנביא חגי [פרק ב מפסוק י] בו נאמר שלוש פעמים "שימו נא לבבכם", במקרא - "בעשרים וארבעה לחודש לתשיעי... שימו נא לבבכם מן היום הזה ומעלה מיום עשרים וארבעה לתשיעי... שימו לבבכם".

באומרו - שימו נא לבבכם מן היום הזה ומעלה, שנסתלק מאתנו אדם ישר שזכה להנהיג בסיעתא דשמיא גדולה את הדור המבולבל הזה שבו אנחנו נמצאים, בהיגיון, בשכל, כשראו בכל דבר כמה הוא שקול ומתון ובאחריות.

ובעיקר המעלה הגדולה שלו שהיה ירא חטא, שזוהי מעלה יותר גדולה מאדם ירא שמים, כשכל דיבורו ומעשיו והליכותיו היו ביראת חטא של אדם היודע שכר ועונש עד הסוף מה הם, והוא לא רק היה אומר זאת אלא היה חי את זה ממש.

והענין שלא הסכים שיכתבו עליו תארים, מלבד ענין הענווה שיש פה, הסיבה לכך היא מכיון שהיה רגיש למידת האמת עד הסוף, ואומרים בשם מרן הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצוק"ל, שאדם שגר באנגליה ידבר בשפה האנגלית, ואדם שגר באיטליה ידבר איטלקית, וכן על זה הדרך, אבל בעולם האמת ישנה רק שפה אחת שזוהי שפת האמת, ועל רבי אהרן ליב זצוק"ל אפשר לומר שהוא דיבר בעולם הזה בשפה שמדברים בעולם האמת...

שרביט ההנהגה מדורות קמאי

הגאון הגדול רבי יצחק שיינר שליט"א התבטא בכאב נורא ובדמעות שליש - שזוהי אבידה שאין כדוגמתה, מאדם שחי את הדורות הקודמים בדורנו, ואף זכה לראות את הסבא קדישא מרן הגרב"ד ליבוביץ זצוק"ל, וינק מגאוני קמאי והנחיל זאת בכל הדרתו לדורנו, ועל דא קא אמינא שהדור הפך לדור יתום. היכן ניתן לראות אדם שכל כולו רוחניות, וגופו היה רק היכי תימצי לנשמתו ולעבודת ד', שגם בה הקפיד על כל קוצו של יו"ד.

אין לנו בימים אלו אלא להתחזק בימים שהם מסוגלים לעליה בתורה ויראה, ללמוד מדרכיו בחיזוק עמל התורה, ובדביקות במידת האמת כפי שהנחיל לנו כל ימיו, ויהיו הדברים לעילוי נשמתו הטהורה.

ועלינו לדעת שמלבד שאיבדנו את זקן גדולי הדור, לא ניתן שלא להתייחס למי שהיה ליבו כולו למען הגדלת התורה בדור, ועתה איבדנו את הלב של עולם התורה.

לחיות את כל עבודת ד' בחיות מתוככי עמל התורה

הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א מתאר לנו בקול יגון ותוגה - אנו לא רק איבדנו היום את מנהיג הדור, אלא נאבדנו אנו בחסרונו.

ניתן לומר שהיה לו לרבינו זצוק"ל כח מיוחד של 'איזהו חכם הרואה את הנולד', ולאור זאת שהקב"ה חנן אותו בכח המיוחד הזה, שהוא קיבל זאת רק מעמל התורה והיראת שמים המופלגת שהיתה לו כל ימיו, והם עשו לו את כל הערכים שפעל לאורם כל ימי חייו לערכים חיים, גם מה שראה בראייתו למפרע ולהבא, והכל היה משל חי, שאין לנו תמורה לכך.

מה שאנו יכולים לעשות בימים אלו לעילוי נשמתו הטהורה, הוא להתרכז ולקבוע להעביר מעט מההלך ילך שלו, כיצד היה אדם שידע לשמר כל רגע רק לכבוד שמים, ואיך הוא ידע שלא לבטל כל רגע מלימודו בתורה, והיה ירא שמים אמיתי שהכל היה אצלו במוחשיות, עד כי ניתן לומר על רבינו זצוק"ל שהוא ראה את העולם הבא בחיי חיותו כל העת, ויכול היה למשש זאת בידיו, וכל זאת עשה אותו לגדול מרבנן שמו. זה יתן לנו כח ליטול פירורים מקצות דרכיו העילאיות להבין איך להתנהג וללכת לאורו, ואם נלך לאורו בדברים הללו בבהירות ובמיוחדות שלו, זה יהיה לנו למגדלור ולחיים.

רבינו זצוק"ל מעולם לא ירד אל הדור שלנו, אלא ראה נכוחה את המציאות של הדור, וידע מהו אהוב ומהו בין אדם לחברו, ולאור השלמות במידת האמת שהיתה לו ידע להנחיל אף לדורנו ערכי אמת ונצח.

אך העיקר בימי חייו ובשיחותיו היה שהוא תמיד דיבר על ה'ליגען אין לערנען', שלא לזוז מלימוד התורה, ולהתעלות אל התורה ולא להורידה אלינו, וראו עליו כמה תמיד רצה להתעלות אליה, והיה שקוע תמיד בלימוד, ולכן כשדיברו עמו בכל ענין ראו שהוא עדיין בתוככי הגמרא וכל עצותיו היו מתוככי הלימוד ממש.

הפסד הוא לדור שאיבד מנהיג הדור מופת והדרו

הגאון הגדול רבי שלום כהן שליט"א התבטא בכאב נורא על סילוקו של מנהיג הדור, בתארו, שעם ישראל הפסיד היום את קברניטו, כי הוא היה מנהיג הדור כשהיה שייך כל כולו לכלל ישראל.

כן התבטא באומרו, שהוא התפעל באופן מופלא מהחכמה הרבה שהוא ניחון בה וזמן רב לא ראיתי פיקחות כה מופלאה בכל עניני העולם והדור, שניכרה היטב בכל דרכיו והוראותיו, וראוי לכל ירא ד' החפץ ללכת בדרכו, ואמר שזהו הפסד של עם ישראל שאין מי שיגן עלינו.

ובדברו לבני הישיבה ששאלוהו במה להתחזק וללמוד מדרכיו של רבינו זצוק"ל, השיב - שיש ללמוד ממנו את מידת הענווה שהיתה כל כולה בתכלית האמת כפי שכתב באגרת הרמב"ן, והזהירות המיוחדת שהיתה לו להתנהג בכבוד כל אדם. כן יש ללמוד ממנו מידת האמת שהיתה לאמיתה של תורה ללא כל אינטרסים, וזה מגיע רק מעמל התורה והמוסר שהתייגע בהם כל ימיו לאמיתה של תורה.

בחיים אמיתיים לתורה ויראה זוכים לכל הטוב

הגאון הגדול רבי ברוך דב פוברסקי שליט"א בפתח שיחתו בהיכל הישיבה אמר בכאב נורא - קשה היום לישראל! האמת היא שבחנוכה אסור להספיד, וגם הוא ביקש שלא יספידו אותו, אבל האמת היא שמה שאסור להספיד זהו הספד של קינה ונהי, אבל לספר בשבחו ולומר מי היה הנפטר, בזה אין איסור. ומה שהוא ביקש שלא יספידוהו, זה בגלל שהוא חשש שידברו עליו יותר ממה שהוא היה, אבל עליו אין את החשש הזה, כי כמה שנדבר לא נגיע לאפס קצהו...

הדור הזה הקב"ה בחר בו להיות מנהיג, והוא היה יחיד ומיוחד, והדור היה זקוק לו. רבינו זצוק"ל זכה לאריכות ימים מופלגת, ובגמרא מבואר על כמה וכמה תנאים ואמוראים ששאלו אודותם במה זכו הם לאריכות ימים, ולבטח אם זכה רבינו לכזו אריכות ימים עלינו להתבונן בכך, ואין ספק שהמיוחד בגודל ימי חייו שהם היו כולם שוים לטובה כחטיבה אחת שכל ימות השנה היו כולם קודש רק להרבות כבוד שמים לד' ולתורתו. ולא רק שנהג כן כל ימיו, אלא שלא היו אצלו שינויים בין ימים אלו לאחרים, ובפרט עתה בימי החנוכה שיש החפצים לנסוע לביתם וכדומה, אצל רבינו זצוק"ל לא היה כל חילוק בין ימי חול ליומי דחנוכה, כל ימי חייו כל הימים בשנה היו חטיבה אחת של גדלות ועמלות בתורה ויראת שמים צרופה, ולכן זכה לאריכות ימים ושנים.

ואם מתבוננים שכל חייו היו חטיבה אחת בהנהגה מופלאה כל ימיו, ניתן לחזות זאת אף בהסתפקות במועט שמגיל רך ממש עד אחרית ימיו לא נהנה כמלוא הנימה מהעוה"ז, וסיפר לי אחד שלמד אצלו עוד בישיבה בכפר סבא, וראה מה היה מאכלו, פרוסת לחם עם גויאבה, וככה היה מצעירותו עד יום מותו.

זה אנחנו חייבים להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, ולהתבונן איך הוא היה חי, ובמה זכה להגיע לדרגות גבוהות כאלה, על ידי עבודה תמידית ללא שום שינוי יום יום, וזה ההיתר שלנו לדבר עליו כעת ולהתבונן בתמצית חייו וללכת בדרכיו.

השפעתו מחייבת ללכת בדרכו בעומק ובתכלית האמת

הגאון הגדול רבי משה הלל הירש שליט"א התבטא ביגון קודר - ראשית עלינו לדעת, שמה שחסר לנו עתה בסילוקו של רבינו זצוק"ל, שכל זמן שהוא היה חי עמנו היתה לו השפעה גדולה על כלל ישראל כולו מכח הצדיק, כפי שמצינו בדרשות הר"ן שבכל דור ודור כמו שהיתה השפעה מהקב"ה על ביהמ"ק וממנה התפשטה לכל כלל ישראל, כך לאחר חורבן בית המקדש, בכל דור ודור יש לצדיק ולחכם בדור השפעה המתפשטת אף היא על כל כלל ישראל, וזאת איבדנו היום בסילוקו של אדם קדוש וטהור לשמי רום.

ומה שראוי לכל אחד מעמנו לחזק ולעשות לאורו, ניתן לומר שאצלו ד' עמודי העולם שהנחילו את אורחותיו היו, החשיבות לתורה, מידת האמת והאחריות שהיתה לו לכל הנעשה בדור, והיו ג' עמודי הבריח שבלטו בכל פסק והוראה שהורה ואמר כל ימי חייו.

זאת ניתן לראות מכך שיצר את כל הכוללים ועמל שיהיו כולם רק תורה בטהרתה, ובמידת האמת שהיתה אצלו בצורה מופלגת שלא היה שייך כלל שיסטה מעט ממנה, ומידת הענוה המופלגת שהיתה לו, והאחריות המיוחדת שהנהיגה את כל אורחותיו, שלא הכל ראוי ונגלה, אבל מה שראינו היתה זו מידת האמת שאין לה אח ורע בכל צעד ושעל.

וכשמדברים במה עלינו להתחזק, בהיות והוא שנא את השקר של הדור וכל הגוזמאות המצויות כל כך בדורנו, כשהיתה לו אחריות מיוחדת בכל דבר שהחליט במלא המחשבה. ובדורנו שהוא דור שהשקר בו כה מוכח, ונוהגים בו בחיי שטחיות, אם נוכל להעמיק מעט וללמוד מהפנימיות שהיתה לו, ונתחזק בכך ביראת שמים אמיתית, זה יהיה מנת חלקנו להשיב לו לזכרו הטהור.

החיזוק הנדרש לנו לילך בעקבותיו בג' עמודי עולמו

הגאון הגדול רבי דוד כהן שליט"א, התבטא ברגעי החימום בכאב נורא - קשה מאד לומר דברים בשעה קשה זו, כאשר חשכו המאורות, והדור איבד את מנהיגו ורבו שנסתלק מעמנו, מי שהיה האדם הגדול שבענקים, אשר עמל בתורה כל ימיו בקדושה ובטהרה ובהצנע לכת, בבחינת הרב הדומה למלאך ד' צבא־ות אשר מאס בכל הבלי העוה"ז, ומסר עצמו ומאודו כל כולו למעו כבוד השי"ת, ובכך הנהיג את עולם התורה בתבונה ובדעת תורה צרופה, ומסר נפשו למען ציבור אברכי הכוללים בארה"ק, ומכוחו ובשליחותו הוקמו מקומות התורה לאברכים לאלפי עמלי תורה אשר נשא אותם על שכמו באהבה ובמסירות עד אין קץ.

ובספר 'יערות דבש' מובא, שבזמן הסתלקותו של אדם גדול, זהו זמן מיוחד לזכות במעלות המיוחדות שעליהם עבד את ערוגת חייו כל ימיו, והרי זמן זה של הסתלקותו של רבינו זצוק"ל הוא הזמן הראוי שבו מוטל עלינו החיוב להתחזק בדרכיו ובמעשיו, שהיו היסוד לדרך החיים שלו, ולימד זאת לכל שומעי לקחו.

ואם חפצים ליטול מדרכיו ולהתחזק בהם, ישנם ג' דברים יסודיים במשנתו של רבינו זצוק"ל, והם מהדברים הנצרכים מאד בדורנו כאשר החושך מכסה ארץ והחיצוניות שולטת בה. והענין הראשון הוא בצורת החיים של הסתפקות במועט וכנגד כל רדיפת המותרות ותענוגי עוה"ז, שרבינו היתה הנהגתו שלם בכך לפי ערך דורנו, והוא יסוד החיוב לחיי תורה אמתיים, כמש"כ אדוננו הגר"א בשם שלמה 'כל העבירות והחטאים באים מהמדה של לא תחמוד כי לא תחמוד' (שהיא הדברה האחרונה) כולל כל הדברות וכל התורה, וההסתפקות שהיא ההיפך, הוא יסוד של כל התורה. והענין השני הוא החיים באמונה וביטחון בהשגחת ד' בכל דרכי החיים, שזו היתה משנת חייו של רבינו, ומבואר שם בדברי הגר"א דהאמונה והבטחון הוא יסוד החיוב של הסתפקות במועט שלא לדאוג דאגת המחר. והענין השלישי הוא במידת האמת שהיתה נר לרגליו ויסוד משנת חייו, שהיתה במושגים שאינם מצויים בדורותינו, כאשר היתה נפשו סולדת מכח נדנוד של שקר, מכל ערמה וחנופה, ושנא את השקר ואת החיצוניות, ואהב את האמת והחיים הרוחניים הפנימיים, והחזיק שענינים אלו הם אבני יסוד לכל בן תורה לעלות ולהתעלות במסילה העולה בית קל, כדי שתהא תורתו מרוממתו ומגדלתו, ועתה באשכבתיה דרבי יש סיעתא דשמיא מיוחדת לזכות ולבנות ממעלותיו ומהליכות דבריו, כל אחד ואחד לפי כוחו ודרגתו, וככל שנתחזק בדרכים אלו, נזכה לקנות קניני תורה נצחיים ויהיה לזכרו ולעילוי נשמתו הטהורה.

מנהיג שאבד מחייב את הדור כולו

כ"ק האדמו"ר מצאנז שליט"א שהיה קרוב מאד לרבינו זצוק"ל כל ימיו, התבטא בכאב נורא בפני באי הבית - כי עתה בסילוקו של רבינו זצוק"ל ניתן לומר שבאמת אנו נעשינו דור יתום, כי הגדלות המיוחדת שהיתה לו הן בתורה בעמילות שאין לשער ולתאר, והן בהנהגת הדור כגאוני קמאי מדורות קודמים, זהו מנהיג אמיתי, שעתה חסרנו כל זאת.

בתארו אודות החלל הנורא הנפער בסילוקו, התבטא כ"ק האדמו"ר שליט"א שמן הראוי לכל אחד מעמנו ללכת בדרכיו כמי שכל ימיו עמל רק על התורה בתכלית האמת, והיה מופת הדור והדרו, כשנשא את כל משא העם כולו על שכמו בדעת תורה צרופה, ואם נלמד משהו מדרכיו יהיו הדברים עילוי לנשמתו הטהורה בעלמא דקשוט.

יתומים היינו

בתוך כל בית ישראל בכל אתר ואתר, המבכים מרה את הסתלקותו לשמי רום של רבן של כל בני הגולה זצוק"ל, אבלים אנו עד דכדוכה של נפש, בבחינת "אבל יחיד עשי לך"

אבינו אבינו רכב ישראל ופרשיו

אביהם של היכלי התורה ועמליה בטהרה, אביהם של ראשי הישיבות ותלמידיהם, אביהם של ראשי הכוללים והאברכים, אביהם של תינוקות של בית רבן ובנות יעקב, אביהם של תנועות הקירוב ושל שבים ומתקרבים מקרוב ומרחוק, אביהם של כלל ישראל לאלפיו ולרבבותיו ואביהם של יחידים, שלימדנו דעת ומוסר, אורחות תורה ותפילה וכל מידה נכונה

נפלה עטרת ראשנו, אוי נא לנו כי חטאנו

על סילוקו של מורה הדרך, הקברניט הנאמן, שנשא על שכמו את ענייני הכלל והפרט, שהנחה אותנו – כשופרו של עולם התורה – והורה לנו את השקפת התורה הצרופה, שהנחיל לנו כלי מלחמה לעמידה נחושה בדרכה של תורה בכל המערכות על משמר היהדות ועולם התורה והישיבות בפרט, בתבונה ובמסירות, כאשר ישא האומן את היונק

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים,
כלי מלחמה אבדו ונפלו גיבורים,
אבל יחיד עשי לך ומספד תמרורים,
על תופשי משוטיך ופורשי מכמורים...
מי ילחום מלחמתך וישוב לשערים,
כלי מלחמה אבדו ונפלו גיבורים

נבקש ונתחנן מבורא כל העולמים, שתעמוד לנו זכות רבינו הגדול זצוק"ל, שיהיה למליץ יושר עבורנו, שנזכה להוסיף ולהיות שלוחים נאמנים בעבודת הקודש, שלא תצא תקלה מתחת ידינו, ושנזכה להרבות כל הימים כבוד שמים, עד בוא גואל צדק אמן

הוועדה הרוחנית **המערכת וההנהלה**

ישיבת פוניבז׳

הישיבה לצעירים מצויינים – כולל אברכים

בנשיאות ובהנהלת הגאון רבי אליעזר כהנמן שליט״א

כבה אור העולם

בהלקח אדונינו מעל ראשינו אבינו רועינו גאון עוזנו ותפארתנו
אשר יגע ועמל בתורה יומם ולילה כמאה שנה והיא היתה משוש חייו
סבא קדישא חכימא דיהודאי רוח אפינו אשר אמרנו בצילו נחיה

רבן של כל בני הגולה ואביהן של בני התורה

מרנא ורבנא רבנו

אהרן יהודה ליב שטינמן

זצוקללה״ה

שהרביץ תורה ויראה והעמיד תלמידים לאלפים רבים
במוסדות ישיבתינו הק׳ למעלה משישים שנה

לימד דעת את העם ורומם קרנם של בני התורה בדורנו
הי חסיד הי עניו מתלמידיו של אהרן הכהן
אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה

חשך עולמנו - אבל יחיד עשי לך

קופת העיר

חשך עולם בעדנו

יחד עם כל בית ישראל עטופים אנו באבל כבד וביגון קודר, כי נוטל כבוד מבית חיינו, בעלותו בסערה השמימה של עטרת תפארת ישראל האורים והתומים, גאון עוזנו, רוח אפנו, גדול הדור והדרו, הרב הדומה למלאך ד' צבקות, עמוד האש לפני המחנה, אשר תחת הנהגתו הטהורה הלכו כל בית ישראל בטח ואשר נשא על לוח לבו הטהור את מכאובי הדור ותחלואיו ובענוותנותו הטמירה מסר את נפשו בכל ענייני הכלל והפרט להורות להם הדרך אשר ילכו בה כמסורה לנו מדור דור, האדם השלם אשר כשמונים שנה הרביץ תורה ללא הרף בפני רבבות אלפי תלמידים, יגע בתורה בכל כחו ושלט במכמניה ללא מצרים, צדיק מושל ביראת אלוקים, לבו פתוח כאולם לכל דל ונזקק

מרן רבינו הגדול

רבי אהרון יהודה לייב שטיינמן זצוקללה"ה

רבן של כל בני הגולה
נשיא קופת העיר והנושא בעולה מיום הקמתה

זכינו ובמשך כשבע עשרה שנה, נשא את קופת העיר על לוח לבו הטהור, והיה לנו לעיניים בכל עניני קופת העיר, זכינו לשמוע הדרכותיו הברורות והמאירות והלכנו לאורם בטח, וזכו תורמי קופת העיר שבכל עת רצון העתיר עליהם לטובה ולברכה, וכן עמד בראש כינוסי גדולי הדור עבור קופת העיר, ובוודאי גם ימליץ ממרומים על תורמי הקופה

דמוע תדמע עינינו
וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

החותמים בדמע
קופת העיר

מרן רשכבה"ג זצ"ל מעתיר על תורמי קופת העיר בערב יום הכיפורים

מרן רשכבה"ג זצ"ל מעתיר על תורמי קופת העיר בעת הדלקת נר חנוכה

מרן רשכבה"ג זצ"ל תורם לקופת העיר מתנות לאביונים מיד לאחר קריאת המגילה

מרן רשכבה"ג זצ"ל מעתיר על תורמי קופת העיר בכותל המערבי

מרן רשכבה"ג זצ"ל מעתיר על תורמי קופת העיר במירון

מרן רשכבה"ג זצ"ל מעתיר על תורמי קופת העיר ביחד עם מרן הגרש"ה וואזנר שצוק"ל- ער"ח סיון

מרן רשכבה"ג זצ"ל מעתיר על תורמי קופת העיר בכינוס גדולי הדור, בביתו ביחד עם מרן שה"ת רבנו הגר"ח קניבסקי ער"ח סיון

מרן רשכבה"ג זצ"ל מעתיר על תורמי קופת העיר - בכינוס גדולי הדור בביתו- ביחד עם מרן שה"ת רבנו הגר"ח קניבסקי- מרן רה"י שליט"א וכ"ק מרן האדמו"ר מצאנז - זאת חנוכה

מרן רשכבה"ג זצ"ל מעתיר על תורמי קופת העיר בכינוס גדולי הדור בביתו ביחד עם מרן שה"ת רבנו הגר"ח קניבסקי זאת חנוכה

מרן רשכבה"ג זצ"ל תורם לקופת העיר

תורה תורה חגרי שק

בתלמוד תורה בריסק, ואמו ע״ה היתה מלווה אותו מדי יום עד לתלמוד תורה שהיה במרחק מה מביתם. עד מהרה נודעו ונתגלו כוחותיו המיוחדים בגינם הצליח להיות הארי שבחבורה, עד שסיפרו אודותיו שבהיות והוא מהמיוחדים שבתלמוד תורה, מרשה הוא לעצמו להימנע מלהכנס ללימודי החול שהתקיימו בשעות מסויימות. באותן שעות שלא למד לימודי חול כרצונו וכרצון אביו, שכר לו אביו, למרות אמצעיו הדלים ממש, מלמד מיוחד כדי שילמדו לימודי תנ״ך בכדי שירכוש בה ידיעה מופלגת, וכך נמשך הדבר עד הגיעו לגיל עשר. בשנים הבאות הלימודים בתלמוד תורה היו במתכונת דומה לישיבה, הם הפליגו בלימוד הגמרא בעיון, ולימים סיפר, שזוכר הוא את המלמד רבי יעקב זצ״ל שהיה תלמיד חכם שכמעט לא יכול היה לראות וזכר את דפי הגמרא בעל פה, והוא לימדו מסכת קידושין עד דף נ׳, וגירסא דינקותא זו נחקקה היטב בזכרונו כל השנים.

עוד בטרם הגיעו למצוות יצא שמעו בכל האיזור בו התגורר והכל חזו לו עתיד גדול, כשלא מעט אמרו כי צומח לנו ׳חפץ חיים׳ מובחר זה עתה. ואכן, הוא שם פעמיו לעבר ישיבת ׳תורת חסד׳ בראשותה של מורו ורבו מרן הגאון רבי משה סוקולובסקי זצוק״ל בעל האמרי משה, שאף לא הוצרך לבוחנו בטרם כניסתו להיכל הישיבה, באומרו שכבר בחן אותו בילדותו בתלמוד תורה והתפעם מידענותו המופלגת וכשרונותיו הברוכים, ואינו צריך לבודקם בשנית. עם כניסתו לישיבה החל ללמוד מסכת יבמות המוקשית ולמדה בשקיקה עד ששלט בכולה, לפליאת כל רואיו.

בקרב רעיו לספסל הלימודים באותם ימים לא היה הדבר מצוי שיבוא ילד ללמוד בישיבה, והיו שהתרעמו ואף לא ניאותו לשוחח עמו, אך הדבר לא השפיע כלל על התמדתו המופלגת, ורבינו זצוק״ל השקיע כל הוויותיו בלימוד התורה בעמל רב. כעבור תקופה שראו כמה הוא ממעט בשינה וישן רק כ־3 שעות מדי לילה כפי שהבטיח להוריו בטרם הגיעו לישיבה, הכירו בכוחותיו הגדולים ושבו להתחבר עמו וביקשו אף ללמוד עמו בחברותא וליהנות מאורו. מורו ורבו האמרי משה זצוק״ל שראה בקושי שהוא מנת חלקו מרעיו, עודדו לבל יתייחס אליהם וימשיך בשקידתו הרבה. והיא שעמדה לו להמשיך בשגרת יומו, עד שהתבטא לימים כי את עיקר צמיחתו הרוחנית חב הוא לרבו בעל ה׳אמרי משה׳ ובאחרית ימיו אף ביקש לקרוא לישיבה קטנה שהקים בירושלים על שמו באומרו, שרבו לא הניח שם ושארית בעולמו, והוא מחויב בהכרת טובה מרובה אליו ולכן מבקש הוא לקרוא את שם הישיבה שייסד לצעירים מובחרים בירושלים על שמו ׳אמרי משה׳.

מלבד גדלותו העצומה בלימוד התורה בישיבה נודע ביראתו שקדמה לחכמתו, ואף התקרב למשגיח בישיבה הגה״צ רבי אברהם יעקב גורדון זצוק״ל, שהיה רגיל אף לבחון את הבחורים על תלמודם. באחד מימי השישי הלך רבינו זצוק״ל להיבחן אצלו על מסכת גיטין, והוא התפעל משליטתו בה.

באותן שנים לקחו אביו מדי כחודש למעונו של המרא דאתרא מרן הגרי״ז סאלאווייצ׳יק זצוק״ל מבריסק, שבחן אותו על המסכתות הנלמדות יבמות וגיטין, באומרו ששואל הוא את אותן שאלות ששאלו אביו מרן הגר״ח זצוק״ל בהיותו כבן י״ב שנים.

באותן שנים אף למד רבינו זצוק״ל בחברותא עם בנו הגרי״ד סאלאווייצ׳יק זצוק״ל שהיה צעיר ממנו, אך הם ישבו יחדיו בביהמ״ד בבריסק כשהוא רגיל לשמוע חידו״ת מסבו מרן הגר״ח זצוק״ל, אותם השמיע לחברותא, והיה מתענג לשמע הדברים מאירי העיניים ומשמחי הלב. לימים סיפר שמרן הגרי״ז זצוק״ל היה נכנס לא אחת מהכניסה שבמזרח, מאחוריהם, והיה עומד ומקשיב ללימודם המשותף, ופעם כששמע כי עוסקים הם בשאלה מוקשית, הרצה בפניהם את תירוצו עליה.

מלבד קשריו הייחודיים עם מרן הרב מבריסק, היה מגיע רבינו זצוק״ל לבקר רבות בבית ש״ב הדיין דמתא הגאון רבי שמחה זליג ריגר זצוק״ל

יש חיוב הספד. על אדם גדול יש חיוב הספד, יותר חיוב מאשר על אדם אחר. אבל יש צוואה, הוא השאיר צוואה שלא להספיד אותו, לכן אי אפשר להספיד. להגיד את שבחיו אי אפשר, הוא ציווה שלא, לכן אי אפשר להגיד את השבחים.

אבל יש עוד דבר חוץ מהספד. יש הספד ויש בכי, ״לספוד לשרה ולבכותה״. יש בכי חוץ מהספד, הבכי הוא צער, צער של החיים, אלו שנשארו בחיים, שמצטערים על מה שחסר להם. חסר להם האדם הגדול, חסר להם המשפיע ! ועל מה שחסר מותר וחייבים - לדעת מה חסר לנו, מה חסר לנו עכשיו.

יש הספד בגמרא (מו״ק כה, ב) על רבי יוחנן, רבי יוחנן היה גדול הדור, וכשהספידו אותו, המספיד אמר ״בא השמש בצהריים״. השמש באה בצהריים, צהריים זה הזמן שהשמש בתוקפה, האור הכי חזק, ההשפעה הכי גדולה היא בצהריים, ופתאום בא השמש, בצהריים. היה צהריים, ובאופן פתאומי, לא צפוי, בא השמש, ואין שמש.

מה זה שמש ? העולם צריך את השמש. השמש נותנת אור, אור ועוד הרבה דברים, כל אדם צריך את אור השמש, בלי השמש יש חושך ואי אפשר לעשות כלום. לא שייך שום פעילות בלי השמש שנותנת את האור. היה לנו ״שמש״, שמש נותנת את הדברים החיוניים ביותר, כל הבריאה בלי השמש לא הייתה מתקיימת, כך זה בדרך הטבע, במקום שאין שמש אין השפעה. בחושך־בלילה כשאין שמש, זה לא טוב. זהו בעניינים גשמיים.

ואנו מדברים עכשיו על דברים רוחניים, חיים רוחניים, הצלחה רוחנית, חיי ׳אשריך בעולם הזה׳ של תורה. ה׳אשריך׳ של תורה, צריכים שמש להאיר לנו, שיהיו לנו החיים המאושרים בעולם הזה, חוץ מהעולם הבא. האושר הזה שאין כמוהו בעולם הזה חוץ מתורה, זקוקים לשמש, לאור, שמש רוחנית.

ושננתם לבניך
החינוך
העצמאי

הורם הנזר והוסרה העטרה

אוי לה לספינה שאבדה קברניטה אוי לו לדור שאבד מנהיגו

החינוך העצמאי בארץ הקודש על כל שלוחותיו,
מאה אלף תלמידיו ותלמידותיו ואלפי מוריו ומחנכיו
עטופים אבל יחיד ותחושת יתמות נוראה על כי נצחו אראלים את
המצוקים ונשבה ארון הקודש, בהסתלקותו של גאון עוזנו ועטרת
תפארתנו, האדם הגדול בענקי התורה והיראה אשר נשא על כתפיו
את משא כלל ישראל והאציל מהנהגתו והדרכתו הרוממה על מפעלנו
הקדוש לחינוך דור העתיד באהבה ובחמלה, שריד אחרון לדור דעה
ולשיירי כנסת הגדולה, אביהם של יתומים קטנים בחיי אביהם

מרן ראש הישיבה

רבנו אהרן יהודה לייב שטיינמן

זצוקללל״ה

שעלה בסערה השמימה למגינת ולדאבון לב בית ישראל ומנהמת ליבנו
הפצוע אנו זועקים מי יתן לנו תמורתו
וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה׳

הנהלת החינוך העצמאי בארץ הקודש

דברי התעוררות שנשא מרן ראש הישיבה הגאון רבי גרשון אדלשטין שליט"א

כבה אור העולם

היה לנו השמש, ועכשיו חסרה לנו השמש, חסרה לנו ההשפעה, השפעה על כל הדברים הרוחניים, השפעה על עסק התורה, שבלי תורה אין אשריך בעולם הזה ואין עולם הבא. אין כלום בלי תורה, ועכשיו חסרה לנו ההשפעה של תורה, השפעה של תורה בכמה מובנים.

ראשית עצם הדבר, חיזוק בתורה, להתחזק בלימוד התורה, וללמוד בצורה הנכונה, שהתורה תיתן לנו את האושר, צורת הלימוד והתמדה, וגם כל מה שהתורה נותנת, שהתורה משפיעה על האדם, על כל האופי של האדם. אדם יש לו יצר הרע, והתורה היא התבלין. רק התורה היא התבלין ואין תבלין אחר. תורה זו התרופה היחידה נגד היצר הרע, נגד טבע הגוף, שבלי תורה האדם הוא כמו בהמה, וכדי שאדם יהיה אדם ולא יהיה בהמה, העצה היחידה היא רק עסק התורה. זוהי התרופה היחידה, ועכשיו חסר לנו מי שיחזק אותנו בזה.

ועוד דבר, הדבר הגדול ביותר: "בא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר וצדיק באמונתו יחיה" (מכות כד, א) - לחיות עם אמונה, בלי אמונה האדם מסכן ואומלל, בלי אמונה הוא חי חיים רעים וסובל מאד, ועם אמונה האדם מאושר. אם אדם מאמין שהכל בידי שמים, וכל דעביד רחמנא לטב עביד, הכל לטובת האדם, ומקבל באהבה כל דבר, ומתבונן תמיד מהו הטוב, מה המטרה של הקשיים, הוא מאושר! זהו מה שהתורה נותנת, והאמונה נותנת.

הוא נתן הרבה חיזוק באמונה עם כל השיחות שלו, שהיו מדפיסים תמיד ממה שהיה אומר, היה מוסיף ומוסיף חיזוק באמונה, "באמונתו יחיה", החיים האמיתיים - החיים הנצחיים בעולם הבא, וחיים מאושרים בעולם הזה, וכן כל הדברים הצריכים חיזוק, יראת שמים, ומידות טובות, הכל היה משפיע. דברים כאלה שצריכים חיזוק תמיד, כי הם נגד הטבע, ואם אדם לא מתחזק תמיד, חסר לו ואין לו את זה.

זאת ההשפעה שהייתה, שכל הדור היה מושפע, כל העולם, כל העולם היהודי היה מושפע, ועכשיו חסרה לנו ההשפעה. מה אנחנו יכולים לעשות ומהו תפקידנו בשעה זו? מה תפקידנו כדי שיהיו לנו חיים מאושרים - חיים אמיתיים בעולם הזה ובעולם הבא?

כל אחד ואחד מאתנו מוכרח להתחזק בעצמו, כיון שחסרה לנו ההשפעה שהייתה, יש משפיעים, אבל לא השפעה כזאת, לכן כל אחד ואחד מאתנו חייב להשתדל בכל האמצעיים האפשריים להתחזק בכל הדברים הצריכים חיזוק.

בפרט בימי החנוכה, שהם זמן שצריך חיזוק, כי בדרך הטבע בחנוכה אנשים מרגישים כאילו שיש "חופש", חופש מכל השעבודים, חופש מתורה, וכאילו אין איסור ביטול תורה בימים אלו, כך ההרגשה, וזה לא נכון, אלא ההיפך! מפורש בשל"ה הקדוש כי "הימים הקדושים האלו ראויים ביותר להתמדת תורה מבשארי ימים", ימי החנוכה הם ימים המסוגלים להצלחה בתורה, ואפשר לנצל אותם להצלחה בתורה, על ידי התמדה בעסק התורה.

אם לא מנצלים את ימי החנוכה לתורה, זוהי הזדמנות שאינה חוזרת עד לשנה הבאה, ימי החנוכה שמתחילים הערב, שמונה ימים כאלה, שגם אומרים בהם הלל, ועל הניסים - הודאה, הם ימים המסוגלים להצלחה בתורה, ויש להתחזק בהם בהתמדה בתורה.

כל אחד ואחד מאתנו שיתחיל התחלה, איזו התחלה שהיא, התחלה קטנה של חיזוק, פתחו לי פתח כפתחו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם (עיין שיהש"ר ה, ב), והבא ליטהר מסייעין אותו (יומא לח, ב), כל אחד מאתנו שיזכה להתחזק, כל משהו חיזוק זה דבר גדול מאד, ואין שיעור לחשיבות של החיזוק הכי קטן.

אם אנחנו מתחזקים בזמן הזה, ברגע הזה, בהלוויה של רבינו הגדול, אנחנו גם נותנים לו עוד זכויות, שאין סוף לזכויות, האדם הכי גדול, אפילו משה רבינו גם כן מוסיף זכויות, כמו שמפורש במשנה (אבות ה, יח) "זכות הרבים תלוי בו", וכל מה שמתעוררים ועושים מכוחו נזקף לזכותו, וזוכה בזה לעוד ועוד תענוגי העולם הבא שאין להם סוף.

אם אנו רוצים לגמול לרבינו את מה שאנו חייבים לו, עלינו להתחזק, והחיזוק הוא התשלום־הגמול הכי טוב שיכול להיות, מה שאנו חייבים לרבינו הגדול, ובזכות החיזוק שלנו הוא גם יהיה מליץ יושר עלינו, שאנו עושים אתו חסד עם החיזוקים שלנו.

והבא ליטהר מסייעין אותו, מי שמתחיל להתחזק, קצת חיזוק, יש תוספת סייעתא דשמיא לחיזוק, ואין סוף לסייעתא דשמיא, אם באים ליטהר יש סייעתא דשמיא. ובזה נזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו ובלע המוות לנצח ומחה השם דמעה מעל כל פנים עם בשורות טובות.

מוסדות ארחות תורה בארה"ק

היכלי הישיבות של רבינו מרן ראש הישיבה זיע"א

היום לוקח אדונינו מעל ראשינו

אדונינו מורינו ורבינו הקדוש והטהור

אבינו רועינו ראש ישיבותינו מייסדה ומנחיל ארחותיה

מרן ראש הישיבה

זצוקללה"ה זיע"א

עלה בסערה השמימה

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים אבל יחיד עשי לך

תדמע כל עין נמס כל לב מי יחבוש באבנו אהה אוי נא לנו כי חטאנו

אבלים ודווים

רבנן ותלמידהון

ישיבת ארחות תורה – ב"ב

ישיבת רנה של תורה - כרמיאל

ישיבה לצעירים תורת חסד - אלעד

הנהלת המוסדות

ישיבת תורה בתפארתה – אלעד

ישיבת נר זרח – עוצם

ישיבה לצעירים אמרי משה – י-ם

בס"ד

קרן ההסעות

גלגל ההצלה של ילדי ישראל!

כבה אור עולם
יתומים היינו ואין אב

עטופי אבל ויגון בעלותו בסערה השמימה של אבינו,
אדונינו, מורינו ורבינו, ליבם של ישראל, אביהם, רבם ומאורן
אשר נשאנו על לוח ליבו כאשר ישאר האומן את היונק
והיה לנו לאב ופטרון מורה דרכינו וסולל נתיבותינו

רשכבה"ג מרן ראש הישיבה

רבינו **אהרון יהודה לייב שטיינמן** זצוקללה"ה

בעל ה"איילת השחר"

תדמע כל עין, נמס כל לב, מי יחבוש את כאבינו מי ירפא שברינו

אהה! "אוי נא לנו כי חטאנו"

המקום ינחם את משפחתו הגדולה ובניו ממשיכי מורשתו
ובנחמת ציון וירושלים ינחמו

הכואבים, האבלים והדווים

קרן ההסעות שע"י החינוך העצמאי

וילדי ישראל אשר לוקח אביהם מעל ראשם **ההנהלה**

יתומים היינו ואין אב
הורם הנזר הוסרה העטרה

אבלים דווים וכואבים עד דכדוכה של נפש
את הסתלקותו לגנזי מרומים של מורה דרכנו
מנהיג הדור פארו והדרו

רשכבה"ג מרן ראש הישיבה
הגאון הגדול

רבי אהרן יהודה
ליב שטינמן זצוק"ל

כלל דרכינו והתווה נתיבותינו בדעתו דעת תורה
ונשא בעול כל פעולה ופעולה במערכות ההצלה ומלחמות ה'
בעבודת זכוי הרבים להפצת תורה,
חינוך ילדי ישראל וקרוב הרחוקים
נשא על כפיו כאב ואם כל ילד ונער ומתקרב
שחשקה נפשם בתורה
אוי לה לספינה שאבד קברניטה

תורה תורה חגרי שק

ספר התורה מרן שליט"א נפרד מארון הקודש

עם היוודע הבשורה על הלקח רשכבה"ג ארון האלוקים, שר התורה מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א בירך ברוך דיין האמת, בלא שם ומלכות. מרן ביקש שיביאו לו את החליפה ונעמד בצער רב, וקרע קריעה כדין בבגד העליון.

שתיקה בוכיה ויתמות נוראה עמדה בחלל. ומרן הגביה את עיניו ופנה לסובבים: יש כעת בחינה של אשכבתיה דרבי - שכל דהוה ביה מזומן לחיי העולם הבא.

הגישו לפניו בעל פה את עיקרי הצוואה - אודות מניעת הספדים בתכלית. הוא הרהר נוגות, והורה: **שלא יספידו, אבל שיגידו דברי חיזוק.**

ואז ביקש מרן שליט"א להורות בשמו לכלל תלמידי הישיבות הקטנות והגדולות וכן לילדי החדרים מגיל שמבינים, להגיע מכל חלקי הארץ, ולמרות שיאחרו את זמן ההדלקה, כמו כן לנשים מי שיכולה. כמו כן הורה לבטל את מסיבות החנוכה שתוכננו לימי השבעה, ואף הורה לדחות את כינוס 'תלמודו בידו' שתוכנן למוצאי שבת קדש.

שאלו לגבי העיתון, והורה כי עליהם לכתוב וכי הם צריכים לכתוב, ומשפחת מרן זצוק"ל לא יסייעו בידם.

ואז דמעה נראתה בעיניו הטהורות של שר התורה מרן שליט"א ואמר: **"קשה לי להספיד"** שתק והמשיך **"אם היה אפשר הייתי צריך להספיד, אך קשה לי, אבל אני רוצה לפחות להגיד קדיש".**

בעת הלוויה יצא מרן והמשיך לכיוון בית החיים, והמתין שם זמן רב עד שהייתה לו יכולת להיכנס סמוך ונראה בבית העלמין. בעת שנכנס, אמר 'צידוק הדין' וכאשר כבר הגיע עד היכן שראה ממרחק מה את מקום הקבר - הטמנת פך השמן הטהור ואיננו כי לקח אותו אלוקים, **אמר קדיש** . מרן שליט"א נפרד מארון הקודש בקדושת ד' בתפילה ותחנון: **"יתגדל ויתקדש שמיה רבא"** והסובבים לו ענו בבכי ובציפיה: **"יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעולמי עלמיא"** .

כאן בבית החיים היה נראה, כי לא בבכי בלבד נבכה את רבינו הגדול, שהותיר אותנו יתומים בעת צלצולי פעמי חבלי משיח עוטפים את העולם, לא בדמעות נדבר אל ליבנו הדווה והנשבר, כי אם במאמן למען אלוקי ישראל ותורתו ועבודה פי שבע למען חיזוק התורה: **"יתגדל ויתקדש שמיה רבא"**

אחר כך ניחם בשורה את הבנים האבלים שליט"א, בני מרן רשכבה"ג זצוק"ל.

"אמן יהא שמיא רבה". בעת אמירת הקדיש

שהתגורר בעליית הגג מעל דירת מרן הרב מבריסק, ואמו ע"ה מרת פסיה ע"ה אשת רבי דב ריגר זצ"ל היתה אחות סבתו של רבינו הגדול זצוק"ל. מתוקף קירבתו היה כבן בית בביתו, והיה נוהג להיוועץ עמו בספקותיו והיה נוהג כהכרעות־יו.

לימים סיפר, שבהיותו ילד והוא היה ת"ח גדול, זכה לשמוע הרבה מפסיקותיו וחידושיו ההלכתי־ים, ובהיות ורצה לחלוק חידושיו עם אחרים, והוא ישב לצדו, היה בענוותנותו משוחח עמו על חידושיו הרבים, והעיד עליהם שהיו שאמרו כי היה מיקל בהכרעותיו, אך הוא הראה לו דברי הרא"ש בחולין, שהמורה יחמיר לעצמו וייקל לאחרים, וכך נהג.

לימים סיפר שבהיותו נער כבן י"ב כשלמדו מסכת כתובות בישיבה, הכניס פעם את רגלו לתוך המגפיים ונכנסה לו סיכת מתכת לרגלו. בדרך נס נתקעה בעצם העקב ולא נכנסה למחזור הדם, דבר שהיה סכנת חיים ממש ביכולתה להגיע ללב ח"ו, אולם אף אחד לא הבחין בכך ולא הבינו פשר כאביו העזים במשך ששה שבועות. עד שחובש אחד העלה בדעתו הדבר, לקחו ברכבת לבית החולים ובצילום רנטגן נראתה הסיכה, והחובש ניתח והוציא הסיכה. על אף חומרת הזיהום ברגל היות שלא היה מקום לאשפוז הוצרכו להחזירו באותו היום לביתו בעגלה רתומה לסוס, ובמשך שישה שבועות לא יכול היה רבינו ללכת על רגליו.

עם הגיעו למצוות, כשהגיעו פרשיות התפילין שלו שנכתבו בידי סופר יר"ש, הביאם למראה עיני המרא דאתרא הגרש"ז ריגר, ומצא כמה דקדוקים שיש לתקנם, והיה נראה כמכריע לגבי עצמו שבכך החמיר מאד. שמחת בר המצוה נחגגה בדרשה שנשא לאחר התפילה בביתו של רבו האמרי משה, כשרבים התפעלו מתוכן הדרשה של העלם הצעיר שהיתה על דברי רבי אייזל חריף בסוגיא עמומה במסכת יבמות.

באלול תר"צ לאחר שקיבל רבות כארבע שנים בישיבת 'תורת חסד' בהנהגת האמרי משה, שם פעמיו לעבר ישיבת קוברין בראשות הגר"פ פרוסקין זצוק"ל. הוא היה מצעירי התלמידים, כבן ט"ו, וישן בחדר עם רעו הגרר"י גרשנוביץ זצוק"ל. בקושי החליפו ביניהם דברים, בהיותם שקועים בלימוד, וכשבאו לחדרם מיד התכנסו לשנתם.

בסוף שנת תרצ"א כשהישיבה נאלצה לצמצם פועלה בשל קשיי אחזקה, הוא שב לעיירתו בריסק, וביקש לשים פעמיו לישיבת קלצק, אלא שמרן הגר"א קוטלר זצוק"ל שהתקשה להחזיק הישיבה בשל מצבה הכספי, התקשה לקבלו. רבי משה ראובן גולבסקי זצ"ל חתן הגרש"ז ריגר שפרש חסותו עליו, שלח מכתב והפציר בו לקבלו בשל גדלותו, והוא ניאות לכך.

וכך הגיע בט"ו בשבט תרצ"ב ללמוד בישיבת קלצק, כשלמדו בה סוגיית בע"ח גובה השבח במסכת ב"מ, וזכר תמיד את שיעורי מרן הגר"א קוטלר זצוק"ל שמסר ארבעה שיעורים, ובהיות ובא אחרי שני הראשונים, התקשה להבין את שני האחרונים, ולאחר מכן כשמסר שיעורו על יאוש שלא מדעת כבר רשם זאת, ולמרות שהיה זה כשעה וחצי, הצליחו למלא מחברת שלמה מרוב מהירות דבריו, וזאת למרות שלימים התבטא שבהיות וחפץ היה להתעמק בכל דבר, התקשה לאחוז בקצב מהירותו של מרן הגר"א בשיעורו הגדוש. לימים התבטא שבהיות ורצה להבין היטב כל דברותיו בשיעור, כששמע השאלה רצה מיד להתעמק ולראות אם יוכל להשיב עליה, וכך היה בתירוץ, ולכך התקשה לעקוב אחר דבריו.

לימים תיאר שבאותה חצי שנה בלומדו בקלצק, היה אוכל 'טעג' [ימים] אצל בעלי הבתים, והורגל לאכול תפו"א מבושל במים, כך גם בימי הפסח והיה זה מאכלו היחיד.

קו הלימוד והתהילים לעילוי נשמת רבן של ישראל

רבי אהרן יהודה לייב

בן צבי נח זכר צדיק וקדוש לברכה

כפי צוואתו

0772021010

לקבלת 10 פרקי תהילים הקישו 1

לקבלת פרק או מסכת משניות הקישו 2

לקבלת דפי גמרא לעילוי נשמת הקישו 3

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחיזוק
ועידוד לימוד התורה

אבי אבי רכב ישראל ופרשיו

אבלים דווים וכאובים עם כל בית ישראל על הסתלקותו לגנזי מרומים של עטרת תפארת ישראל, ראש גולת אריאל, מדברנא דאומתיה, איש אלוקים קדוש הוא, שריד לדור דעה משיירי כנסת הגדולה, ענק התורה, מושל ביראה, פאר המדות, גדול מרבן שמו, הרב הדומה למלאך ד', אשר נשא את משא הדור ומערכותיו על לוח ליבו הטהור והקדוש, בחכמת ארזים ובנקיות דעת מופלאה, למען קיומו של עולם התורה בתפארתו וטהרתו, והעמדת יסודות הדת והדעת בכלל ישראל לדורות עולם, וזכינו שהאיר דרכינו והאציל מרוחו עלינו, בהנחלת דרך והוראה במערכות ארגון 'דרשו' לכל פעולתיו ברחבי תבל, במאור פנים וחיבת לב מיוחדת שהיתה לו לפעולות הארגון

אבינו רועינו, אדונינו מורינו ורבינו

מרן ראש הישיבה

רבן של כל בני הגולה

רבי אהרון יהודה לייב שטיינמן זצוקללה"ה
בעל אילת השחר

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים
אבל יחיד עשי לך ומספד תמרורים

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ד'

המתאבלים מרה ועטופי יגון

הנהלת 'דרשו'

בשם רבנן ותלמידיהון אלפי רבבות ישראל משתתפי ולומדי תכניות 'דרשו' בכל רחבי תבל

תורה תורה חגרי שק

הגר"ח משקובסקי שליט"א בעת הקראת הצוואה

נס ההצלה

עם שובו של רבינו זצוק"ל לעיר בריסק, התרגשה גזירת הגיוס לצבא הפולני, כשעמלו לגייס הבחורים עד גיל כ"ד. רבינו אכן קיבל צו להתגייס והסכנה היתה גדולה, ניסו להפעיל שתדלנים להיפטר מכך, והצעת ראות לקויה הופרכה אצל הרופא שאמר שבמספר שכזה לא יוכלו לפוטרו מעול הגיוס.

ההצעה הטובה שעמדה על הפרק היתה לנסוע לשוויץ, שכן בחורים שהתקבלו למוסד לימודים בה, קיבלו היתר יציאה מהשלטונות הפולניים, ובהיות ונצרכו למכתב המלצה, הוא הסתייעו ברעו הגדול הגר"מ סולובייצ'יק זצוק"ל שהוצרך אף הוא להשתמש בכך, וביקש מכתב מרבו מרן הגרב"ד ליבוביץ זצוק"ל, שכתב במכתבו אף לקבל את רבינו. יצוין, שבאותו מכתב הממוען להגר"א בוצ'קו זצ"ל ר"י מונטריי, מתאר מרן הגרב"ד בגודל מעלת התלמידים בכותבו, 'עוד אבקשו בקשה שטוחה עבור הבחור הרב הגאון החריף העמקן ובקי ויקר היראה, עדיו לגדול בישראל כש"ת מר אהרן ליב נ"י שטיימאן מבריסק, שגם כן הוא בריא, אלא שמוכרח מטעם אחר, וגם הוא יהיה לנחת בהישיבה'.

בהשגחה עליונה, ביקש הרב בוצ'קו משלטונות העיירה מונטריי לחתום על האישור, שכן ישיבתו לא היתה מוכרת לשלטונות הפולנים, והפקיד שקיבל זאת לא הבין השפה, וכשראה חותמת מהודרת של העיירה, התלהב ואישר לו לצאת את ארצו לשוויץ.

בנו סיפר משמו לימים, ש'לאחר שהצליח

בד"ץ שארית ישראל

מיסודו של הגרח"ש זצוק"ל קרליין

אבי אבי רכב ישראל ופרשיו
כבה נר ישראל

יחד עם כל בית ישראל כואבים ודאובים אנו על כי לוקח מאתנו לישיבה של מעלה
רבן ומאורן של ישראל אדוננו מורנו ורבנו מאור עינינו מורה דרכנו גאון ישראל והדרו

רבנו הקדוש הגאון האמיתי
רשכבה"ג מרן

בעל איילת השחר
זצוקללה"ה

גדולה האבדה ואין לנו תמורה

חברי הבד"צ

כרזות ירושלים 0587-17700-19

תורה תורה חגרי שק

מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א במענה לשאלות שהגיעו לפתחו

במענה לכל השואלים כיצד עלינו לנהוג בימי החנוכה נוכח סילוקו של מרן ראש הישיבה זצוק"ל, ובמיוחד לאור צוואתו המפורטת.

מבית מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א נמסר, כי מרן שליט"א ענה לשאלות רבות שהגיעו לפתחו, שמן הראוי הוא שלא יעשו מסיבות חנוכה גדולות עם כלי נגינה בישיבות ובמוסדות בחינוך וסמינרים וכדומה, וכן הורה גם ליושבים בגולה שהרי כולם קרויים תלמידיו בכל מקום. אך משפחות העורכות מסיבות פרטיות, יכולות לעשות זאת בהצ־נע לכת. וכששאלו אם לעשות שבת בירושלים שתוכננה לשמוח בה עם אירוע שירה וזמרה, הורה שאין מן הראוי לעשות זאת בימי השבעה. וכן הורה כשנשאל אם לערוך סיום מסכתות עם כלי נגינה, והורה לדחות זאת לאחרי ימי השבעה.

ובאשר לצוואתו, התבטא מרן שר התורה שליט"א ברורות, שניתן לכתוב בעיתון תולדותיו בהם ניתן לכתוב כל השבחים הראויים לו ואורחותיו, וניתן לנסח מודעות וכנסי התעוררות וחיזוק בימי החנו־כה במסגרת המותרת על פי ההל־כה, בציינו, שזהו כבוד התורה וריבוי כבוד שמים וזיכוי הרבים, וכל דבר הנעשה כאן בהאי עלמא, נפשו עולזת מכך בעלמא דקשוט, וראוי לעשות כן לכבוד התורה.

להסדיר ענין זה, פנה לסוכנות הדואר ושלח זאת מיד לבריסק. כשהגיע המכתב לשלטונות פולין, הם ראו חותמת רשמית של העיירה מונטריי. מבלי להבין הרבה בתוכנה, כפי שיד ההשגחה סובבה, הם חשבו שלבטח שלטונות מונטריי הם אלו שמזמינים את רבינו לבוא לארצם לדבר מה הנצרך בעיירה, ובשל כך אישרו לו לצאת את העיר בדרכו לשווייץ. כך ניצלו חייו בבטחה בחסדי הבורא'...

טרם צאתו הוא ערך גורל הגר"א כפי שקיבל מרבותיו באומרו שעבורו הוא ספק פיקוח נפש, ועלה לו המקרא 'הבוקר אור והאנשים שולחו', וכך יצא לדרכו.

פעם תיאר רבינו נרגשות אודות נס הצלתו: 'היו הרבה סיבות שאשאר בבריסק. אבי רצה שאלמד אצל מרן הרב מבריסק, ופשוט התביישתי שהייתי קטן מכולם כדי לשמוע את שיעוריו העמוקים. אין לי ספק שאם הייתי אפילו פעם אחת בשיעור, כבר הייתי נשאר בבריסק לשמוע שיעוריו, ולא הייתי עוזב את הישיבה - שממנה ומכל בני הקהילה, לא נשאר איש בחיים, כך שהכל משמים בהשגחה. אדם לא רוצה לראות את ההשגחה, אך אם רק יפקח את עיניו - יראה כסדר את ההשגחה המפורשת'.

נס מופלא נוסף שנכרך בכך, שח לימים בנו הגר"מ שליט"א - 'מדינת פולין נחשבה באותם ימים מדינה נחשלת ופרימיטיבית, ולעומתה שוויץ נקראה באותם ימים 'מדינה תרבותית ונאורה'. לכן היה צורך לשכנעם שייאותו לבקש לייבא מורים מפולין שילמדו בשוויץ, בעוד עבור פולין היה זה אות כבוד שמתבקשת לשגר מחנכים ללמד בשוויץ. לכן, כשהגיעה הבקשה מישיבת הרב בוצ'קו, שביקשום כר"מים בישיבה, אישרו זאת, כיוון שהיה הדבר לכבוד בעיניהם. בדרך כלל הזמן לקבלת אשרת כניסה כזו הוא 3 חודשים, אך מה שהיה אצלו היה נס מופלא. הבקשה הגיעה בשפה המדוברת בשוויץ, והפקיד הפולני שקיבל זאת לא הבין כלל הנאמר בה, ומחמת היותו בעל גאווה, לא רצה להראות לממונים עליו שאינו מבין השפה, והחליט לחתום עליה ולכתוב 'מאושר' בשפה הפולנית, אף מבלי שהבין הכתוב.

הבקשה נשלחה בחזרה לשוויץ, וגם שם עם קבלתה לא הבין הפקיד פירוש המילה 'מאושר' שכתב הפקיד הפולני בפולנית, שלא כפי הנהוג, ומחמת אותן נטיות גאוותניות, לא רצה לחפש מתרגם לכך, והחתים עליה מיד 'מאושר' ושלח חזרה לפולין. כך, עד שקיבל הידיעה שחייב לעזוב ארצו לשוויץ, לקח בס"ה עשרה ימים... ואכן הגיע לשוויץ באייר תרצ"ז.

בדרכו עבר דרך העיר ורשא, שם נודע לו כי מרן הגר"ש שקאפ זצוק"ל הגיע לצרכי רפואה. הוא הלך לפוגשו והתרשם עמוקות מדמותו, שהותירה בו חותם לכל ימיו. בחצות הלילה המשיך בנסיעתו לעיר ברלין, ולמרות הסכנה שריחפה באותם ימים בגרמניה, הוא ניצל בחסדי שמים בשהותו שם, למרות שהמתין במקום חצי יממה, ומשם החליף רכבת לזו שנוסעת מערבה. היה זה לפני ליל הבדולח, ולמרות שהנשיא הגרמני הינדבורג נתן לצורר הנאצי את הממשל, עדיין לא הורגש ברחוב העיר, וכך באורח ניסי הצליח להמתין במקום שעות ספורות מבלי שיאונה לו רע. ולאחר מכן נסע לעיר באזל, ממנה המשיך לארוזה, ומיד אחרי חג השבועות תרצ"ז הגיעה בשעות אחה"צ לעיירה מונטריי.

לימים תיאר, שחבריו בבריסק תכננו לערוך עבורו מסיבת פרידה בשל הקושי להיפרד ממנו, אולם לפתע הודיע לו מבריח הגבולות שהגיע זמן ההברחה, וכך חגגו את המסיבה בכ"ז סיון תרצ"ז בלעדיו רק עם רעו הגאון רבי משה סולוביצ'יק זצוק"ל, ולימים הראו לו תמונת המסיבה.

באותם ימים היה רבינו זצוק"ל בודד בישיבה, שכן הגר"מ סולובייצ'יק זצוק"ל התעכב חצי שנה בשל הקושי לאתר אישור שהייה לזמן ארוך, שכן אחרי אישורו של רבינו זצוק"ל הפסיקו השלטונות לאשר יציאה לזמן ארוך. באותם ימים היה בודד ללא כל חבר במעמדו, ומה שהחזיקו היה היגיעה בתורה וכח האמונה שניחון בה. לימים סיפר,

ישיבת "גאון יעקב"

רח' נחמיה 13 בני ברק

כבה אורו של עולם

בסילוקו של אבינו רועינו ראש ישיבתינו
רבן של כל בני הגולה
מרן הגאון החסיד
רבינו הגדול
רבי אהרן יהודה לייב שטינמן זצוקללה"ה

בן רבי נח צבי זללה"ה

ההלויה תצא היום יום שלישי לס' מקץ
כ"ד כסלו תשע"ח
מביתו רח' חזו"א 5 ב"ב

המתאבלים מרה תלמידיו
רבני ובני ישיבת גאון יעקב

תלמוד תורה דרכי יושר

מיסודו של מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטינמן זצוקללה"ה
אחוזת ברכפלד – מודיעין עילית

חשך עולם בעדנו

בתוך כל עולם התורה ובית ישראל הבוכים את השרפה אשר שרף ה'
רצוצים ודוויים אנו, סחופים ואבלים על הילקח מעל ראשנו
ארון האלקים, רכב ישראל ופרשיו, הרועה הנאמן
הנשר הגדול אשר סכך עלינו בכל פרט ופרט
כאב רחימאי לבנו יחידו היה לנו מעת היווסד הת"ת
ולאורך כל השנים בטוחים וסמוכים היינו על שולחנו
פה המתגבר בתורה מאה שנה בקדושה ובטהרה
עמוד העולם בתורה עבודה וגמילות חסדים
אביהן ולבן של ישראל, רבן של כל בני הגולה

אבינו רועינו הגדול מרנא ורבנא

רבינו אהרן יהודה ליב שטינמן זצוקללה"ה

נתבקש בישיבה של מעלה, אוי מה היה לנו

וירב בבת יהודה תאניה ואניה

המצפים לנחמה ועינינו תראינה מהרה בבנין ציון וירושלים
ההנהלה המלמדים תלמידי ובוגרי הת"ת

מרכז התורה
ועד הישיבות בארץ ישראל ע"ר
THE CENTRAL OF TORAH INSTITUTIONS
VAAD HAYESHIVOTH IN ISRAEL
נוסד בוילנא בתרפ"ד ע"י הגאונים מרן ה"חפץ חיים" ומרן רבי חיים עוזר גרודזנסקי זיע"א

אחזתנו פלצות ושבר

רבנן וחלמידיהון עטופי אבל קדרות ויגון בהסתלקותו לשמי רום של מלאך ה', עמוד האש ההולך לפני המחנה, רועה ישראל, רבן של כל בני הגולה, אלופם ומורה דרכם של רבוא רבבות בני הישיבות הק' חסידא ופרישא, מרנא ורבנא

רבינו הגדול וצוקללה"ה

בעל "אילת השחר"

נשיא ועד הישיבות בארץ ישראל

אשר הנחנו בדרך אמת

תורה חגרי שק והתפלשי באפרים

אבל יחיד עשי לך ומספד תמרורים
מי ילחם מלחמתך וישוב לשערים
כלי מלחמה אבדו ונפלו גבורים

רשת הכוללים "יששכר באהליך" בארה"ק

מיסודו של רשכבה"ג מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל

"Yissochor B'oholecha" Kollel Network

הושברנו

בעלותו בסערה השמימה

רבנו הגדול

מרן

זצוק'ל

לוקח אדוננו מעל ראשנו
גדול כים שברנו
מי ירפה לנו

שכשהגיע לשוויץ בימים שאחרי חג השבועות תרצ״ז, תקפו אותו געגועים עזים למשפחתו ולכל חבריו בעיר בריסק, ובליל שבת קודש פרשת נשא נהגו בישיבה כמדי שבת לשיר ׳יגדל אלוקים חי׳ במנגינה של יו״ט, ובשירת יגדל נתעורר לבו ביותר לק־ל חי, והעביר את הגעגועים לבורא עולם. וכששמעו מכך הב״ב והתלמידים, החלו לנהוג כך לשיר ׳יגדל׳ מדי שבת שבתו לפני תפילת מעריב של מוצאי שבת בביתו, לעורר רגשות האמונה לאלקים חי.

לאחר שהגיע רעו הגר״מ סולובייצ׳יק זצוק״ל לישיבה, קבע עמו ללמוד בחברותא, וכך למדו ימים ולילות על תורתם ללא הפוגה. לימים סיפר שבר״ה שנת ת״ש היו בקושי מנין לתפילות ר״ה, והגר״מ ניסה לתקוע ולא הצליח להוציא תקיעות מפיו. אחרי נסיונות שונים אך בקושי יצא ידי חובת תקיעות, ואכן רמז היה לו הדבר ששנה קשה מתרגשת עלינו. ואכן בשנה זו החלה המלחמה במלא עוזה, וממשלת שויץ ריכזה אף היא כל הזרים למחנות עבודה, והוא נשלח למחנה שאונברג ליד העיר באזל. כשראה מנהל העבודה את כוחו החלוש של רבינו, הוא פטר אותו מעבודה קשה, כשהגר״מ סולובייצ׳יק זצוק״ל נטל חלק מעול עבודתו בכדי לאפשר לו להיפטר מכך, וכך יכול היה לשבת בצד לרכון על ספריו ולשאת תפילה לשלום אחיו הסובלים כאן ובכל מקום באירופה.

רעו רבי משה רום זצוק״ל סיפר, שהקור במחנה היה עז, ובאחד הלילות היה למטה ממינוס 20, המים קפאו, ולא הצליח להרדם. החליט לסור למטבח ולנסות לשכב ליד התנור בכדי להתחמם, ומה התפעל לראות את רבינו יושב ליד התנור רכון על ספריו בקירבת התנור ומתייגע בתורה בכל כוחו.

במקביל הצליח רבינו עם עוד בעלי יראה לארגן שבמחנה יאכלו רק מאכלים חלביים שלא יכשלו במאכלות אסורות ובשר וחלב, ולמרות שרק כעשרים מבני המחנה היו שומרי תורה וכשרות, וכבר מאז היה סגפן ואת עיקר מנתו נתן לאחרים, שלימים אף התבטאו שהצילם בכך לחיים.

בנו שליט״א מספר, שלא אחת התבטא שהר־גיש בדידות נוראה, שכן הישיבה לא תאמה את אופי הישיבות שהכיר מימי נעוריו, ולא היה לו כל מכר או גואל. בשנים האחרונות שמעתי ממנו כמה פעמים, שהיה מיואש באותה תקופה, עד לבואו של ידידו רבי משה זצוק״ל, וכשניסינו לתהות מה חיזקו במצבו? ! סיפר שנכנס פעם בליל שבת לבית מדרש של ״יקים׳ להתפלל, והבחין שאחרי התפילה שרו השיר ״יגדל אלוקים חי׳ במנגינה עריבה, והחל לחשוב על מילות השיר - ׳אחד ואין יחיד כיחודו... לפדות מחכי קץ ישועתו...׳ והמנגינה הכניסה לליבו אמונה, באומרו שאכן נמצא עם הקב״ה שיפדהו מצרתו אם ידבק בו ובתורתו, והתחזק מכך. ומאז התוודע למנגינה, מידי מוצ״ש קודם תפילת ערבית, שרים בני ביתו מנגינה זו, שהזכירה לו הס״ד שהיתה לו באותם ימים קשים בהיותו בדד בנכר.

בהגיע חג הסוכות הצליחו לאחר מאמץ לאתר ג׳ מינים, אך אתרוג לא היה בנמצא, אחד מבני המחנה רבי חיים שטרן זצ״ל סיכן עצמו לעבור הגבול ולהשיג אתרוג, וכששב והציע זאת לרבינו, אורו פניו כפי שתיאר לימים שלא ישכח כל ימיו כמה התרגש מכך. ובחג הפסח הצליח להשתחרר ולהתארח במשפחה תורנית שלא יכשל במאכלי חג הפסח.

בהמשך חלה רבינו בדלקת ריאות שהביאתו להתאשפז ושמוהו בבידוד במקום שהיו חולי שחפת רבים, ומלווהו ביקש מאחד החולים שירק למבחנת הבדיקה שיחשבו שיש לו שחפת וישחר־רו מהמחנה, אך הרופא שבדק לא ראה סימן לכך, וציין זאת במכתבו שיש סתירה בין בדיקתו לתוצאות המבחנה. רבינו התלבט אם להראות המכתב למפקד המחנה, אך החליט כי משמים מלוים אותו ויעשה המוטל עליו. כשראה זאת המפקד שיש חשש לשחפת, חשש שידביק כל בני מהחנה ושחררו לחיים.

בשמחה יצא רבינו ללוצרן, שם החל ללמד תלמידים שהיו בתוך ישיבת מונטריי, כשהוא שוהה בביתו של רבי לייבוש רובינפלד זצ״ל, שהיה חסיד יר״ש, והתארח אצלו בשבתות ושוחח עם חתניו בלימוד ונהנה מידענותם, והשקיע עצמו בתורה עם החברותא, ובה מצא כל יהבו כשהוא כמעט לא עצם עין ולא פסק מיגיעתו הרבה כל שעותיו.

בשלהי שנת תש״ג הציעה לו הרבנית שטרנבוך ע״ה הצעת שידוך עם מרת תמר קורנפלד, שהיגרה אף היא מפולין, ולמרות שהיתה מבוגרת בחמש שנים כששמע דבר מעלותיה ניאות לכך, ואחרי פגישתם הם התארסו, ונישאו בי״ג בטבת תש״ד, באכסניה קטנה בציריך, כשמנין הוזמן להשתתף בסעודת המצוה.

עם סיום המלחמה נודעה לרבינו הבשורה הנוראה שכל בני משפחתו נעקדו עקדה״ש, והוא קיבל זאת בכאב נורא, אך התחזק באמונתו היוקדת, ושמר את יום סילוקם כפי שידוע לאנשי בריסק שנעקדו בד׳ בחשון תש״ב יחדיו.

העלייה לארץ הקודש

שלא כרבים, רבינו זצוק״ל חשב באותה תקופה כי בהיות וארה״ק הינו המרכז הרוחני הגדול ביותר, עליו לעלות ארצה ולהתיישב בה בסמוך

ישיבת ״עטרת שלמה״
קרית הישיבה

אוי לנו הוגי מלחמות ספר

פלגי מים תרד עיני, וירב בבת יהודה תאניה ואניה בהסתלקותו לשמי מרום של עטרת ראשנו גאון עוזינו אשר אמרנו בצלו נחיה, האדם הגדול בענקי הרוח מייסד ישיבתנו ונשאה על ליבו הטהור מיום הווסדה ועד הלום

אור העולם, קודש הקדשים, צדיק יסוד עולם
מרן הגאון החסיד רבינו הגדול, רבן של ישראל

אדונינו מורינו ורבינו רשכבה״ג
מרן ראש הישיבה
זכר צדיק וקדוש לברכה
בעל ה״איילת השחר״

רבות אנחותי ועצמות קינותי, רבו נהמותי, ואתה ה׳ עד מתי ואיך אנחם (קינות ת״ב)

עיריית מודיעין עילית

היום לוקח אבינו רועינו מעל ראשינו
אבי אבי רכב ישראל ופרשין

עירנו המעטירה מודיעין עילית, יחד עם כל בית ישראל בכל קצווי תבל, אבלים, שבורים וכואבים ומבכים מרה את עלייתו לשמי רום בסערה, של ראש גולת אריאל, מגזע אראלים ותרשישים, ארי עלה מבבל, רבן של כל בני הגולה, שהאיר על פני תבל, שריד לשיירי כנסת הגדולה, חסידא ופרישא, בוצינא קדישא, איש אלוקים קדוש הוא, הרב הדומה למלאך ה' צבקות, אביהן של ישראל, רוח אפינו אשר אמרנו בצלו נחיה, עמוד האש שלפני המחנה, מוסר ההשקפה הטהורה, מרנא ורבנא, שר התורה, מרא דכולא תלמודא, אשר הרביץ תורה כל חייו והעמיד לגיונות של תלמידים גדולי תורה - ראשי ישיבות ומנהיגי קהילות בכל אתר ואתר המנחילים את תורתו ומורשתו הכבירה והעמדת הדת על תילה, עטרת תפארת ישראל

אבינו רועינו, מורה דרכינו
גאון ישראל וחפארתו, גדול מרבן שמו
מרן ראש הישיבה רבינו הגדול והקדוש
רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן
זצוקללה"ה

אבי עירנו – הודה זיוה והדרה, שהניח באהבה את יסודי התורה הקדושה והטהרה של עיר הלווים בדורנו, ניווט והנהיג, הורה והדריך דרכה של תורה כל דבר קטן וגדול ונשא באמונה את משא העיר כאב הנושא את בנו ועל כל מוצא פיו הנחנו על מי מנוחות, מקים ומעמיד עיר על תילה: קהילות הקודש והיכלי התורה, הישיבות והכוללים, תלמודי התורה ובתי החינוך והעמדת הדת לשמירת גדרי ההלכה ושמירת חומת הדת, המשביר הגדול לקיום עולם התורה בכלל ובעיר מודיעין עילית בפרט, שבעמל ויגיעה ומסירות נפש האציל מהודו ורוחו עלינו, ובזכותו נוסדה עיר גדולה לאלוקים של חכמים וסופרים לשם ולתפארת.

תורה תורה חגרי שק יתומים היינו ואין אב מי יתן לנו תמורתו

יעקב גוטרמן
ראש עיריית מודיעין עילית

המרכז ללימוד הש"ס
'נחלת משה'
שנ"י עמותת 'גבורת יעקב'
בני ברק: הרב מלצר | בית במברגר | נחלת רפאל - מרכז הפיס | **ירושלים:** רמת שלמה | נווה יעקב | **מודיעין עילית** | **חיפה** | **אופקים** | נחלת אושר - **גבעתיים** | **ביתר** | מרגניתא דיעקב - **עפולה**

נפלה עטרת ראשנו

ביחד עם כל בית ישראל אבלים ודווים בהילקה מאיתנו אדונינו אבינו מורה דרכנו ומאיר נתיבותינו ממנו עיצה ממנו תושיה

רבנו הגדול

מרן ראש הישיבה זצוק"ל

בעל "איילת השחר" שעלה בסערה השמימה

וכל בית ישראל יבכו את השריפה ששרף ה'

קהילת נחלת משה רשת הכוללים

ורבנן ותלמידהון

| מרן פוסק הדור הגר"נ קרליץ שליט"א במסע הלוויה. צילום: יהודה פרקוביץ |

לחכמי התורה. בהשתדלותו של רבי זאב וולף רוזנגרטן זצ"ל, הצליח להשיג בעבורם אישורי עליה שהיתה באחריות המנדט הבריטי, ולמרות שבתחילה רצו לתת רק לרווקים, הפעיל את שכנועו בשואלו, אם לא לתת להגראי"ל, למי כן יתנו? ! והצליח להשיג בעבורם שני אישורי עליה.

לימים סיפר על נס מופלא שהיה עד לו. 'באמצע המלחמה הנוראה הגיע רבי משה לשוויץ, עם מרן הגראי"ל שטינמן זצוק"ל. שניהם קיבלו צו גיוס לצבא הפולני. מאה וחמישים איש גויסו באותו גיוס, והם לא שובצו ליחידות ונשארו בעתודה, לעת הצורך. את השהות האזרחית הם ניצלו להימלט מפולין. כך הגיעו לשוויץ, בשנת תרצ"ז, ומאז לא זזה ידי מתוך ידו. עם קבלת צו הגיוס חרדו רבים לגורלם של השניים, שכן הצבא הפולני אינו מתאים ליהודים, וחרב רוחנית היתה מונחת על צווארם. ליהודים היה ברור שהם אבודים מבחינה רוחנית, ולמעשה, מי נותר לקומם את בית ישראל מעפרות השואה הנוראה? דווקא הם! דווקא הם, השניים, עם שאר גדולי ישראל!'.

במסע לארץ הקודש עבר רבינו דרך ז'נבה, שם שהה באותם ימים כ"ק הדברי יואל מסאטמר זצוק"ל. הרבנית נכנסה לקבל ברכתו, והביע חששו מהקלקול הצפוי לנוסעים לארה"ק, אך השיב שלבעלה לא צפויה כל סכנה מרוב שקיעותו בתורה וביקש שתשלחהו אליו. ואכן, הוא הגיע ושוחחו שלוש שעות שלאחריהם אמר כי יכולים הם לעלות בבטחה לארה"ק, וביקשו לחוות דעתו אם ראוי אף לו לעלות לארץ או לנדוד לארה"ב, ושלח עמו כסף עבור חתנו האדמו"ר מסאסוב זצוק"ל.

לאחר חג השבועות תש"ה הם יצאו משוץ לצרפת, בה שהו כשבוע, וניזונו רק מתפו"א בשל חשש כשרות. לאחר מכן עברו לספרד לעיר ברצלונה, בה המתינו כעשרה ימים לבואה של ספינה שתקחם לארץ הקודש. באוניה פגש רבינו את הגר"ש ברזם זצוק"ל שבא בגפו מהולנד, ודן עמו בבדיקת המזון מתולעים שהיו מצויים, והוא הדריכו בכך, וחימם לבו ללמוד תורה בישיבה בטהרתה. כך זכה להכנס מאוחר יותר לישיבת חברון ונלקח כחתן אצל מרן הקה"י זצוק"ל. בימי ההפלגה ישב רבינו ספון בחדרו ועמל בתורה בכל כוחו.

עם הגיעם ארצה לקחום האנגלים למחנה עתלית, ובני משפחה שהעידו עליהם שאינם מרגלים הצליחו לחלצם. בתחילה התגוררו בפתח תקוה אצל אחות אשת רבינו, ולאחר מכן עברו להתגורר במחסן ברח' פיק"א בעיר, ושם חיו בעניות מופלגת ממש. כשעזבו את שוויץ התקשה רבינו לקחת עמו את מטלטליו, והגר"מ סולובייצ'יק שלח אותם מאוחר יותר באוניה, בין המטלטלים היה הספר 'אמרי משה' שקיבל בהקדשה והעיר בו הערותיו, חיבוריו ומכתבים מהגרש"ז ריגר זצוק"ל, אך עם הגיעתה של הספינה לארה"ק, המצרים הפציצו אותה והכל ירד למצולות ים.

בתמוז תש"ה עלה רבינו לראשונה לירושלים, וסר לבקר את מרן הגרי"ז זצוק"ל, ששאלו אם ביקר בכותל המערבי, ולנוכח תשובתו שלח את בנו הגרי"ד שילווהו לשם, ויסייע לו בהשגת אישורים שנצרכו להם באותה עת.

בהיות ומצבם הדוחק לא אפשר לנהל את ביתם, הוצע לרבינו לכהן כמלמד, ואף מרן החזו"א זצוק"ל שלחו להירשם לשם כך אך משמים גלגלו והגר"ז אידלמן זצ"ל בא לבשרו שהתקבל לכולל 'תורת א"י' בפ"ת, שהיה מקום תורה מפואר ומבוקש, ובו למד בחברותא עם הגאון הגדול רח"ש קרליץ זצוק"ל. הוא הסתייע רבות בראש הכולל הגר"י קאץ זצוק"ל, שמלבד למדנותו המיוחדת אף נודע בפעליו להרבות חסד.

בתקופה זו התיידד רבינו עם הגה"צ ר"א דושניצר זצוק"ל, עמו טייל בקביעות בכל לילה, וכן קיבל מהמקובל רבי עובדיה הדאיה זצוק"ל ידיעות בחכמת הקבלה מבני ספרד.

בחורף תש"ו נולדה בתם שתחי' בת"א, ורבינו נסע לשהות בשבת בבית החולים ותר אחר מקום שיוכל לאכול סעודת שבת כשרה. כך הגיע לבית מדרשו של כ"ק הדמשק אליעזר מויז'ניץ זצוק"ל שגר בקירבת מקום, והוא שראהו, התבטא ושאל מי הוא האברך הצעיר שפניו קדושות, וכששמע כי נולדה עתה בתו ובא לחפש סעודת שבת, דאג שיתנו לו כל מחסורו.

מסכת הרבצת התורה

בקיץ תש"ו התמנה רבינו זצוק"ל, בהמלצת מרן החזו"א זצוק"ל, לראש ישיבת 'חפץ חיים' בכפר סבא. בכדי להצליח בכך עבר להתגורר עם משפחתו בכפר סבא, והחל להרביץ תורה לתלמידיו ששתו בצמא את תורתו המאירה. שם החל לבצר את חומות הישיבה בהקפידו שיתפללו בנוסח ישיבתי אף בימי בין הזמנים, ורבים מבני המקום אף הצטרפו לתפילה מיוחדת זו. עם זאת לא ניאות ללבוש חלוקא דרבנן, באומרו שאולי יפגע הדבר במרא דאתרא שלא נהג כן, וכדרכו חס על כבוד האחר בכל נימי נפשו.

בתקופה זו זכה רבינו להעמיד לגיונות של תלמידים שזכרו כל ימיהם את תשתית גידולם בשיעוריו הבהירים של רבינו, ובעוצם מידותיו וגדלותו שהקרינה עליהם יותר מכל בדרך עלייתם. זוהי הסיבה שאף לא הוצרכו למנות משגיח לישיבה באותם ימים, ורבינו בדמותו הצליח להקרין מהות העליה בצורה מושלמת. בשנים אלו היה רבינו ספון בקרן זוית, אבל אורו זרח על כל מכריו ורואיו, שראו כמה עדיו לגדולות, וראו בו האדם השלם בכל מכמני העליה, שהוא מצדו

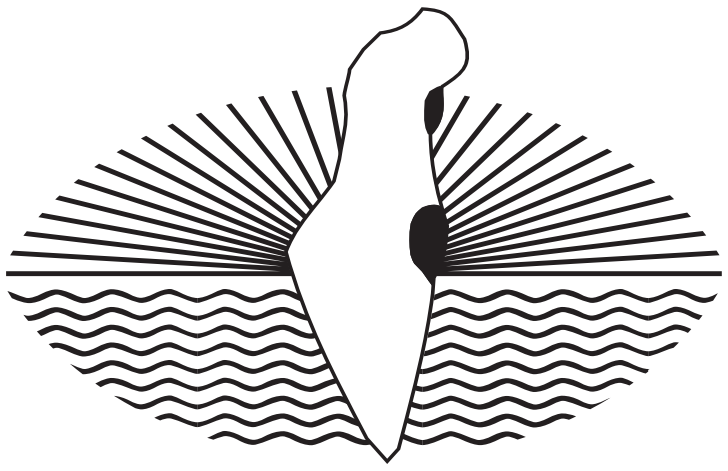

המרכז הארצי למען

טהרת המשפחה

נוסד בשנת תש"ב

נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש

מי יתן ראשינו מים ועינינו מקור דמעה יחד עם כל בית ישראל בכה נבכה על הסתלקותו לשמי רום של אבינו רועינו מנהיג הדור, מצודתו פרוסה על פני תבל להיות נושא את משא הכלל והפרט, עמוד התורה, גאון המידות וגדול היראה, אהב את הבריות וקירבן לתורה ולא החזיק טיבותא לנפשיה

מנהיגנו ומאיר נתיבותינו מחולל המהפכה הגדולה בטהרת ישראל אשר חיזק וביסס את ועד המרכז הארצי לכשרות המקוואות, עינו פקוחה על כל מפעלנו יום ולילה לא ישבות, מסר לב ונפש למען הרחבת גבולות הטהרה בארץ ישראל

רשכבה"ג מורנו ורבנו מרן הגאון

רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן

זצוקללה"ה

חבר נשיאות המרכז הארצי

יהי רצון שלא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו עדי יקיצו וירננו שוכני עפר בביאת גואל צדק במהרה, ועם המשכת דרכו הטהורה והקדושה נמצא נוחם

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ד'

בלב מורתח ודואב

הנהלת המרכז הארצי

תורה תורה חגרי שק

משקיע כל יקרתו לחנך ולגדל דורות של תלמידי חכמים ויראי ד׳.

בחודש אלול תשט״ו נקרא רבינו לייסד את ישיבת פוניבז׳ לצעירים, ומרן הרב מפוניבז׳ זצוק״ל שהכירו מביקור שערך אצלו לפני כעשור, שם עיניו עליו, וביקשו שיבא לייסד הישיבה לצעירים. בתחילה היה בגפו בפנימיה בימות השבוע, והיה חוזר לשבתות לכפר סבא, ורק לאחר תקופה הצליח לרכוש הדירה ברח׳ חזו״א בה התגורר כל ימיו.

הישיבה הוקמה לאור הצורך שראה מרן הרב בייסוד ישיבה לצעירים, ולשם כך לקח כעשרים בוגרי בתי אבות שלמדו בתפארת ציון, וצירף ארבעה תלמידים ופתח שיעור א׳ וב׳, כשבשיעור א׳ מינה את מרן ראש הישיבה הגרמ״י ליפקוביץ זצוק״ל לכהן כמגיד שיעור, ובשיעור ב׳ מינה את רבינו, שאף מסר את שיחותיו בישיבה, בהם המשיך אף בשבתות כשהמשגיח הגה״צ רבי שרגא גרוסברד זצ״ל לא הגיע לישיבה.

לימים שח מרן הגר״ד פוברסקי זצוק״ל, שמרן הרב מפוניבז׳ חיפש בדווקא דמויות שיש בהם ניחוח מדור קודם המלחמה שיוכלו להעביר זאת לדורנו, וכשפגש בו, ראה בו דמות רבותינו מדור קודם. וכך החל רבינו את מסכת הרבצת התורה, כשבשבעים שנותיו אלו זכה להעמיד לגיונות של ת״ח שצמחו לאורו וגדלו על ברכיו בכל שטחי העליה, וזכרו את היסודות שהנחיל להם להתעלות בדרכו המרוממת, ואלפי בוגרי הישיבה לצעירים מעידים שחותמו הותיר בהם את הדרך להתעלות לאורך שנים ארוכות בתורה ועיונה ובשלמות האדם.

בשנת תשכ״ה, חיפש מרן הרב מפוניבז׳ אחר דמות שתתאים לעמוד בראשות הכולל שהקים לבני עליה מבוגרי הישיבה, והגאון הצדיק רבי דן סגל שליט״א תיאר, שמרן הרב מפוניבז׳ זצוק״ל הגיע אליהם לכולל לאחר קבלת ההחלטה בחדוה רבה באומרו, ׳הבאתי לכם ראש כולל שיענה לכם בכל התורה כולה, ולא רק בכך, אלא תוכלו להיוועץ עמו בכל עניני החיים בדיני נפשות וחינוך, כי הוא צומח להיות אדם גדול מאד׳. כששמע על כך מרן הגרמ״י ליפקוביץ זצוק״ל פנה למרן הרב מפוניבז׳ זצוק״ל ואמר לו כי הישיבה לא תוכל להמשיך בהצלחתה בהיעדרו של רבינו, בעקבות כך רבינו חילק זמנו כשבבוקר היה בכולל עד לזמן מסירת השיעור, ולאחר מכן הגיע לישיבה למסור את שיעוריו. במקביל מסר בכולל שיעורי פתיחה ושיעורים כלליים בכל מסכתות התלמוד, ואף נשא שיחות מוסר ייחודיות בערבי חגים וימים הנוראים ומתן תורה.

לימים התבטא בהוקרה לאלו שסייעו עמו בכך, באומרו, שזכה להפיק תועלת מרובה הן מחברי הכולל שנודעו ברמתם, והן ממסירת שיעוריו שזכה למסור שיעורים כמעט על כל סדרי נשים ונזיקין, ויש תועלת עצומה מללמד תלמידים, כדבריו.

בשנת תש״ל לאחר סילוקו של מרן הרב מפוניבז׳ החל רבינו למסור שיעור קבוע בסדר טהרות לעילוי נשמתו לבני חברי הכולל, מדי יום רביעי, לקבוצה ממובחרי הכולל, ושיעור זה המשיך רבות בשנים אף במעונו בשנים מאוחרות יותר.

בשנת תשל״ח כשראה רבינו בצורך לפתוח ישיבה נוספת שתהווה מקום להעמיד תלמידים בני עליה למסיימי הישיבה לצעירים, הוא החליט לפתוח את ישיבת ׳גאון יעקב׳. בהשגחה עליונה זימן לו הקב״ה את רבי שמעון לנגבורט זצ״ל שאיווה להקים ישיבה ברוח ישיבת וואלוז׳ין, ותר אחר ראש ישיבה גדול משכמו ומעלה שיוכל לייסדה, והוא ביקש מרבינו לעמוד בראשותה, ואף קרא לישיבה ע״ש חמיו הגר״ש שפירא זצ״ל, ואז החל רבינו אף להרביץ תורה בישיבתו זו, כשהגיע בשעות אחה״צ לשהות בה ומסר בה שיעורים כסדרם, ואף נשא שיחה מוסרית מידי חודש בחודשו. בד בבד הקפיד לסייע בעד בני הישיבה בכל אורחותיהם, ואף השתתף תדיר באירועי הישיבה כראש הישיבה.

בשנת תשנ״ח הקים רבינו אף את ישיבת ׳אורחות תורה׳, שקמה במטרה להעמיד מקום לרבים שביקשו לגדול בתורה בהיקף ובלמדנות שהיתה מקובלת מדורי דורות בעולם הישיבות, ואף מסר בה שיעורים כלליים אחת לשבועיים, כשהוא מעמיד את ראשי הישיבה שליט״א שיכהנו בה, ואף ייסד בה סדרי לימוד ייחודיים, ומסר שיחות מיוחדות במועדים ובזמנים מיוחדים, ואף קיבל קבוצות מבני הישיבה שבאו לשמוע שיעוריו בערוב ימיו במעונו.

מלבד ישיבות אלו, עמד רבינו זצוק״ל בראשות ממלכת התורה בעצה והכוונה לכלל ראשי הישיבות וראשי הכוללים שעלו בקביעות למעונו להיוועץ עמו בכל עניני השעה וכאלו שהזמן גרמא, וכאן התגלה רבינו במלא גדלותו, כשהוא נשא עולם של עשרות אלפי בני הישיבות והכוללים בארץ ובגולה על שכמו, כנשוא האומן את היונק, ונשאם על לוח לבו פשוטו כמשמעו בכל הנצרך להם.

בד בבד עמד רבינו באותן שנים מאחורי פתיחת ישיבות מובחרות נוספות שביקשו את הכרעתו לסייע ביסודן ולעמוד בנשיאותם, וכך בשנת תשס״ט הוקמה ישיבת ׳נתיבות חכמה׳ בירושלים, כשהוא עומד ומסייע בידי ראש הישיבה תלמידו המובהק הגר״ד וולפסון שליט״א באומרו בכנס ייסוד הישיבה ׳שמי נקרא עליו׳, ואף הגיע למסור שיעורים רבים בישיבה בהעלותו לירושלים, וניווט את דרכה ואורחותיה כל העת. לאחר מכן בשנת תשע״א הוקמה על ידו ישיבת ׳רינה של תורה׳ בכרמיאל, שבה ביקש לסייע בעד רבים שהידפקו על דלתות ישיבת ׳אורחות תורה׳, שימצאו מקום להתגדל בו כשהוא מינה צוות הישיבה ועמד על פיתוחה, ומסר בה שיעורים ושיחות מדי פעם בפעם. כן עמד וסייע בפתיחת ישיבת נתיב הדעת מייסודו של הגר״נ קפלן שליט״א, ועוד ישיבות שהוקמו בעצתו, כישיבת ׳נר זרח׳ בישוב עוצם, העומד אף הוא תחת רשת ישיבותיו.

מלבד זאת כשראה רבינו כמה חשוב לחנך את הצעירים כבר בישיבה קטנה לאור מסורת גדולי הדורות, הוא השקיע רבות ממרצו לפתוח ישיבות קטנות ייחודיות, וכך הקים בשנת תשע״ב את ישיבת ׳תורת חסד׳ באלעד לצעירי העיר שביקשו להתחנך לאורו, ומאוחר יותר הישיבה האחרונה שזכה להקים בימי חיותו, היתה בשנת תשע״ו כשגמלה בליבו ההחלטה להקים את ישיבת ׳אמרי משה׳ לצעירים מובחרים בירושלים, ע״ש רבו האמרי משה שלא זכה להותיר זש״ק, באומרו שהוא קיבל הרבה תורה הימנו, והוא לא זכה להקים שם ושארית, ולכך הוא חפץ להנציחו בדמות פינת יקרת זו שאכן הפכה עד מהרה לאחת הישיבות המובחרות בירושלים.

בחורף תשע״ד כשהתקבצו ובאו רבים מבני הישיבות שחפצו לגדול לאורו הבוהק, הוקמה ישיבת ׳תורה בתפארתה׳ בעיר אלעד, שאף היא מרשת ישיבותיו שהוקמו על ידו במסירות נפשו, וזכתה ללוויו והכוונתו בכל הקמת הישיבה ודרכי רוממותה, כשהוא אף הגיע למסור בה שיעורים ושיחות מוסר. כן עמד לימין ישיבות חדשות שהוקמו על ידי גדולי תלמידיו בעצתו ובברכתו.

מלבד רשת ישיבותיו הגדולות, עמד רבינו לימין הקמת רשתות הכוללים הגדולות, כשהוא ראה בכך צורך ראשון במעלה להגביר חיל התורה אצל האברכים המבקשים לגדול ולהתעלות בדרך התורה לאחר נישואיהם במלא הכח, וכך סייע

צילום: משה גולדשטיין

קופת רבי אהרון לייב

לטובת נשמת וכהכרת הטוב — **למרן רשכבה"ג זצוקללה"ה**

בהוראת ובמעמד מרן רבנו שה"ת הגר"ח קניבסקי
ומרן רה"י הגר"ג אדלשטיין שליט"א,
הקימה קופת העיר קרן מיוחדת:

קרן 10,000 - קופת רבי אהרון לייב

שתיועד לעזרה לבחורים בלימוד ובירא"ש,
שזו היתה משאת נפשו של מרן זיע"א כל ימי חייו

מרן רבנו שה"ת הגר"ח קנייבסקי שליט"א תורם לקופת רבי אהרון לייב

מכתב מרנן ורבנן שליט"א:

מצווה גדולה והכרת הטוב למרן רשכבה"ג זצ"ל לתרום לקרן שהוקמה לעי"נ בקופת העיר, אשר תיועד עבור בחורים לקדמם בתורה ויראת שמים, שזו היתה משאת נפשו כל ימי חייו,

וכל אחד ואחד ישתדל לתרום סך 120 ₪ למשך 18 חדשים, וזה יהיה לעילוי נשמתו ומקצת הכרת הטוב,

וכל התורמים יזכו מידה כנגד מידה לנחת יהודית מכל הצאצאים

מרן ראש הישיבה הגר"ג אדלשטיין שליט"א תורם לקופת רבי אהרון לייב

כל התורם סך 120 ש"ח למשך 18 חודשים
כבקשת מרנן ורבנן שליט"א
שליח ת"ח יעתיר בעבורו יום יום על הציון הק' עד חנוכה תשע"ט

1800-39-47-47

ניתן לתרום גם בעמדות "נדרים פלוס" או קהילות בכל רחבי הארץ

יש לציין עבור קרן 10,000 - קופת רבי אהרון לייב

גדול כים שברינו

אוי לספינה שאבדה קברניטה

אבלים דוים ומבכים אנו מרה עד דכדוכה של נפש את הסתלקותו
לגנזי מרומים של מנהיג הדור פארו והדרו מנחה דרכנו וסולל נתיבותינו

רשכבה"ג מרן ראש הישיבה

הגאון הגדול

רבי אהרן יהודה לייב שטינמן

זצוקללה"ה

אשר נשא על לוח לבו את תנועת התשובה ורבבות בוגריה טיפח וריבה
את פעילויות קירוב הרחוקים והקרובים ועמד על גבינו במסירות ובאהבה רבה

אוי מי יתן לנו תמורתו

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

עץ הדעת
רשת חינוך תורנית
תלמודי תורה, גני ילדים, מעונות יום.

Etz Hada'at
Torah Educational Network
Talmud Torah pre-schools & day care centers

אוי מי יחבוש שברנו כי לוקח אדונינו

ריש גלותא

את האלוקים התהלך וה' עמו, שתול על פלגי מים כל ימי חייו
העמיד דורות בנועם תורתינו הקדושה והשקיעות באהלה
מורה ודאין בהלכות והליכות גלותינו המרה
נבון כאיש מלחמה לבנין בית ה' ועמו באילת השחר חשבת לילה
אוי לנו מי יורה דעה להבין שמועה
בגודל תבונתו וידיעתו ביצרי מעללי איש ותחבולותיו
יסד וחיזק בריחי שערי עולם התורה והרחיב גבולותיה בדור האחרון

המתאבלים מרה עם עולם התורה והיהדות הנאמנה

הועדה הרוחנית, ההנהלה, צוותי ההוראה והתלמידים

ת"ת קהילות יעקב – אלעד ת"ת אבי עזרי – בית שמש
ת"ת אורחות חיים – ביתר ת"ת תשבר המרכזי – ברכפלד
רשת הגנים והמעונות

רשת הכוללים שע"י
מוסדות ארחות תורה בארה"ק

חשך עולם בעדנו
יתומים היינו

רוח אפינו אשר אמרנו בצילו נחיה
הרב הדומה למלאך ד' צבקות קודש הקדשים
אבינו רועינו מורינו ורבינו

מרן ראש הישיבה
זצוקללה"ה

עלה בסערה השמימה

אשר נשאנו על ליבו הטהור, הורה דרכינו ופילס נתיבותינו,
בצילו חמדנו וישבנו ומבאר תורתו השקנו באהבה אין קץ
אהה רבינו על מי נטשתנו
מי יורה דעה מי יבין שמועה
מי יפרק הויות ומי יתרץ שברים
כלי מלחמה אבדו ונפלו גיבורים
תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים
כי רחק ממני מנחם משיב נפשי
ואתה ה' עד מתי

קהילות חניכי ישיבת ארחות תורה בארה"ק
בני ברק -קרית ספר-גרין פארק-ברכפלד-כרמיאל

והיה העולם שמם

נמס כל לב ורפו כל ידים, קרועי לב אנונים סחופים ודוויים
עת נתמוטטו עמודי תבל ונעלה הענן מעל האהל,
נוטל קדשנו ובית חיינו, אבי הישיבות, רועם ומנהיגם,
אשר נשאנו על ליבו הטהור בנשוא האומן את היונק עד יומו האחרון

אדונינו אבינו רועינו, רבינו הגדול מרנא ורבנא
אביהם ורבם של כל בני הגולה

מרן ראש הישיבה זיע"א

מנורה הטהורה אורה נעדרה,
מי יורה דעה מי יבין שמועה
אבי אבי רכב ישראל ופרשיו
יתומים היינו ואין אב
אוי נא לנו כי חטאנו
איכה תפארתי מראשותי השליכו

בוני עולם
BONEI OLAM
תמיכה וסיוע לחשוכי ילדים

ציון במר תבכה וירושלים תתן קולה

יחד עם רבבות עמך בית ישראל, מבכים אנו מרה על השבר הגדול בהסתלקותו של פוסק הדור, מנהיג עולם התורה והיהדות החרדית באר"י ובעולם כולו, גאון הענווה, שר התורה והחסד, ליבו פתוח כאולם לצורכי הכלל והפרט, תורה יבקשו מפיהו מכל קצווי תבל, מנהיג בחסד, נשא על כתפיו את משא הדור ומכאוביו, רבן של כל בני הגולה, אשר אמרנו בצילו נחיה

מרן ראש הישיבה רבי
אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל

לאורו הגדול הלכנו מאז היווסדנו וזכינו לעינו הפקוחה ולברכתו התמידית
הדריך וניווט את 'בוני עולם' בעצותיו הנפלאות ובפיקוחותו הגדולה

תנחומינו הכנים שלוחים בזה לבניו הרבנים הגאונים שליט"א, למעלת כבוד המשפחה הרוממה,
לאלפי תלמידיו בכל רחבי תבל ולכל בית ישראל

אוי מי יתן לנו תמורתו

הרב שלמה בוכנר
יו"ר ומייסד ארגון בוני עולם העולמי

בית התבשיל

גלה כבוד מישראל

עולם חשך בעדנו למשמע אוזן דאבה נפשינו בהגיע השמועה הנוראה הקשה והמרה על כי נגזרה הגזירה ונאסף הצדיק, עמוד העולם בתורה ועבודה וגמילות חסדים, מדריך ומשובב נתיבותינו, קדוש עליון טהור בכל מיני טהרה, העמיד רבבות תלמידים בתורה ויראה, היה למגן ומחסה לדורו כולו בתורתו ובתפילותיו, ברוחו הגדולה תמך בימין קדשו בכל מפעלות החסד של "בית התבשיל" בכל התחומים, ובכל עת ועונה היה שותף בפועל להחיות אלפי נפשות רעבים מישראל, מנהיג הדור

רבן של כל בני הגולה

מרן ראש הישיבה

זצוק"ל

בהמשך דרכו בקודש ומפעלותיו לרווחת אלפי ישראל נמצאו נוחם, בנחמת ציון וירושלים בבא לציון גואל במהרה בימינו אמן

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

החותמים בדמע בשם אלפי המשפחות הסמוכות על שולחן בית התבשיל

רשת הגנים
של אגודת ישראל

נפלה עטרת ראשנו
יתומים היינו ואין אב

רבבות תלמידי ובוגרי רשת הגנים, יחד עם ההנהלה, צוות ההוראה והחינוך, אבלים ומבכים את הסתלקותו של אבינו רועינו ומנהיגנו, **אשר נשא על לוח לבו את גורלו של החינוך הטהור בארץ הקודש ובגולה,** מסר את לבו ונפשו למוסדות הקירוב, הדריכנו בדעת תורה והוראה צרופה, בתוך משא הדור בכלל ועולם התורה בפרט, בחסידותו וביראתו שקדמה לחכמתו רבים השיב מעוון, והקים עולם התשובה בדורנו

רבינו רבן של כל בני הגולה

מרן ראש הישיבה
רבי אהרן יהודה לייב שטינמן
זצוקללה"ה

מנהיג ומכוון דרכה של רשת הגנים

אנו תפילה לשוכן מרומים שיוסיף להעתיר על מפעלנו ועל הצלחת תלמידינו כבחיים חיותו, ובהמשך מורשתו בעבודת הקודש תהא נחמתנו

מי יתן לנו תמורתו, אוי לו לדור שאיבד אב ומנהיג

המתאבלים מרה
ההנהלה, צוותי ההוראה והעובדים

ארגון טהרת הבית

בנשיאות מרן הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א
ובראשות הגר"י סילמן שליט"א, הגרש"צ רוזנבלט שליט"א הגר"י קנר שליט"א

גלה כבוד מישראל

תדמע עינינו ללא הפוגה עלי כבוד אשר גלה, עם עלותו בסערה השמימה,של רבן ,מנהיגן ומאורן של ישראל, אביר הרועים ,
באהבה ובחמלה ובמסירות רעה את עם ה'
עמוד האש העומד לפני המחנה אשר אמרנו בצילו נחיה, נשא על ליבו עשרות בשנים את עולם התורה והישיבות ,
ומסר את נפשו על העמדת וחיזוק הטהרה בא"י , הנחיל מורשת חכמים וגדר כרם בית ה'
נתבקש לישיבה של מעלה

רבינו מרן ראש הישיבה רשכבה"ג
הגאון רבי

אהרן יהודה לייב שטינמן

זצוקללה"ה
בעל "איילת השחר"

גדול כים שברנו מי ירפא לנו
וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

הנהלת הארגון והמפקחים **רבני הארגון**

בית חם
לזכרונות

כבה נר המערבי

יחד עם כל בית ישראל, אבלים אנו על השבר הגדול שפקד את בית ישראל
בהסתלקותו לגנזי מרום של רשכבה"ג, שר התורה והיראה,
אוהבן של ישראל האי גאון וצדיק משיירי כנסת הגדולה,

מרן ראש הישיבה

רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל

תנחומינו הכנים שלוחים בזה לבניו הרבנים הגאונים שליט"א
למעלת כבוד המשפחה הרוממה ולאלפי תלמידיו בכל רחבי תבל
יחד עם כל בית ישראל

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

החותמים בצער רב
הנהלת בית חם

עזר מציון
מערך תמיכה רפואית

בומריס בומייס.

התייתמנו

על זה היה דווה לבנו - על אבינו רועינו זצוק"ל,
על אלה חשכו עינינו - על הילקח מאיתנו יחיד הדור ותפארתו,
שנתן לבו ונפשו להורות לנו את הדרך בה נלך, קירבנו בזרוע
אהבה והרעיף עלינו מטובו ומרוחב דעתו בעצת חכם

אוי לנו כי השברנו
ראש גולת אריאל
רבינו הגדול מרן
אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל

בעת נעילת שער תחינה נישא שזכות רבינו הגדול תעמוד לנו, שיהיה
מליץ יושר לפני כסא הכבוד, למען נוכל להמשיך נאמנה בעבודת הקודש

סמינר בית יעקב "לדעת חכמה" - אלעד
בנשיאות מרן הגריא"ל שטיינמן שליט"א
אלעד | ר' יהושע 3 | טל: 03-9090032 | פקס: 15339086220

לדעת חכמה
בהנהלת הרב י. ארנטרוי שליט"א

ויצא מבת ציון כל הדרה

בלב קרוע ומורתח מביעים אנו את באבנו
פלגי מים ירדו עינינו על שבר בת עמי
בפטירתו של מנהיג הדור וקברניטו

רבנו מרן ראש הישיבה
ה"אילת השחר" זצלל"ה

מקים ומייסד הסמינר ונשיאו בדעת ותבונה ובאהבה יתירה
היתה דלתו פתוחה לפנינו תמיד

בתוך כל הנהגתו המופלאה ומשא הדור
היתה בבבת עינו חינוך בנות ישראל
ושמר וביצר את חומות מוסדות החינוך
בכל עת ובכל שעה כנגד כל רוחות הזמן

בנות ישראל, גדול כים שברכם מי ירפא לכם הורידו כנחל
דמעה, יומם ולילה אל תתנו פוגת לך

אוי לה לספינה שאבד קברניטה

יחד עם כל המוני בית ישראל בארץ ובתפוצות מביעים אנו את רגשי באבנו
על הסתלקותו לגנזי מרומים של רבן של ישראל, אבינו רועינו עמוד התורה וההנהגה
אשר באהבה וחמלה נשא על לבו הטהור את משא הפרט והכלל, האורים ותומים
של רבני ישראל בעולם כולו ולארגוני הקירוב המקרבים לבבות לאבינו שבשמים

מרן ראש הישיבה הגאון הגדול
רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן
זצוק"ל

אשר לאורך הדרך עודד אותנו תמידין כסדרן וייעץ והדריך וניתב דרכינו בחינוך ובקירוב
ילדי ישראל בעצה אחת יחד עם מייסד "שובו" הגאון רבי אברהם יעקב הכהן פאם זצוק"ל
זכות מיוחדת נפלה בחלקינו לארח את מרן זצוק"ל במהלך מסע הקודש בארה"ב בשנת התש"ע
בבית יו"ר "שובו" יבדלח"א הרב אברהם בידרמן אשר היה מקורב אל מרן זצוק"ל בכל נימי נפשו

נחם ה' אלוקינו את בניו הרבנים הגאונים ובני המשפחה יבדלח"א
בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
אוי מי יתן תמורתו וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

המשתתפים בצער מקרב לב

הגאון רבי יונתן אברהם נשיא	הרב אברהם בידרמן יו"ר	הרב יוסף הוך יו"ר	הרב חיים מיכאל גוטרמן מנכ"ל	הרב דוד בלאכמן יו"ר אירופה

צוות המנהלים, עובדי ההוראה, ורבבות תלמידי שובו לדורותיה
שהתחנכו על ברכי התורה בהדרכת מרן זצוק"ל

רבות בגופו ובעזרתו לרשתות הכוללים 'עטרת שלמה', ישכר באהליך', ו'מגדל עוז', ואף כוללים גדולים כ'בית הלל' ואחרים, כשעמד לימין אלפי האברכים וראשי הכוללים, בכל הנצרך להם בעלייתם ורווחתם.

מנהיג היהדות הנאמנה

למרות גדולתו הרבה, רבינו לא ניאות ליטול על עצמו עול הכלל, למרות שרבים ביקשו זאת עוד בשנותיו הצעירות, ותמיד התחבא בקרן זוית ופינה, למרות שכל מי שהתקרב זכה לשמוע ממנו עצותיו והדרכותיו בכל המתרחש בסוד קיומם של הרבים והיחידים באשר הם.

עם זאת כשנוסדה תנועת דגל התורה בשנת תשמ"ט, ביקשו רבינו הגדול מרן הגרא"מ שך זצוק"ל לכהן לצידו במועצגה"ת, ולמרות שלא חפץ בכך, הוא הפציר בו מאד עד שניאות, ומאז היה יושב בסמיכות אליו באותן ישיבות, והיה מראשי העושים והמעשים בכל מהלכי התנועה למען רווחתם ועלייתם של בני התורה בכל אתר.

לאחר סילוקו של רבינו הגדול מרן הגרא"מ שך זצוק"ל בשנת תשנ"ב, נטל על שכמו עול הנהגת הכלל, רבינו מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל יחד עם מרן זצוק"ל שהיה מבקש לשמוע דעתו והוראתו של מרן הגרי"ש זצוק"ל בכל ענייני היהדות וקדשי ישראל, קיום עולם התורה והחינוך הטהור, וכאשר הועלו השאלות הקשות בעיקר סביב אורחות וקיום עולם התורה והישיבות והכוללים, שלח רבינו מרן הגרי"ש זצוק"ל את הפונים לרבינו שבמעונו יוכלו לקבל דעת תורה צרופה בכל משאלותיהם.

עם זאת בשנת תשנ"ח כשביקשו מקרן 'נתיבות משה' לארגן נסיעה מיוחדת של רבינו לגולה בכדי לחזק את העם שבשדות, ולנסות לבקשם לסייע לחינוכם של אלפי ילדי ישראל מרחבי הארץ שביקשו מקום תורני לעתיד ילדיהם, ניאות רבינו לראשונה לצאת למסע מיוחד בגולה, יחד עם כ"ק האדמו"ר מגור שליט"א, לארצות הברית, וכך הוקמה 'קרן נתיבות משה' ע"ש רבי משה שרר זצ"ל, שהלווייתו התקיימה במהלך ביקורו, ממנת הקמת בתי ספר של החינוך העצמאי ביישובים חילוניים.

בחורף תשס"ב ביקר רבינו בצרפת תוך מאמץ לעודד הורים לשלוח את ילדיהם לישיבות קטנות ולא לתיכונים, וכעבור שנתיים התקיים מסע נוסף ללונדון עם הגאון הגדול רבי דב לנדו שליט"א והגאון רבי יעקב הלל שליט"א לגיוס כספים עבור אברכים. כעבור שנתיים נערך שוב מסע לארה"ב, בה במשך כשבוע מסר שיעורים בישיבות ובכינוסים ציבוריים, וערך מספר כנוסי הדרכה למחנכים. לאחר מכן ביקר בקנדה, צרפת ושווייץ. כעבור שנתיים שוב יצא מסע עם האדמו"ר מגור שליט"א לארה"ב ולקנדה, שם השתתף בישיבת מועצת גדולי התורה מיוחדת, ובמגבית מיוחדת לקרן ההסעות של החינוך העצמאי שהוקמה על ידו. משם המשיך בגפו למקסיקו ולארגנטינה לחזק את יהודי המקום, ולאחר מכן נסע לביקור בן כמה שעות בצרפת.

בשנת תשס"ז נסע שוב רבינו עם כ"ק האדמו"ר מגור שליט"א, לצרפת, ומשם המשיך לבדו לשווייץ, בריטניה ובלגיה וחיזק את כל הקהילות לתורה ויראה בדמותו ובדברותיו המופלאים. בשנת תש"ע נעתר לבקשת קהילות רבות נוספות, וביקר בגיברלטר, אודסה וברלין שבגרמניה. ובקיץ אותה שנה נסא לביקור מיוחד בארצות הברית, פנמה ומקסיקו, והרים קרנה של הקהילה כולה. ובשנת תשע"ב אף נסע במיוחד לביקור קצר בפריז, שאליו התלוו הגאון רבי יעקב הלל שליט"א והגאון רבי יוסף אפרתי שליט"א, על רקע פעילות ממשלת צרפת לעידוד החינוך הציבורי על פני החינוך הפרטי הכולל בתוכו את המוסדות החרדים שהוקמו ברובם על ידו ולאורו.

בחודש תמוז תשע"ב כשכבה אור הגולה, ורבינו מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל הסתלק לשמי רום, הוא נטל על שכמו באין רועה את עול הנהגת הדור כולו, ומאז נשא לבדו את כל משא העם בכל מפעלי התורה החינוך והצדקה בארץ ובגולה, והיה האיש שעל פיו ישק כל דבר קטן כגדול בכל מהלכי החיים הציבוריים בקרב בני התורה, ואף בקרב החסידויות ובני מורשת ספרד ורבותיהם שנשמעו להדרכתו והלכו לאורו בכל הליכותיהם.

היהדות הנאמנה על כל זרועותיה ומפעליה, התנהלו לאורו והדרכו הקבועה והתמידית, ונועצו בו בכל הליכותיהם, כשרבינו בבינתו היתירה ידע להוביל דעת אמת צרופה בכל הליכותיהם ואורחותיהם, ואכן משמים סייעו בעדו להיות מנהיג היהדות הנאמנה שהרים קרנה של תורה באופן בלתי מצוי. כך נשא על שכמו עול הנהגת החינוך העצמאי, ועד הישיבות, עולם הישיבות והכוללים, לצד אירוגני הקירוב והחסד הנודעים וקופת הצדקה המרכזית קופת העיר, שהיטווה והנחה כל פעלה.

לצד זאת, כבר מזה כמה עשורים הפך מעונו ברח' חזו"א לתל תלפיות שבו מתקבלים תמידין כסדרם רבבות פונים, שבאו לבקש את עצתו והכוונתו בכל דבר וענין, והוא כמלאך האומר להם גדל, מסייע ומברך ומחזק ככל יכולתו, לאורו הבוהק ומלמד מנסיונו רב השנים מהי הדרך הישרה שיבור לו האדם בכל הליכותיו באשר הם.

בשנת תשמ"ג התבקש רבינו זצוק"ל ע"י כ"ק הדברי יציב מצאנז זצוק"ל לכהן פאר בנשיאות מפעל הש"ס, ומאז ועד ימיו האחרונים עמד בנשיאות המפעל עם יבלחט"א כ"ק האדמו"ר מצאנז שליט"א, והשתתף באסיפות הארגון כל העת להגדיל תורה ולהאדירה.

כן עמד בנשיאות 'ועד הישיבות' כל ימיו, כשכל הנהגת הישיבות בכל הליכותיהם היו באחריותו והיו בבת עינו ממש, ולכל נודע בכיו הנורא בעת הגזירה הנוראה שאיימה להפריע ללומדי התורה בתלמודם.

כן עמד רבינו זצוק"ל כחומה בצורה כנגד כל פגעי הטכנולוגיה בחיזוק ועידת הרבנים לחיזוק חומות הדת, וכנגד סכנת האקדמיה, כשהוא העומד על גבי העושים והמעשים ומכוין כל אורחותיהם, לבל יתרחש כל שינוי ממסורת אבותינו, וחיזק את גדרי הצניעות בכרם בית ישראל בראשות בי"ד משמר התורה, גם במסעותיו בכל רחבי הארץ, בהם הפליא משיחותיו ואימרות־יו המחזקות על כך.

ישיבת 'עטרת צבי' - אשדוד

ע"ש הגאון רבי יצחק צבי סמיטיצקי זצ"ל

אבל יחיד עשי לך

בשברון לב ובכאב עמוק נתעטפנו באבל מרורים יחד עם כל בית ישראל, על הסתלקותו לשמי מרומים של אביהם ורבן של ישראל, שריד לדורות קדמונים, מנהיג כל עדת ישראל בכל מקומות מושבותיהם, נשא במסירות נפש את משא הכלל והפרט רבות בשנים, עמוד התורה והיראה בשיעוריו ובחיבוריו, גאון המידות וענק היראה, עינו פקוחה על כל עולם התורה והקירוב בכל העולם כולו, הורה דעה ודעת אלוקים בדרך המסורה לנו מדור דור

זכינו לקירבה יתירה לקבל ממנו עצות והדרכות ודעת תורה צלולה,
עמד לימיננו רבות בשנים, מסר בהיכל ישיבתנו שיעורי תורה ומוסר

רשכבה"ג מרן ראש הישיבה
רבינו
אהרן יהודה לייב שטינמן זצוקללה"ה

תחינתנו שיעתיר עלינו ממרומים, שלא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו,
ונזכה במהרה לנחמת עולמים בביאת גואל צדק במהרה

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ד'

האבלים בלב מורתח ודואב

הרב **אברהם אלטמן** – ראש הישיבה **רבנן ותלמידיהון**

בס"ד

ישיבת אברכים "מדרש אליהו" אלעד

כבה אורו של עולם

מרנא ורבנא אדוננו קדוש ישראל
האילת השחר זיע"א
איננו!

אבל יחיד עשי לך עולם התורה והיכלי הישיבות והכוללים, אבל יחיד עשי "מדרש אליהו" - אשר במשך כ' שנים נשא את הנהלת הכולל, ואת מאות לומדי הכולל על לוח לבו, להדריכנו, לחזקנו ולהחיותנו

אבלים ודווים, עטופי יגון, שבורי לב, רצוצי גוף ונפש

מה נאמר ומה נדבר, דיבר ה' אלקים אתנו קשות, כי היום הזה, יום מר ונמהר כשריפת בית אלוקינו, גלה כבוד מישראל ונסתלק ארון האלקים, פלגי מים תרד עיני על שבר בת עמי, כי אבד ממנו מנחם משיב נפשנו, רבנו הגדול, אבינו, רועינו, רועה ישראל, קברניט הדור ומורה הדרך, אשר עשה שלא תשתכח תורה מישראל בכל קצוות תבל, להגדילה להאדירה ולרוממה, יסד ישיבות רבות, כונן בדעת ובחכמה את היכלי התורה ולומדיה.

שריד אחרון לפליטת גאוני ישראל וקדושי עליון, מעתיקי השמועה, מנחילי התורה, יגע ועמל בתורה בקדושה עצומה כמאה שנה, והרביץ תורה ויראה לאלפי אלפים, עלה ונתעלה להיות רבן של ישראל ואבי הישיבות, היה כאב נאמן לרבבות אלפי ישראל בעצה ובתושיה.

נאלמנו דומיה, לא העת לדבר, לא העת ספוד,
קול נהי, בכי תמרורים, כי יתומים היינו ואין אב !!
אוי נא לנו, כי חטאנו, גדול כים שברנו, מי ירפא לנו

השי"ת הוא ירפאנו, הוא ינחמנו, וירחם על עמו בית ישראל, ועל היכלי התורה ולומדי התורה ויחבוש צערנו ומכאבנו בביאת גואל משיח צדקנו בב"א

אבלים וכואבים עד דכדוכה של נפש
רבנן ותלמידיהון הנהלת הכולל

תורה תורה חגרי שק

ברוך דיין האמת. צילום: דוד זר

תורתו מכרזת עליו

לצד גדלותו המפעימה, עמד רבינו כל ימיו בהרבצת התורה מפיו ומפי כתביו, לצד אלפי שיעוריו שמסר בישיבות ובכולל שהיו בהנהגתו, והשיעורים הקבועים שנמסרו מדי שבוע בכמה וכמה שעות וימים קבועים, עמל רבינו להוציא תורתו אף לרבים, במיוחד בספריו הנודעים על התלמוד 'אילת השחר', שבהם ליקט חידושיו על רוב מסכתות התלמוד ויצאו לאור חמשה עשר כרכים במהדורות שונות, כשהוא עמל על תורתו לעורכה ולכותבה בדקדוק ובאחריות כדרכו בקודש. לצד זאת יצאה לאור סדרת 'אילת השחר' על התורה, ה' חלקים ואף הגדה של פסח - אילת השחר, וספרו הנודע 'חסד ומשפט', על מסכת סנהדרין, וסדרת ספרי ליקוט שיצאו משיעוריו ודרשותיו 'ימלא פי תהילתך' - חמשה כרכים של שיחות מוסר, וכרך נוסף ביאורים על סידור התפילה וכרך נוסף בענייני ציבור ומכתבים. לצד זה יצאו לאור ע"י תלמידיו ושומעי לקחו אף שיחותיו בספר 'מפקודיך אתבונן', שיחות לימים נוראים, 'עזי ומגיני', שיחות על מתן תורה, וספרי שיחות רבות שיצאו ע"י תלמידיו, כ'צדיק כתמר יפרח', 'אפיקי איל' ועוד, ואף הו"ל ספרים בעילום שמו, כ'קונטרס אגלי צפון', בתוך ליקוט תשובות וחדושים מרבנו עקיבא איגר', שי"ל בשנת תשכ"ח בעילום שם, אך רמוזים בו שמו ושמות הוריו.

מלבד זאת שיחותיו שהיו בנויות לתלפיות, לצד מסעותיו בכל עצרות החיזוק והמוסדות שבהם היה משתתף, לצד אלפי מכתבים ששלח לאירועים תורניים וכנסי חינוך ויסוד שונים, משמשים לכל

ארחות יושר

ארגון להפצת שיעורי תורה ומוסר

מיסודו והכוונתו של שר התורה מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א

כבה אורו של עולם!

עם המוני ישראל עטופים אנו ביגון ובאבל על הסתלקותו של אבינו רועינו, מורה דרכינו אשר פילס לנו נתיבות חכמה ומוסר,
אשר אמרנו בצילו נחיה עד ביאת גואל צדק, צדיק יסוד עולם,

רבן של כל בני הגולה מרנא ורבנא

רבנו אהרן יהודה לייב שטינמן זצוק"ל

מי יתן לנו תמורתו!

משגרים אנו את תנחומינו לכל המשפחה הכבודה

ולבניו הגאונים רבי משה ורבי שרגא שליט"א

בנחמת ציון תנוחמו ובביאת גואלנו במהרה נתנחם

האבלים ודואבים

מגידי השיעורים, הלומדים, וההנהלה

בס"ד

ארחות חינוך

כבה נר ישראל

יחד עם כל בית ישראל אבלים ושפופים אנו

כי נלקח נשיאנו מעל ראשנו, הסתלק בסערה השמימה,

רבן ומאורן של ישראל, ראש ראשי הישיבות גאון ישראל וקודשו, צדיק יסוד עולם

רבנו רבי

אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל

מורה דרכנו ומנווט אורחותינו

בצלו חסינו ובשליחותו שגשגו מוסדותינו

מי יורה אורחות חינוך, מי יבין שמועה,

מי ילמד דרכי תורה ויראה, מי יראה דרך המסורה

יתומים היינו ואין אב

גדול כים שברנו מי ירפא לנו

המתאבלים מרה

הרב משה שטיין מנכ"ל,

מנהלי המוסדות וצוותי החינוך

וכל תלמידי המוסדות

ועידת רבני אירופה

כבה הנר המערבי

אוי לה לספינה שאבדה קברניטה

בצער רב עד דכדוכה של נפש אנו מביעים יחד עם כל בית ישראל את רגשי כאבנו על סילוקו של אביהם ורבן של ישראל האי צדיקא יקירא ופרישא מאדירי התורה ומארזי הלבנון חבימא דיהודאי האורים ותומים ותל תלפיות לרבני ישראל בעולם כולו שעמד בצור לביצור גדרות כרם ישראל ממעתיקי השמועה שלא פסק פומיה מגירסיה

מרן הגאון רבי

אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל

איה רבנו שליווה אותנו בכל המאבקים הציבוריים ייעץ והדריך ביצד להתנהל מול אומות העולם בגזירות מילה ושחיטה, ועודד אותנו תמידין כסדרן בכל אגרותיו, לייסד מקומות תורה בקהילות שהן הערובה היחידה להמשך החיים היהודיים באירופה, לקומם את הקהילות בהקמת מקוואות ומוסדות חינוך לצעירים

נחם ה' אלוקינו את בניו הרבנים הגאונים ובני המשפחה יבדלח"א בתוך שאר אבלי ציון וירושלים על כן ציון במר תבכה ועולם התורה והרבנות ייתן קולו.

יהי נא חסדך לנחמנו, טרם נקרא אליך, עננו, כי אתה ה' העונה בעת צרה, פודה ומציל בכל עת צרה ומצוקה

המשתתפים בצער מקרב לב

בשם חברי הוועדה המתמדת ורבני 'ועידת רבני אירופה'

הרב חנוך הכהן ארנטרוי	הרב פנחס גולדשמידט	הרב מנחם געללי	הרב משה לבל
אב"ד אירופה	נשיא	יו"ר הועדה המתמדת	המנהל הרבני

ישיבת בית אליהו

ע"ש הרב **אליהו דוד אדר"ת** זצ"ל

שכון ה' בני ברק

נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש

ברוך דיין האמת

שבורים ורצוצים יחד עם כל בית ישראל מהילקחו לישיבה של מעלה של המאור הגדול, מורנו ורבנו רבן של כל בני הגולה, מייסד ישיבתנו הקדושה מארי דשמעתתא

מרנא ראש הישיבה

הגאון הגדול רבי

אהרן יהודא לייב שטיינמן

זצוקללה"ה

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

בני הישיבות

איגוד בני הישיבות הארצי

בראשות מרנן ורבנן שליט"א

חשך עולם בעדנו

הוי כי לוקח אדוננו מעל ראשינו

יתומים היינו ואין אב

בהעלות בסערה השמיימה

אדוננו אבינו רועינו

רבן של ישראל

זצוקללה"ה

אבי בני הישיבות, רועה נאמן, אשר באהבתו אותם נשא עולם על ליבו, לגדלם ולרוממם, והיה כעמוד האש לפני המחנה להנחותם בחשכת הזמן את הדרך אשר ילכו בה.

רבות אנחותינו וליבנו דווי

שתילים

רשת חינוך | רווחה | חברה

נשבה ארון האלוקים

עטופי אבל ויגון קודר מבכים וכואבים אנו את השבר הנוראי על כי נצחו
אראלים את המצוקים ונשבה ארון האלוקים עמוד צלותהון דישראל,
משיירי כנסת הגדולה, רבן של כל בני הגולה,
האיר לאלפים ורבבות באור תורתו, קדושתו ויראתו, פאר הדור והדרו

מרן הגאון האדיר רבי

אהרן יהודה לייב שטיינמן

זצוק"ל

אשר זכינו ליהנות מאורו הגדול ולברכותיו הלבביות מאז היווסדנו
תורה תורה חגרי שק על תופשי משוטיך
וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

ההנהלה , צוות החינוך והתלמידים

סמינר בית יעקב ע"ש הרב י.א. וולף זצ"ל
בהנהלת הרב א.ח. כהנא שליט"א
בני ברק רחוב הרב כהנמן 131 טל. 6714500

אבי אבי רכב ישראל ופרשיו

יתומים היינו ואין אב
בפטירתו של אדוננו מורינו ורבינו
אשר אמרנו בצילו נחיה

מרן ראש הישיבה
הגאון הקדוש רבי

אהרן יהודה ליב שטיינמן

זצוקללל"ה

שעלה בסערה השמימה
מרן זצ"ל היה אבא של כל הסמינרים בכלל ובפרט הסמינר שלנו שהקים
ויסד אותו בעשר אצבעותיו ובמשך כל השנים עמד לצידו בכל ההוראות
והחכוונות ועכשו נשארנו יתומים.
אוי נא לנו כי חטאנו
וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

ההנהלה, צוות המורות והתלמידות

ספרי
אור החיים
מרכז הספר היהודי הגדול בעולם
ISRAEL | U.S.A | EUROPE

וכל בית ישראל יבכו את השריפה

יחד עם המוני בית ישראל
הננו מבכים מרה את הסתלקותו
של רבא דעמיה ומדברנא
דאומתיה, בוצינא דנהורא
שהאיר לארץ ולדרים בישרותו,
תורתו וענוותנותו

מרן ראש הישיבה
ובני אהרן יהודה לייב
שטיינמן זצוקלה"ה

מח"ס ספרי איילת השחר
ועוד ספרים רבים

גדולה האבדה ואין לה תמורה

כוס תנחומין
לבניו הגאונים החשובים שליט"א
ולכל בני משפחתו
המקום ינחם אתכם
בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

יעקב ביבלה

הקריה החרדית
תל ציון
הכי קרוב לירושלים

כבה המאור הגדול

יחד עם עולם התורה ורבבות עמך בית ישראל
אבלים ודואבים אנו על השריפה הגדולה
בהסתלקותו לשמי רום של מרן ראש הישיבה,
משקה באהבה מים לעדרים,
עמוד התורה והענווה,

מרן רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל

תנחומינו שלוחים לבני המשפחה הכבודה
ולכל בית ישראל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד

חלק ונחלה
ש.א.ג (וָלוֹל) בניה ופיתוח בע"מ
בתי אמנה

עיריית ביתר עילית
עיר התורה בהרי יהודה

וְאֵת בְּזָכְרִי אֶזְעַק בְּמָרָה,
חֶמְדַּת יִשְׂרָאֵל כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ נֵזֶר וַעֲטָרָה

אבל יחיד נעשה לנו יחד עם כל בית ישראל ועולם התורה, די בכל אתר ואתר,
על השריפה אשר שרף ה', בהסתלקות מנהיג הדור, אביהם וליבם של ישראל,
אשר בליבו הטהור נשא על כתפיו את משא הדור ומכאוביו, ובכל צרתם
לו צר, נתן עינו וליבו להתפתחותה הרוחנית של ביתר עילית, אור קדושתו,
צדקותו, תורתו וחכמתו האירו ליבות ישראל להתוות להם את הדרך אשר
יילכו בה, הרבץ תורה לעדרים והעמיד תלמידים הרבה, בהארת פנים וענוות
חן, סיגף עצמו בעבודת ה' למעלה ממאה שנים, ראש ישיבות 'אורחות תורה',
'גאון יעקב' ו'פוניבז' לצעירים', בעל 'איילת השחר'

מרן ראש הישיבה - רשכבה"ג

הגאון רבי אהרן יהודה לייב שטינמן זצוק"ל

נשיא מועצת גדולי התורה

מי ייתן ראשינו מים ועיננו מקור דמעה, האלוקים מצא את עוון עבדיו,
אוי לה לספינה שאבד קברניטה, ייטיב ה' ולא יוסיף עוד לייסרה,
אב הרחמים ובעל הנחמות ישלח מזור וארוכה וירפא לשברנו הגדול

אוֹי כִּי נָפְלָה עֲטֶרֶת
וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְכּוּ אֶת הַשְּׂרֵפָה אֲשֶׁר שָׂרַף ה'

מאיר רובינשטיין
ראש העיר

יצחק רביץ
מ"מ רה"ע
יו"ר דגה"ת בביתר עילית

סגנים, חברי מועצת העיר

בס"ד

אלעד
עיר התורה שקרובה אליך

אבל יחיד עשי לך

יחד עם כל עם ישראל ותושבי העיר אלעד, אנו אבלים שבורים ורצוצים על המרה שבבשורות, בהילקח מעמנו רבן של כל בני הגולה, משיירי כנסת הגדולה, ממעתיקי השמועה, שריד לדור דעה ותבונה, מאיר עיני ישראל בחכמתו ותורתו, מנהיג הדור רבות בשנים, ניווט את דורנו היתום בין משברים סוערים כאב רחמן לבניו, נושא במשא ציבור אמוני ישראל

ראש הישיבה מרן הגאון
רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוקללה"ה

נשיא מועצת גדולי התורה
אשר עלה בסערה השמימה ואותנו הותיר לאנחות

נפלה עטרת ראשינו, אוי נא לנו כי חטאנו
על זה היה דווה ליבנו, על אלה חשכו עינינו

הלא תדעו כי שר וגדול נפל היום הזה בישראל. מי יתן ראשי מים ועיני מקור
דמעה ואבכה יומם ולילה על האי שופרא דבלי בארעא. אוי מי ירפא לשברון לבבנו.
בעל הרחמים ינחמנו וירפא שברנו ויחיש גואלנו במהרה בימינו אמן

המתאבלים מרה

ישראל פרוש – ראש העיר

שמואל גרוסברד מ"מ ראש העיר	**אברהם שטרן** יו"ר דגה"ת אלעד	**משה ברדוגו** חבר מועצת העיר

סגנים וחברי מועצת העיר

נתיבות

עיריית נתיבות
לשכת ראש העירייה

נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש

תושבי נתיבות יחד עם כל בית ישראל
מבכים את פטירתו של רבם של כל בני הגולה
ונשיא מועצת גדולי התורה
מרן ראש הישיבה

ההה"ג אהרן יהודה לייב זיע"א

מנהיג רוחני ומורה דרך לרבבות, מגדולי הפוסקים בדורנו
וממקימי עולמה של תורה בישראל אשר ליבו לב כל ישראל.

המקום ינחם אתכם עם שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד

יחיאל זוהר - ראש העיריה
חבריה, עובדיה ותושבי נתיבות

עיריית בית-שמש

עיריית בית שמש, ראשיה, חבריה ועובדיה

אבלים יחד עם כל בית ישראל, בסילוקו של צדיק וקדוש עליון, מאיר ישראל בתורתו וביראתו, גודר גדר ועומד בפרץ, מרן עמוד האור וההוראה לבית ישראל, עמוד האש שהלך לפני המחנה למעלה מיובל שנים והחדיר תורה וטהרה ברבבות אלפי ישראל, ועמד לימין ההתפתחות התורנית בעירנו בית שמש בהנהגה עצה ותושיה במשך שנים רבות

מרן ראש הישיבה

הגאון רבי אהרון יהודה לייב שטיינמן זצוקללה"ה

נשיא מועצת גדולי התורה

בעל 'אילת השחר', ראש ישיבות 'אורחות תורה', 'גאון יעקב' ו'פוניבז' לצעירים'

תנחומינו הכנים למשפחה הרוממה והמעטירה

ולכל תלמידיו האבלים והדווים באבל הקשה הזה

גדולה האבידה ומי יתן לנו תמורתה

בכאב ובתוגה

משה אבוטבול

ראש עיריית בית שמש וסגן יו"ר מרכז השלטון המקומי

וחברי מועצת העיר:

משה מונטג	**ישראל סילברסטיין**	**שמואל גרינברג**
יו"ר תכנון ובניה וממונה הנדסה	ממונה בריאות ופרוייקטים	סגרה"ע ויו"ר המתנ"סים

בני ברק

נשבה ארון האלוקים

מועצת עיריית בני-ברק והמוני תושבי עירנו, יחד עם כל בית ישראל,
מבכים מרה ותדמע כל עין על הלקח ארון האלוקים בסערה השמימה,
אשר אמרנו בצילו נחיה עד ביאת ינון,
ובא השמש בצהריים כי לוקח מעימנו האור הגדול שהאציל מהודו,
שר התורה והיראה, משרידי דור דעה ומשיירי כנסת הגדולה,
רועה נאמן לבנו עמנו, רשכבה"ג, מרן ראש הישיבה

הגאון האמיתי
רבי אהרון יהודה לייב שטיינמן
זצוק"ל

ומביעים תנחומים לבניו הגאונים ובני המשפחה הרוממה יבלח"א.

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ד'
ויהי רצון שלא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו ובהמשך דרכו הנשגבה
בתורה וביראה ימצאו ניחומים.
תורה, תורה חגרי שק והתפלשי באפרים.

חנוך זייברט, ראש העיר
אברהם רובינשטיין, מ"מ רה"ע
מנחם שפירא, סגן רה"ע
סגני רה"ע וחברי מועצת העירייה

שוועה לחיות בירושלים

www.jerusalem.muni.il

ראש העיר ירושלים
מ"מ, סגניו, חברי הנהלת העירייה ותושבי העיר

מבכים את פטירתו של

מרן ראש הישיבה הגאון הגדול
רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן
זצ"ל

היה למנהיג ומורה רוחני דגול למאות אלפים ובהם תושבי ירושלים והעולם היהודי בתפוצות.

פעל בכל שנותיו מתוך מסירות רבה לעם ישראל ומתוך אהבה גדולה לכל יהודי. כל חייו עסק בתורה, חי בצניעות מופלגת ונשא על כתפיו את עול הציבור אותו הנהיג ברמה.

העיר ירושלים משתתפת באבל הכבד ומביעה צער עמוק בהסתלקות זקן מנהיגי הדור ועולם התורה.

ניר ברקת
ראש העיר ירושלים

רכסים
ממלכת התורה בצפון

אבי אבי רכב ישראל ופרשין יתומים היינו ואין אב

שוד ושבר השברנו בהישמע הבשורה כי נלקח מאתנו איש האלוקים אשר אמרנו בצילו נחיה אשר עלה בסערה השמימה מנהיג הדור מורינו ורבינו עטרת ראשינו, פאר הדור והדרו, רבינו הקדוש רשכבה"ג

מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי
אהרן יהודה ליב שטינמן
זצוק"ל
בעל 'אילת השחר'

אשר אור תורתו זרח הבהיק והנהיג את הדור כולו
מי יתן ראשינו מים ועינינו מקור דמעה ונבכה יומם ולילה

יצחק רייך, ראש המועצה
סגנו וחברי המועצה

תורה תורה חגרי שק

רואיהם כלקח מאלף בדרך התורה והיראה לגדול לאילנא רברבא בדמותו הייחודית לתלפיות בשל־מות הראויה.

רבן של כל בני הגולה

חיבה מיוחדת היתה לו למקומות התורה בכל רחבי הגולה כולה, וכך נשא רבינו זצוק״ל עול משא הגולה על כתפיו, למרות שלא רצה להתערב בכל המתרחש בארצות הגולה, באומרו שאלו מקומות שיש להם רבנים המכוונים את דרכם, אך כשהגיעו השאלות הגורליות, וניצבו על שולחנו דילמות סבוכות שדרשו את הכרעתו המשפיעה על כל אורחות אותם קהילות וארצות, ראה רבינו זצוק״ל חובה לעצמו להתעמק כדרכו ולהכנס לנבחי אותם פרשיות, תוך כדי בירורי הדברים לעומקם ולאמיתותם מכלי ראשון כדרכו כל ימיו, ובשליחת הכרעותיו בידי שלוחיו הנאמנים לכל מקום בתבל, שבעטיו הצליח לקומם קהילות למופת בכל ארצות הגולה.

במיוחד בקהילת 'תורת חיים' במוסקבה, שאותה הקים וייסד ידידו מנוער הגאון הגדול רבי משה סולובייצ׳יק זצוק״ל, והוא עצמו כשנגעו הדברים להתערות בוגרי הישיבה בארץ הקודש ולביסוס הקהילה ברחבי רוסיה עצמה, שלח את ראשי הישיבה להיוועץ ברבינו זצוק״ל, והוא כנשא האומן את היונק סייע בהם בכל כוחו, כשההוראה בכל מקום היתה שיש להקים מוסדות תורה וכוללים מקומיים, כי רק מקום שיש בו לימוד תורה יש לו אחרית וקיום.

מלבד זאת כשנודע לו ע״י הגרי״ח סיטרוק זצוק״ל רבה של צרפת, עד כמה העזובה גדולה שם, ורק הוא במסעותיו לגולה יוכל להפיח רוח של תורה ויראה בקרב ההמונים המשוועים לכך, הוא ניאות ליטול על עצמו זאת, וערך כמה מסעות לצרפת, בהם נשא מדרשותיו שנאמרו בחותם האמת המופלא שנשא כל ימיו הטהורות, ואלו חלחלו עמוקות לליבותיהם של היהודים הרבים בכל מקומות מושבותיהם, ויצר מהפכה אמיתית של תורה בדמות קהילות תורניות שונות בערים רבות, כשבכל מקום הוא מייסד כולל אברכים ומוסדות חינוך לתפארה.

באותם מסעות הצליח רבינו זצוק״ל להפיח רוח של תורה בארצות רבות שאיש לא האמין שיוכלו להתפתח במקום קהילות תורניות, והוא בעוז נחישותו לא ויתר על מאומה, וטרח רבות לכך למען יוקמו קהילות תורניות על טהרת הקודש, שיהוו דור המשך ללומדי התורה שבאו אף להתחנך בישיבות בארץ הקודש, והקימו בתים של תורה לתפארת, וחלקם אף מכהנים ברבנות והרבצת תורה בקהילותיהם לדור ההמשך.

האדם השלם

כל מי שהכיר ולו במעט מקצות דרכיו של רבינו, נוכח כי מדובר בחד מתקיפי קמאי שלא נודע כלל אף בדורות עברו בשלמותו, כשמחד עוצם יגיעתו בתורה אין לה משל ותמורה, וכל חפצו היה כל ימיו לעמול בתורה ללא הפוגה ולראות בה עיקר ומשוש לכל החיים. ובמענה לאחד ששאלו אם יכול לצמוח גדול כמרן החזו״א בדורנו המרובה בהבלי עוה״ז, השיב נכוחה, שמרן החזו״א עזב חיי שעה והשקיע כל יישותו אך בתורה, וכל מי שיעשה כן כך יוכל להעפיל והגיע לפסגות רמות, וכמה נאים היו הדברים למי שאמרם.

דקדוקו בהלכה היה לשם דבר שלא מן הנמצא, כמי שרזי ההלכות נהירין לו כשבילי אורייתא, היה מחשב כל סדר יומו בכל דבר וענין אך ורק לפי ההלכה הצרופה, וכך במשך כל ימי חייו לא התייחס כי הוא זה לסובב ולקשיים שהיו מנת חלקו, שכל מה שעמד לנגד עיניו היתה רק ההלכה הצרופה באשר היא. גם כעבור עשרות בשנים מאז עלה ארצה, דאגתו היתה בערב יום הדין כשחישב במשך שעה ארוכה את כל מה שעברו עליו במשך כל שנותיו בכדי שיוכל לשוב בתשובה, ואז התבטא, מה יהא על אותו מכתב ששיגר בהסכמת הדוור ללא בול ושמא גזל בכך את השלטונות המקומיים, ואף שילם לאחר מכן דרך מקורבו את דמי הבול, אבל עדיין חשש שמא נכשל בעוון גזל החמור, וזוהי היתה הוכחה על נקיות צרופה שלא מעלמא הדין.

למרות דוחקו כל ימיו, הוא מעולם לא שת להבלי העולם ולצרכיו, הוא ראה לנגד עיניו רק את מטרתו לרכוש טרקלין גבוה מעל גבוה בעולם האמת, ולשם היתה כל מגמתו כל ימיו ושעותיו. הסתגפותו היתה לשם דבר, וחינך במשך כל ימי חייו מהו המבט האמיתי והנכון לחיי הנצח למול חיי שעה שאינם שוים להבלי הזמן.

מלבד זאת, היה רבינו ראש וראשון לאהבת הזולת ועזרה לכל יחיד ורבים באשר הם, הוא נשא את משא העם כולו על שכמו, וכנשוא האומן את היונק, לקח ללבו כל צרה ומקרה כאילו זהו המקרה הפרטי שלו, וכך התנהל בנסיון לפותרו ולסייע בכל הניתן כל ימיו בכל דרך ועזרה.

תפילותיו ויראתו אף הם היו לשם דבר, וכל מי שרק נוכח ברגע קטן בעומדו לצד דמותו המאלפת, נוכח מהו האדם השלם שחי כל ימיו כמי שהיראה היא המנוטת דרכו, וכל הילוכו הוא רק לעשות רצון קונו ולהרבות כבוד שמים. גם בשנותיו האחרונות, כשהתפרסמו ברבים משאלותיהם של גדולי התורה בבקשתם משלוחי קופת העיר להעתיר בתפילה בקברי הקדמונים, היתה בקשתו אחת כמי שדגל בה כל ימיו במלא העוצמה והיכולת - להרבות כבוד שמים.

מיום היווסדה של 'קופת העיר' הנהיג רבינו זצוק״ל את כל דרכיה והליכותיה, כשהוא משקיע רבות מזמנו למען רבבות עניי ארץ ישראל. כל צעד

מועצה מקומית קרית יערים טלז סטון

כבה אור עולם

יחד עם כל העם היהודי בארץ ובתפוצות, אנו אבלים וחפויים מהסתלקותו של אדונינו מורינו מנהיגנו ורועינו אבן פינה אבן הראשה, באר אשר ממנה ישקו כל העדרים ועתה נגלל האבן ויבשה הבאר

רבן וליבן של ישראל המנורה הטהורה

מרן רבינו

אהרן יהודה לייב שטיינמן

זצוקלה״ה

בעל ״איילת השחר״

בעל הנחמות יחזק ויאמץ ליבנו וליבם של כל תלמידיו הרבים ברחבי העולם ונזכה ללכת לאורו הגדול שהניח לנו לברכה עד יבוא ינון ויקיצו וירננו שוכני עפר, אמן

המורידים דמעות ללא הפוגות,

אברהם רוזנטל

ראש המועצה

חברי המועצה ועובדיה

אוי לספינה
שאבד קברניטה

יחד עם כל בית ישראל מבכים אנו מרה את השריפה
הגדולה אשר שרף ה' עת נצחו אראלים את המצוקים
ונשבה ארון האלוקים בסילוקו לגנזי מרומים
של גאון ישראל ותפארתו, העמיד תלמידים הרבה
בתורתו שבכתב ובתורתו שבעל פה

רבינו ראש הישיבה
מרן אהרן יהודה לייב שטינמן זצוקללה"ה
אשר נתבקש לישיבה של מעלה

בזאת שולחים אנו כסא דנחמתא
למעלת משפחתו הרוממה ולעולם התורה והישיבות,
ומעתירים כי המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון
וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד, וזכותו הגדולה תגן
עלינו שלא ישמע עוד שוד ושבר וימליץ טוב
בעדנו להוושע בתשועת עולמים.

ההנהלה

ישחסד
תמיד מצאו בוזל.

מרכנתיל

אוי לה לספינה שאבד קברניטה

יחד עם כל בית ישראל נעטפנו באבל כבד וביגון קודר ומבכים אנו מרה
את השריפה הגדולה אשר שרף ה' בסילוקו של ענק בישראל,
אשר האיר לאלפים ולרבבות באור תורתו, קדושתו ויראתו,

מרן רבינו ראש הישיבה
אהרן יהודה לייב שטינמן
זצוקללה"ה

אנו שולחים תנחומים למרנן הרבנים הגאונים
בניו וחתניו שליט"א ולמשפחתו הכבודה ולכל עולם התורה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

שוקי בורשטיין - מנכ"ל
חיים הולצברג- מנהל המרכז למוסדות ועסקים
ההנהלה וצוות העובדים

ניצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון האלוקים

אבלים ודווים בהסתלק מעמנו
שר החכמה ועמוד האש, רבן של כל בני הגולה,

מרן ראש הישיבה הגאון הגדול
אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל
שעלה בסערה השמימה

וכל בית ישראל יבכו
את השריפה אשר שרף ה'

משתתפים בצער ובדמע
הנהלת פאגי מקבוצת הבנק הבינלאומי

פאגי
הבנק הבינלאומי

משתתפים בצער
על הסתלקותו של גדול הדור
מרן ראש הישיבה,
נשיא מועצת גדולי התורה

הגאון הרב
אהרון יהודה לייב שטיינמן זצ"ל

שהעמיד תלמידים רבים
ורבים נאותו לאורו

תנחומינו לבני משפחתו היקרים,
לתלמידיו הרבים ולעולם התורה

בהמשך מורשתו הגדולה ודמותו המאירה
ינוחמו בנחמת ציון וירושלים

בנק הפועלים

קופת הצדקה
בית לחם יהודה

בית לחם יהודה
חלוקת לחם וחלב לילדים רעבים
לע"נ הבה"ח יהודה ז"ל ב"ר יצחק יבדלחט"א

גלה כבוד מישראל

ניצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש

אוי לה לספינה שאבד קברניטה

יתומים היינו ואין אב, אבלים ומזועזעים עם הסתלקותו לגנזי מרומים של אבינו רועינו מורנו ורבנו, פאר הדור והדרו, רבן של כל בני הגולה, מאיר דרכינו וסולל נתיבותינו, כל בית ישראל נשען עליו, האיר לנו מאורו, השיב לנו מרוחו, אשר ליבו לב כל ישראל

מרן ראש הישיבה רבינו

אהרון יהודה
לייב שטיינמן

זצוקללה"ה

בליבו הטהור אשר נשא מרן רבינו זצוק"ל מכאובי הדור והאציל על קופת הצדקה "בית לחם יהודה" מרוחו הטהורה ומחכמתו הרבה ועצה למען החיות נפשות נדכאים ומשפחות נזקקות והכיר טובה לתורמי בית לחם יהודה בתפילותיו הזכות.

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים אבל יחיד עשי לך ומספד תמרורים

אוי מי יורה דעה ומי יבין שמועה גדול השבר מי ינחמנו
ומי ירפא לנו, מי יתן ראשנו מים ועינינו מקור דמעה

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ד'

מאוחדת
להיות בריא ולהישאר בריא

שר וגדול נפל בישראל

יחד עם עולם התורה
וכל עם ישראל כואבים אנו
את השבר הגדול אשר פקד
את העם היהודי בהסתלקותו לגנזי מרום
של עמוד התורה הצדקה והענווה,
פאר הדור והדרו,

מרן רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל

אשר האיר באור תורתו את עם ישראל
גדולה האבידה ומי ייתן לנו תמורתה
מביעים אנו את תנחומינו הכנים למשפחתו,
תלמידיו ולכל עם ישראל
ומי ייתן ולא נדע עוד צער

זאב וורמברנד - מנכ"ל
ההנהלה והעובדים

מכבי
שירותי בריאות

כבה המאור הגדול

אוי לנו כי כבה האור הגדול אשר האיר
למעלה ממאה שנה לכל בית ישראל,
ויחד עם כל בית ישראל מבכים אנו את הסתלקותו
לשמי רום של האי קדוש עליון, עמוד האש,
משיירי כנסת הגדולה, מנהיג בחסד עליון,
העמיד תלמידים הרבה

מרן ראש הישיבה הגאון הגדול

רבי אהרן יהודה לייב שטינמן

זצוקללה"ה

שולחים אנו את תנחומינו למשפחתו הכבודה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

רן סער - מנכ"ל
מכבי שירותי בריאות
ההנהלה והעובדים

לאומית

גלה כבוד מישראל

יחד עם עולם התורה וכל בית ישראל
אבלים ודואבים אנו על הסתלקותו לגנזי
מרומים של נזר ישראל ותפארתו, מנהיג הדור
אשר האיר למעלה ממאה שנה לכל בית ישראל

מרן ראש הישיבה הגאון הגדול

רבי אהרון יהודה לייב שטינמן

זצוקללה"ה

תנחומינו שלוחים לבניו וחתניו הגאונים שליט"א
לבני משפחתו הנכבדה ולרבבות תלמידיו
בארץ ובעולם

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

ניסים אלון- מנכ"ל
לאומית שירותי בריאות
ההנהלה והעובדים

החברה המרכזית לקידום זכויות בע"מ

אוי לה לספינה שאבדה קברניטה

יחד עם כל רבבות עמך בית ישראל כואבים ומיוסרים
אנו על השריפה אשר שרף ה' כי הורם הנזר ונוטל כבוד
מבית ישראל בהסתלקותו לשמי רום של שר התורה
והיראה, פאר הדור והדרו, רבן של כל בני הגולה

מרן רבי אהרן יהודה לייב שטינמן זצוק"ל

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים
אבל יחיד עשי לך ומספד תמרורים

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

שמאי שזירי - יו"ר
ההנהלה, הרופאים וצוות העובדים

יחד עם בית ישראל
משתתפים אנו באבל הגדול
על הסתלקותו של
מנהיג הדור, עטרת תפארת ישראל

מרן ראש הישיבה
רבי אהרן יהודה לייב שטינמן זצוק"ל

ושולחים אנו תנחומינו הכנים
למשפחה הנכבדה ולכל עולם התורה

"המקום ינחם אתכם
בתוך שאר אבלי ציון וירושלים"

קבוצת שטראוס
ההנהלה והעובדים

שר וגדול נפל בישראל

מטרנה מתאבלת יחד עם כל בית ישראל על פטירתו
של הגאון האדיר פאר הדור והדרו,
צדיק יסוד עולם משיירי כנסת הגדולה.

מרן ראש הישיבה
רבי אהרן יהודה לייב שטינמן
זצוק"ללה

אנו מביעים מקרב לב את תנחומינו למשפחתו
ולעדת צאן מרעיתו בנחמת ציון וירושלים תנוחמו

מטרנה
הכי קרוב לאמא

מחוברים
חברותא סלולרית

ההוצאה
של מרן ראש הישיבה זצוק"ל

ללמוד פרק משניות כל יום
לעילוי נשמתו

אברך יקר!
כעת יש לך את ההזדמנות
ללמוד וללמד
יהודים מכל רחבי העולם
בחברותא סלולרית חמש דקות ביום

'ותן בלבנו... ללמוד וללמד'

לפרטים ולהצטרפות חייגו *9840

המועצה האזורית גוש עציון מבכה מרה
יחד עם כל בית ישראל את לכתו של
רבן של כל בני ישראל
נשיא מועצת גדולי התורה
מנהיגה של היהדות החרדית בארץ ובעולם

מרן הגאון הגדול

ר' אהרן לייב שטיינמן זצוק"ל

אוי לספינה שאבד קברניטה

תנחומנו למשפחה המעטירה
ולכל תלמידיו בכל רחבי תבל
האבלים עם עלייתו של רבם לישיבה של מעלה

שלמה נאמן
ראש המועצה האיזורית גוש עציון

הרב יואל סילבר
סגן ראש המועצה ונציג "דגל התורה"

אבל כבד

יקבי כרמל משתתפת
בצערם של המוני בית ישראל
על פטירתו של רבן של בניי הגולה
שר התורה ופאר הדור

מרן ראש הישיבה הגאון הגדול

רבי אהרן יהודה לייב שטינמן זצוק"ל

מביעים אנו את תנחומינו מקרב לב
למשפחתו ולכל עולם התורה

יקבי כרמל
מאז 1882

ההנהלה
והעובדים

אוי מי יתן לנו תמורתו

יחד עם כל בית ישראל אנו אבלים ובוכים בלב קרוע
ומורתח על פטירתו של קברניט הדור, שניווט את הספינה
זה עשרות בשנים בחכמה ובתבונה,
מנהיג מורם מעם שעיני כל העדה היו נשואות למוצא פיו
רשכבה"ג הגאון האדיר מרן ראש הישיבה

הרב אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל

ושולחים אנו את תנחומינו לבניו החשובים שליט"א,
לבתו הגב' שפירא תחי', עובדת וותיקה בחברתנו,
לכל המשפחה הנכבדה, לציבור תלמידיו ולכל בית ישראל

בנחמת ציון וירושלים ננוחם
משפחת לודמיר
ועובדי 'מצות יהודה'

נצחו אראלים את המצוקים

חברת סטארקיסט משתתפת
יחד עם כל בית ישראל באבל הכבד
עם פטירת רבן של כל בני הגולה

מרן ראש הישיבה הגאון הגדול

רבי אהרן יהודה לייב שטינמן זצוק"ל

המקום ינחם אתכם
בתוך שאר אבלי ציון
ולא תוסיפו לדאבה עוד

ההנהלה והעובדים

StarKist
הפילה של הטונה

ושעל הונח על שולחנו וקיבל את הכרעת התורה למען הרבות צדקה וחסד. רבינו זצוק״ל שימש כחבר עמותת ׳קופת העיר׳, הטווה את דרכה והנחה אותה בשאלות המתעוררות, כשבראשית דרכה אף השתתף בעצמו בחלק מאסיפות הרבנים שליט״א לחלוקת התמיכות לנזקקים.

כן חרג בכל ימיו מהנהגותיו בעבור ׳קופת העיר׳ על כל אגפיה ומפעלותיה. בכל עת שהגיע לציונים הקדושים היה מקפיד להעתיר ולבקש על תורמי הקופה. במסעותיו המפורסמים לחיזוק ארצות הגולה, היה תורם סכום נכבד ל׳קופת העיר׳ כשמירה בנסיעתו, וכמובן הקדיש את כל הזמנים המסוגלים לישועה להעתיר עבור תורמי הקופה. בחנוכה ובפורים, בשעה התשיעית ובער״ח סיוון, כל עת רצון שהיא, הייתה מוקדשת להצלתם של תורמי ׳קופת העיר׳. כן עמד בראש אסיפות וכינוסי התפילה של ׳קופת העיר׳ בהשתתפות כל גדולי הדור, כשאף נעתר פעמים רבות לקיימם במעונו, בכמה מהכינוסים אף נשא דברים בשבח מעלתה של ׳קופת העיר׳ כשהוא מתבטא: ״ראויה הצדקה של ׳קופת העיר׳ לעשות בשבילה כל מאמץ להרבות צדקה בישראל״.

במקביל, ליווה רבינו זצוק״ל ועודד את ׳קופת העיר׳ לייסד את מסעות התפילה לציון הגר״א בוילנא, ועורר לרבים את מעלתם העצומה. ואף ביקש בעצמו מכמה ממרביצי התורה שיצטרפו למסע והדבר יעמוד להם לזכות ליום הדין.

בכל שנות הנהגתו, דמותו המיוחדת כשריד לדור דעה מדורות עברו, השפיעה על פני כל המתרחש בארץ ובגולה בכל תחומי החיים, ושלמותו היא זו שנתנה לו את הכוח לפעול ולחולל בארץ הקודש וברחבי הגולה דברים שנצרכים להם מאות אנשים ושנות דור לעשייתם.

ויהי בנסוע הארון

החל משעות הבוקר המאוחרות העיר בני ברק שינתה את הודה והדרה. מכל זוית ופינה נראו אנשים ונערים בוכיים, שדש בגדיהם קרוע כדין ׳קריעה על המת׳ האמורה אצל תלמיד לרב מובהק, וקולות השבר נשמעים ועולים מכל עבר. בארגון מופתי של כל הנוגעים בדבר, נסגרו הכבישים המרכזיים לעיר ומחוצה לה לרכבים פרטיים, ומאות אוטובוסים שיצאו מכל ריכוזי היהדות הנאמנה והערים השונות בארץ הקודש, הצליחו להגיע קרוב לפתח העיר, כשהם פורקים רבבות בני אדם שבאו לחלוק כבוד אחרון לרבינו הנערץ. נראו בהם ישישים וזקנים, אבות על ילדיהם הרכים, ואף זאטוטים מוחזקים בידי הוריהם, כשהם צועדים באבל ותחושת יתמות קודרת, כשבתווך מסבירים ההורים לבניהם עד כמה חשובה היא ה׳אשכבתיה דרבי׳, שכל הזוכה להיות בה וליטול בה חלק זוכה לשני עולמות, ואם כך באדם גדול, קל וחומר כשהמדובר במופת הדור והדרו שנשא על שכמו את עול הנהגת הדור כולו עשרות בשנים.

משעות הבוקר החלה נהירה של המונים ובמיוחד תלמידים ובני משפחה לעבר בית הרפואה ׳מעייני הישועה׳. קולות השבר והבכי

מוסדות התורה "תפארת החיים"

סמינר בית יעקב החדש אשדוד

מיסודו של מרן הגאב"ד הגאון הגדול רבי פינחס שרייבר זצוק"ל
בהנהגת הגאב"ד הגאון הגדול רבי ישראל בונם שרייבר שליט"א

על שבר בת עמי

אבלים ודווים יחד עם כל בית ישראל על השריפה אשר שרף ד׳
רבינו מאור עיננו, מאיר נתיבות, סולל דרך. ממנו תורה, ממנו יראה,
ממנו השקפה טהורה ודעת תורה צרופה
רוח אפינו משיח ד׳, אשר אמרו בצלו נחיה כל הימים

רבן של ישראל זי"ע

אוי מי יתן לנו תמורתו

המקום ירפא שברנו,
לאור דרכו הסלולה נצעד ונוחם

Alpha Brain Center
המרכז הרפואי לשיפור תפקודי המוח

גלה כבוד מישראל

אוי לנו, על עלותו בסערה השמימה,
של רבן, מנהיגן ומאורן של ישראל,
עמוד האש העומד לפני המחנה באור תורתו וטהרתו
יחד עם כל בית ישראל מבכים אנו מרה את הסתלקותו לשמי רום
של המנהיג הדגול אשר האיר את העולם באור תורתו והאציל מהודו
מנהיגם ומורה דרכם של רבבות אלפי ישראל

מרן ראש הישיבה

הגאון רבי

אהרן יהודה ליב שטינמן

זצוקללה"ה

מעומק הלב משגרים אנו בזאת את תנחומינו
למשפחתו הרוממה ולאלפי תלמידיו
הרופא לשבורי לב יחבש עצבותם
ונזכה במהרה לראות בתחית המתים ובבנין ירושלים

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה׳

ההנהלה, הרופאים הפסיכולוגים וצוות המטפלים

דור ישרים

האגודה למניעת מחלות גנטיות

כבה אור העולם

יחד עם עולם התורה וכל בית ישראל, כואבים, אבלים ודואבים אנו על הסתלקותו לשמי מרום של גאון עולם, נזר ישראל ותפארתו, מאורן של ישראל, אשר התווה לנו דרך פעולה, תמך בפעולות אגודתנו, והיה לנו למאור עיניים

מרן ראש הישיבה הגאון הגדול

רבי אהרון יהודה לייב שטינמן

זצוקללה"ה

גדולה אבדתנו, ומי יתן לנו תמורתו

תנחומינו למשפחה הנכבדת ולרבבות תלמידיו ההולכים בדרכו בארץ ובעולם

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ובבנין ירושלים ינוחם

אגודת דור ישרים
בארץ ישראל

תורה תורה חגרי שק

ווהלם שאחז בהם ניכר היטב על פני הנוכחים.
הכל האמינו כי הנס הגדול שאחז ברבינו זצוק״ל להחיותו כנגד כל תחזיות הרופאים, וסדרי החיזוק וההתעלות שנטלו על עצמם רבבות בני ישראל להחלמתו, יותירו אותו עמנו עוד לזמן רב אך הלב הגדול והטהור שנדם לפתע באחת עם שחר, הותיר את כולם המומים וכואבים ממש.

עם צאת המיטה מבית הרפואה מעייני הישועה, במעמד אלפים שליוו אותה לעבר מעונו ברח׳ חזון איש 5 נקבצו ובאו בכל הרחובות הסמוכים מאות אלפים שמילאו את הרחבה כולה, וסיפרו כל אחד מזכרונותיו את המופתים והסיפורים המיוחדים שזכו לקבל מאביהם וליבם של ישראל כל ימיהם.

עם תחילת מסע ההלוויה הענק בראשות מרנן ורבנן גדולי התורה והחסידות שליט״א ובהם מרן פוסק הדור הגר״נ קרליץ שליט״א, מרן שר התורה הגר״ח קניבסקי שליט״א ומרן ראש הישיבה הגר״ג אדלשטיין שליט״א, ראשי ישיבות, מרביצי תורה, אדמורי״ם ויושבי על מדין ומאות אלפים שהגיעו ללוות את רבינו בדרכו האחרונה, ניגש לפני התיבה תלמידו הגאון רבי צבי אייזנשטיין שליט״א, לאמירת פרקי תהלים, כשכל הקהל אומר אחריו פסוק בפסוק בקול נרגש, והדמעות משתל־בות עם המילים המתנגנות בחלל האויר.

ואז נקרא מרן ראש הישיבה הגרי״ג אדלשטין שליט״א לשאת את דברי ההתעוררות כפי שהורה רבינו זצוק״ל בצוואתו, ובו חיזק את הקהל הרב להמשיך בדרכו המרוממת שהיתה כולה לכבוד שמים. (ראה מסגרת נפרדת).

הצלה ברגעי הצורך

מאות מתנדבי ״איחוד הצלה״ אבטחו את הלוויית רשכבה״ג מרן רה״י הגראי״ל שטינמן זצוק״ל. מתנדבי רפואת חירום של איחוד הצלה העניקו סיוע רפואי ראשוני לכמאה נפגעים קל במהלך מבצע האבטחה הרפואית בהלוויה. מדובר במקרי חבלות ופציעות, עלפונות ומקרים רפואיים נוספים.

מאות מתנדבי איחוד הצלה אבטחו רפואית את מסע ההלוויה באמבולנסים של איחוד הצלה, ניידת טיפול נמרץ, 148 אופנועי חירום (אופנולנסים) ומשאית חפ״ק. המתנדבים אף סייעו בחלוקת שתיה בכדי למנוע מקרים של התייבשות או איבוד נוזלים.

ר׳ משה טייטלבוים הי״ו מנכ״ל איחוד הצלה מסר: ״הנהלת הארגון, ראשי הסניפים, ואלפי המתנדבים של ׳איחוד הצלה׳ אבלים יחד עם כלל בית ישראל עם פטירתו של מרן ראש הישיבה הגראי״ל שטינמן זצוק״ל שליווה והנחה את פעילות הארגון מאז היווסדו״.

ר׳ אפי פלדמן הי״ו ראש סניף איחוד הצלה ב״ב סיכם: ״מאז קיבלנו את הידיעה המרה על פטירת מרן ראש הישיבה נערכנו בכוחות גדולים לאבטח רפואית את מסע ההלוויה תוך שיתוף פעולה עם כוחות החירום ועיריית בני ברק. בחסדי ד׳ מסע ההלוויה הסתיים ללא אירועים חריגים. המתנדבים העניקו במהלך ההלוויה סיוע רפואי ראשוני לכמאה מקרי שגרה של חבלות ופציעות קלות עקב הדוחק הרב במהלך ההלוויה״.

לאחר מכן הגיעו רגעים מרטיטים ביותר, עת הקריא מקורבו הגאון רבי חזקיהו משקובסקי שליט״א, המנהל הרוחני של ישיבת ׳אורחות תורה׳ את צוואתו שנכתבה לרבים. (ראה מסגרת).

פרצי הבכי הסוערים שנשמעו בחלל האויר עת הושמעה הצוואה, לא הותירו עין יבשה בקהל כולו. התחושות היו נוראיות, איש לא האמין שרבינו זצוק״ל שכל ימיו נשא את העם כנשא האומן את היונק, יבקש שלא יכתבו ויאמרו עליו דבר, וודאי לא יקראו לו בתארים מופלגים שיבזו אותו בעולם האמת, ואז הבחינו הכל שזהו אותו מרן זצוק״ל שבכל אירוע תורני שהגיע לחזק כבוד שמים, סלד מכל גינוני הכבוד והלך בעצימת עינים לבל יראה את הכבוד המדומה שלא היה לו ממנו דבר בעולמו שלו. הדבר הפך לשיחת הכלל, כיצד רבינו זצוק״ל שכל ימיו לא ביקש מאיש דבר, ואף סכומי העתק שעברו דרכו לרשתות הכוללים בכל רחבי הארץ הגיעו רק לבקשת הנדיבים שביקשו

קבוצת איילון
ביטוח • פנסיה • שוקי הון
אנשים לשרות אנשים

אוי לספינה שאבד קברניטה

משתתפים אנו באבלה הכבד של היהדות התורנית הנאמנה, עם האבדה הגדולה בפטירתו של מנהיגה הרוחני, רבה של כל בני הגולה, הגאון המופלא

מרן
הרב אהרן יהודה לייב שטיינמן
זצוק״ל

תנחומנו לצאצאיו החשובים,
לציבור תלמידיו ולכל בית ישראל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

לוי יצחק רחמני
נשיא ומנכ״ל קבוצת איילון

מנהלי ועובדי
קבוצת איילון ביטוח

אריאל יזמות
בונים עתיד!

חברת אריאל יזמות, מנהליה ועובדיה
כואבים ואבלים יחד עם כל עם ישראל

בפטירתו של מרן ראש הישיבה, גאון
התורה וההלכה בדורנו, מנהיג ודמות מופת

מרן רבי
אהרן יהודה
לייב שטינמן
זצוק״ל

ומביעים תנחומינו הכנים לבניו וחתניו
וכל בני משפחתו הכבודה.

בתוך שאר אבלי ציון וירושלים תנוחמו

קבוצת בר, מנהליה ועובדיה כואבים ואבלים יחד עם כל בית ישראל את
השבר אשר פקד את העם היהודי כולו
בפטירתו של מרן ראש הישיבה
מנהיג הדור הגאון הגדול רבי

אהרן יהודה ליב שטינמן
זצוק"ל

אשר רבים הלכו לאורו הגדול
וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'
אנו משגרים תנחומינו לבניו שליט"א
ולכל משפחתו הנכבדה ולרבבות תלמידיו ומוקיריו
ויה"ר שיבולע המוות לנצח ומחה ה' דמעה מעל כל פנים
ובבנין ירושלים ננוחם

עדו ברגמן

צוות המנהלים צוות העובדים

איילת השחר
Ayelet Hashachar Reaching Out From Within

חשך עולם בעדנו

שקעה השמש בצהריים, יתומים היינו ואין אב, אשר אמרנו בצילו נחיה כל הימים מורנו ורבנו עטרת ראשנו עמוד האש מאיר דרכינו וסולל נתיבותינו, ליבם של ישראל, באורו הלכנו ובצילו חסינו וברוחו הקדושה האציל עלינו ומכוחו הגדול פעלנו לבל ידח ממנו נידח

רבן של כל בני הגולה
מרן ראש הישיבה

בעל ה"אילת השחר"

זכר צדיק וקדוש לברכה

עם שבי פשע לעוונים ומרורים רחמה, אותם בל תחרימה, קרנם הגביה והרימה, אריד בשיחי ואהימה וקול נהי ארימה.

המבכים מרה

ראשי הכוללים, אברכי ופעילי איילת השחר
פרויקט חברותא. קהילת מודיעין. קהילת טבעון. כולל יערה. רבני המושבים. קהילת יפו

קול הלשון

לאור צוואתו של רבנו רבן של ישראל זצוקללל"ה
"אבקש שכל מי שרוצה בטובתי ילמד כל יום פרק אחד משניות עד גמר יב חודש והבנות יאמרו כל יום עשרה פרקי תהילים גם בשבת ויום טוב"

פתחנו קו מיוחד בקול הלשון
שבו ניתן להאזין לשיעורים בהירים בפרקי משניות
מחולקים על פי מסכת או על פי הפרק הרצוי.

בנוסף ישנו קו לנשים בו ניתן לשמוע
עשרה פרקי תהילים ליום

מספר הקו הישיר למשניות:
073-2951332

מספר הקו הישיר לתהילים:
073-2951331

כמו כן אם יש בידכם הקלטות של הרב זצוק"ל או תיעודיים
שונים, נא צרו עמנו קשר במספר טלפון
073-2828-268

או במייל: support@kolhl.com

תורה תורה חגרי שק

שהוא יעבירם לייעדם, מבקש ׳שכל מי שרוצה בטובתי, ילמד כל יום פרק אחד משניות עד גמר י״ב חודש, והבנות יאמרו כל יום עשרה פרקי תהילים גם בשבת ויום טוב׳, והקבלות שקיבלו על עצמם ההמונים ששמעו זאת לקיים משאלתו היחידה, הפליאו את כל הנוכחים להביט עד כמה חש הציבור קרוב ומכיר טובה שחייבים וחפצים להשיב דבר מה לרבם הנערץ, ואין בכוחם לעשות יותר מכך.

לאחר אמירת הקדיש ע״י בניו הרבנים הגאונים שליט״א, המשיך מסע ההלוויה רגלית לכל אורכו של רחוב חזון איש עד לבית החיים נציבי פוניבז׳, כשהקהל גודש את הרחוב וכל הרחובות הסמוכים, וכולם חשים חשיבות רבה ליטול חלק בליוויו של רבינו זצוק״ל לדרכו האחרונה למנוחות.

רק כשהגיעו ההמונים לבית החיים שנסגר מכל צדיו בצורה מאורגנת לבל יארע חלילה אסון, ראו עד כמה משאלתו וצוואתו מתקיימת, כשהקבר שנכרה לרבינו על ידי החברא קדישא אכן פשוט ובמקום צנוע, והח״ק מכינים המקום לקבורה.

התרגשות רבה היתה נוכח מראהו של שר התורה מרן הגר״ח קניבסקי שליט״א שהגיע לצד הקבר, ובכבה בדמעות שליש על סילוקו של עטרת תפארת הדור, וכל הקהל גועה עמו בבכי נורא, תוך כדי אמירת פסוקי הייחוד ואמירת הקדיש על ידי מרן הגר״ח שליט״א.

לאחר מכן נטמן רבינו ברגבי האדמה, כשכל הקהל מסרב להאמין שהשריד האחרון לדורות עברו היה ואיננו, ולא יהיה עמנו יותר בעולמנו.

לאחר מכן, עד לשעות הערב המאוחרות עוד התהלכו אלפים רבים בוכיים, באו להיפרד מרבם הנערץ במקום מנוחתו, ובסדר מיוחד שבו הכל להאיר את נרות החנוכה בבתיהם, כשכולם צופים ומייחלים שזכותו תעמוד לנו לימין כל הימים כמשאלתו כל ימי חייו.

רבינו זצוק״ל הותיר אחריו לברכה, מלבד מאות אלפי תלמידים ושומעי לקחו שגדלו והתחנכו לאורו, את בני משפחתו, בניו הגאונים: רבי משה שליט״א מרבני ישיבת אור לישרים ומהת״ח בירושלים, ורבי שרגא נח שליט״א, ראש ישיבת קהלות יעקב לצעירים בב״ב, חתניו: הגאונים רבי זאב ברלין שליט״א ראש ישיבת גאון יעקב, ורבי דב שפירא שליט״א ראש ישיבת יד הלוי בירושלים, נכדים נינים ובני נינים הממשיכים במורשתו המופלאה שהתווה כל ימיו בדמותו המושלמת שהיה עוז ומגדול לכל רואיו באשר הם.

ת.נ.צ.ב.ה

הצלה על גלגלים

■ כ־500 מתנדבים חובשים כוננים ופרמדיקים של מד״א וארגוני ההצלה הכפופים לה, התפרסו לאורך כל צירי מסע ההלוויה ואבטחו את מאות אלפי המשתתפים ■ החפ״ק המשוכלל של מד״א הוצב בהלוויה וממנו נוהל מבצע האבטחה ■

פטירתו של רשכבה״ג מרן ראש הישיבה הגראי״ל שטינמן זצוק״ל הביאה לכך שמאות אלפים הגיעו בפרק זמן קצר לחלוק למנהיג הדור כבוד אחרון.

במגן דוד אדום בישראל החלו עם קבלת ההודעה על פטירתו של מרן זצוק״ל, בהכנות ובתיאומים לקראת מסע ההלוויה ההמוני, וזאת בפקודת ובהוראת משטרת ישראל. במטה מד״א הוקם חפ״ק וחדר מצב, שם התכנסו ראשי ובכירי מד״א על מנת לארגן את כל מסע ההלוויה ופריסת הכוחות בשטח. בנוסף לכך נציגי מד״א השתתפו בהערכת המצב עם משטרת מרחב דן ובישיבת ההכנה וההיערכות בדגל התורה למען יאובטחו מאות אלפי המשתתפים באופן מקסימא־לי.

מאות מתנדבי מד״א וארגוני ההצלה הכפופים לה בראשם ׳מד״א־הצלה׳ וכוננים מצוות הצ־לה, הצלה פ״ת, הצלה כפר חב״ד, הצלה כרמל, הצלה רחובות, הצלה ביתר, הצלה בית שמש, הצלה גלבוע והצלה מודיעין עילית הגיעו לבני ברק ונטלו חלק במבצע האבטחה המורכב במסע ההלוויה.

מתנדבים, חובשים, כוננים ופרמדיקים מטעם מד״א התפרסו לאורך כל הציר שבו נערכה ההלוויה בעשרות אמבולנסים, אופנועים, נט״ן ואט״ן והעניקו מענה ראשוני לנזקקים לטיפול הרפואי. מאות המתנדבים, הן המקומיים כמו גם הכוננים שהגי־עו מכל רחבי הארץ התרכזו וקיבלו הנחיות ברורות על פקודת המבצע ומשם הם שובצו וצוותו לשטח.

רכב החפ״ק המשוכלל של מד״א הוצב במסע ההלוויה, כשמשם נוקזו הפניות שהתקבלו במוקד 101 במהלך ההלוויה. צוות החפ״ק עקב באמצעות המצלמות על כל נקודה ונקודה באון־ליין וכיוון את הכוננים לעבר מוקדי ההתרחשויות. במהלך מסע ההלוו־יה טיפלו צוותי מד״א ב־96 אנשים, מתוכם פינו צוותי מד״א 6 אנשים לבית החולים באמצעות אמבולנס־ים.

על מבצע האבטחה הגדול פיקדו בכירי מד״א ובשיתוף פעו־לה וסינדיקציה עם בכירי המשט־רה וקברניטי העירייה. מנכ״ל מד״א רמ״ג אלי בין סיכם את המבצע ואמר: ׳מרגע קבלת ההודעה הקשה על פטירתו של מנהיג הדור והוראת המשטרה כי על מד״א לאבטח את מאות אלפי המשתתפים, תגבר מד״א כוחות והועלתה רמת הכוננות של כוחות מד״א בגוש דן לרמה הגבוהה. הפריסה הגדולה של מאות המתנדבים, החפ״קים והציוד שנפרס בשטח הביאה לכך שמב־צע האבטחה המורכב עבר בחסדי שמים על הצד הטוב ביותר׳.

מבכים את פטירתו של
רבם הגאון של בני הגולה
ונשיא מועצת גדולי התורה

חוברות עיר המדע והתרבות

הרב אהרון יהודה לייב שטיינמן זיע״א

המקום ינחם אתכם עם שאר אבלי ציון בירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד

שלמה מונטג,
נציג דגל התורה

רחמים מלול, ראש העיר רחובות
וחברי מועצת העיר

בס״ד

מרכז השלטון המקומי בישראל

מרכז השלטון המקומי, יחד עם חברי פורום ראשי הרשויות החרדיות, אבלים ודואבים על הסתלקותו של גדול הדור, מנהיג עולם התורה, שהאיר בכח צדקותו ותורתו למעלה ממאה שנים, בענווה ובפשטות

מרן ראש הישיבה

הגאון רבי אהרון יהודה לייב שטינמן זצוק״ל

נשיא מועצת גדולי התורה

בעל הנחמות ירפא לשבורנו ולא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו

חיים ביבס
ראש עיריית מודיעין מכבים רעות
ויו״ר מרכז השלטון המקומי

מאיר רובינשטיין
ראש עיריית בית״ר עילית
ויו״ר פורום הרשויות החרדיות

בס״ד

בני ברק
מגרה · חינוך · חסידות · עיר שוקאא עולם

ביטול האירוע "פעמי המזרח"

בהוראת מרן הגאון רבי שמעון בעדני שליט" א,
חבר מועצת חכמי התורה,
הוחלט, עקב הסתלקותו של מרן ראש הישיבה
הגאון רבי אהרון יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל
לבטל את האירוע "פעמי המזרח",
שהיה אמור להתקיים היום, יום רביעי, כ"ה בכסלו ה'תשע"ח,
במרכז הפיס, רח' ירושלים 1 , בני ברק

אליהו דדון
סגן ראש העיר

ברוך דיין האמת

בצער רב וביגון קודר, אנו מודיעים על פטירתו בשם טוב של בעלי היקר והחשוב, טוב עין ובעל נפש יקרה, ישר דרך ומרבה להיטיב, רודף צדקה וגומל חסד בגופו ובממונו, עוסק בצרכי ציבור באמונה נזדכך ביסורים של אהבה כל ימיו ומסר נפשו למען הכלל והפרט

הר״ר אברהם דב לבהרד ז״ל

בן הר״ר **יצחק** ז״ל
גבאי מסור ונאמן של בית הכנסת דרוהוביטץ
הלוויתו התקיימה אתמול יום שלישי פר׳ מקץ
כ״ד בכסלו תשע״ח ונטמן בהר המנוחות בירושלים
אשתו הגב׳ נחמה לבהרד תחי׳ יושבת שבעה
בביתה: רחוב נחום 5 ירושלים (קומת כניסה)
מנחה ומעריב בזמן
מאחר והמנוח לא זכה להניח זש״ק, נא ללמוד משניות לע״נ הר״ר אברהם דב ב״ר יצחק ז״ל

קו אילת השחר – קו שיעורים ושיחות
מרבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוק״ל

0799555555
(בטקסט) לשמיעת מיקום העצרות שלוחה מספר 6
לעדכון על עצרות תפילה שלוחה 9
להקלטות מהמספרים שלוחה מספר 53
ניתן לשלוח הקלטות של המספרים למייל
a0799555555@gmail.com

על פי דיפלומטים אירופים, אמר ראש הממשלה נתניהו לנשיא צרפת מקרון:

"אהיה מוכן לעשות ויתורים למען השלום בתוכנית שיציג טראמפ"

■ מקרון: "טראמפ אמר לי שיציג תוכנית שלום שתהיה שונה מהיוזמות הקודמות" ■ "זה יהיה מהלך שיטלטל את הסטטוס קוו" ■ לשכת ראש הממשלה מכחישה ■

אריה זיסמן

הפגישה בין ראה"מ נתניהו לנשיא צרפת מקרון, שהתקיימה בתחילת השבוע עסקה בהתבססות האיראנית בסוריה ובלבנון, אולם השניים דיברו גם על ההכרזה של טראמפ ממנה הסתייג מקרון ועל התוכנית המדינית הצפויה שאמור הנשיא האמריקאי להגיש בקרוב. דיפלומטים אירופים, שמעורים בתוכן הפגישה, ציינו כי נתניהו הביע גמישות והוסיף כי ימתין לראות כיצד תיראה תכניתו של נשיא ארה"ב מתוך מגמה לבצע ויתורים למען השלום.

"חדשות עשר" חשף אתמול כי ראש הממשלה נתניהו אמר לנשיא צרפת עמנואל מקרון, כי יהיה מוכן לבצע ויתורים במסגרת תכנית שלום שיציג הנשיא דונלד טראמפ. הדברים נאמרו על ידי שני דיפלומטים אירופים שהיו מעורים בתכנית הפגישה.

הדיפלומטים האירופים, שלא חשפו את זהותם עקב הרגישות המדינית, ציינו כי מקרון אמר לנתניהו שדיבר עם טראמפ כמה פעמים בשבוע האחרון, ושמע ממנו כי הוא אמור להציג תוך כמה חודשים תכנית שלום שתהיה שונה מהיוזמות הקודמות. "זה יהיה מהלך שיטלטל את הסטטוס־קוו", אמר מקרון.

נתניהו השיב כי הוא עדיין מחכה לראות את היוזמה של טראמפ וכי אינו יודע בדיוק מה טיבה. עם זאת הדגיש כי יהיה מוכן לעשות פשרות וויתורים במסגרת תכנית השלום שיציג הנשיא האמריקאי. מקרון אמר כי "הבעיה היא שאחרי ההצהרה של טראמפ על ירושלים יהיה מסובך לקדם יוזמת שלום". הנשיא הצרפתי אמר כי "צריך יהיה לחכות כמה שבועות או חודשים כדי שהאווירה תתקרר".

יממה לאחר מכן, עלה הנושא שוב בשיחה שקיים

הפגישה בין נתניהו למקרון השבוע

נתניהו בבריסל עם שרת החוץ של האיחוד האירופי מוגריני ועם שרי החוץ האירופים. לפי אותם דיפלומטים האירופים, אמר נתניהו בפגישותיו כי טראמפ מכין תכנית שלום רצינית ויש לקחת אותו ברצינות. לדבריהם, אמר נתניהו כי יש לשים לב שההודעה של טראמפ על ירושלים נוסחה בזהירות. "תקראו אותה טוב. היא לא סוגרת את הדלת בפני משא ומתן והסכם שלום".

למרות כל זאת, מתכוננים באירופה להציג תוכנית מדינית משלהם, אם התוכנית של טראמפ לא תהיה רצינית דיה לטעמם. שרת החוץ האירופית ציינה לאחר פגישתה עם נתניהו: "אסור שלטראמפ יהיו אשליות. יוזמת שלום אמריקאית חד־צדדית ללא מעורבות אירופה לא תזכה להצלחה". בתגובה ציינו ממשרד ראש הממשלה כי הם מכחישים בתוקף שראש הממשלה דיבר עם מקרון על פשרות וויתורים. "ראש הממשלה נתניהו אמר שהוא מניח שתכנית טראמפ תאתגר אותו ואת אבו־מאזן. כנראה שיש אינטרס אירופי להציג אחרת את הדברים".

נשיא איראן נגד הצהרת טראמפ

רוחאני: "המוסלמים יתאחדו נגד ההכרה בירושלים"

■ לדבריו, ההכרזה של הנשיא האמריקני תחריף את המתחים במזרח התיכון ■

אריה זיסמן

נשיא איראן רוחאני תוקף את הצהרת טראמפ המכירה בירושלים כבירת מדינת ישראל ואומר כי המהלך הזה יחריף את המתיחות במזרח התיכון. רוחאני ציין כי איראן מתייצבת לצד הפלשתינים במאבקם בישראל. דבריו נאמרו אתמול, יממה לפני "כינוס החירום" של העולם הערבי נגד ההכרה האמריקאית בירושלים כבירת ישר־אל.

רוחאני שאמר את הדברים לכתבים בטהרן לפני שהמריא לאיסטנבול, הדגיש כי "אם המוסלמים ישמרו על אחדותם והגינותם זה יהיה ניצחון גדול למוסלמים ולאזור". רוחאני שב והדגיש את מחויבות ארצו לפלשתינים וציין כי הם "יחזרו למולדתם ויממשו את זכויותיהם". עוד אמר, כי אל קודס תהיה בסופו של דבר "בירתה של מדינת פלשתין".

נשיא אירן אמר כי הסוגיה הפלשתינית היא "הנושא החשוב ביותר למוסלמים ולעולם המוסלמי". לפיכך אמר כי "המוסלמים חייבים לגנות את המהלך בכל הגופים הבינלאומיים בדגש על הא־ו"ם".

גם נשיא טורקיה, ארדואן, שב והתייחס למהלך האמריקאי ואמר כי ארצות הברית "הפכה לשותפה לשפיכות דמים בהחלטתה להכיר בירושלים". עוד הוסיף כי הוא מקווה שהפסגה תהווה "נקודת מפנה" במאבק בהחלטה האמריקנית.

כזכור, בתחילת השבוע השתלח ארדואן בישראל ותיאר אותה כ"מדינה כובשת וטרוריסטית שרוצחת ילדים". כמו כן אמר כי יש להשתמש בכל האמצעים כדי לשנות את החלטת טראמפ. "לא ננטוש את ירושלים לחסדי מדינה שרוצחת ילדים", אמר ארדואן.

בתגובה אמר נתניהו כי הוא "לא רגיל לקבל הרצאות מוסריות ממי שתקף את הכורדים והפציץ כפרים, שעזר לטרוריסטים כולל בעזה לרצוח אנשים חפים מפשע וכלא עיתונאים".

ובינתיים המחאות של הפלשתינים נגד המהלך האמריקאי נמשכות. עשרות מפגינים הגיעו אמש להפגנת מחאה מול השגרירות האמריקאית בתל אביב במחאה על העברתה המתוכננת לירושלים. להפגנה הגיעו ח"כים מהרשימה המשותפת. המפגינים הניפו דגלים פלשתינים וקראו קריאות גנאי נגד טראמפ.

בחסדי שמים

סוכל פיגוע דקירה ליד אריאל, המחבל נוטרל

■ כוחות צבא ירו לעבר מחבל חמוש בסכין שהתקרב למוצב האנטנה באריאל שבשומרון ■ במקביל, דווח על שיפור נוסף במצב המאבטח שנפצע קשה מאוד בתחילת השבוע בפיגוע דקירה בירושלים והוא "יצא מכלל סכנת חיים מיידית" ■

ישראל רוזנר

כוחות צבא ירו אתמול אחה"צ לעבר מחבל פלשתיני חמוש בסכין שהתקרב למוצב האנטנה באריאל שבשומרון. בחסדי שמים לא היו נפגעים. מצבו של המחבל מוגדר קשה. מצה"ל נמסר כי הפרטים בבדיקה.

מוקדם יותר אתמול דיווח בית החולים שערי צדק בירושלים כי חלה התייצבות נוספת במצבו של אשר אלמליח, המאבטח שנפצע קשה בפיגוע דקירה בכניסה לתחנה המרכזית בירושלים בתחילת השבוע.

אלמליח, בן ה־46 יצא מכלל סכנת חיים מיידית אך הוא עדיין מונשם ומורדם ביחידה לטיפול נמרץ.

אשר אלמליח, תושב הישוב אדם בבנימין, נדקר בליבו על ידי מחבל בפיגוע דקירה שאירע ביום ראשון השבוע, בתחנה המרכזית בירושלים.

הפעילות המהירה בזירת הפיגוע מיד לאחר הדקירה הקשה, הטיפול המהיר בליבו השותת דם והטיפול בחדר הטראומה של בית החולים הצילו למעשה בחסדי שמים את חייו של אלמליח.

על רקע המתיחות באזור

שני מחבלים נהרגו ב"תאונת עבודה" בעזה

■ ההרוגים הם פעילים במערך שיגור הרקטות והפלשתינים טענו תחילה כי הם חוסלו בידי ישראל ■

י. שוורץ

בפיצוץ מסתורי שהתרחש אתמול בצפון רצועת עזה, נהרגו שני מחבלים, פעילי ג'יהאד איסלאמי.

בתקשורת הפלשתינית דיווחו כי אופנוע הותקף מהאוויר על ידי מל"טים ישראלים ושני בני אדם נהרגו. על פי מקורות פלשתינים, מדובר בחוסיין נסראללה ומוסטפא סולטאן, הפעילים בזרוע הצבאית של הג'יהאד האסלאמי ושייכים לחוליית משגרי רקטות לעבר ישראל.

אך מנגד, בדובר צה"ל הכחישו את הדיווח והבהירו כי בניגוד לדיווחים הפלשתינים לא בוצעה כל תקיפה ע"י צה"ל ברצועת עזה. על פי הערכה בצה"ל, מדובר בתאונת עבודה של מחבלים. מאוחר יותר, בג'יהאד האסלאמי מסרו הודעה לפיה השניים נהרגו ב"תאונת אימונים".

שלשום בערב, נשמעה אזעקת צבע אדום בעוטף עזה ובעיר אשקלון ומערכת כיפת ברזל יירטה רקטה ששוגרה לעבר האזור.

מאוחר יותר נורתה רקטה נוספת אך לא הופעלה התרעת צבע אדום משום שהשיגור בוצע לעבר שטחים פתוחים. מוקדם יותר השבוע, הותר לפרסום כי מנהרת טרור שחפר חמאס נחשפה והושמדה בחסדי שמים בסמוך מאוד לישובים יהודיים בדרום.

רב המרצחים מרואן ברגותי הועבר לבידוד

■ בשב"ס לא חשפו את הסיבה למהלך ■

י. שוורץ

סוכנות הידיעות הפלשתינית "מען" דיווחה אתמול כי רב המרצחים מרואן ברגותי הועבר לבידוד בכלא, בו הוא מרצה את עונש של חמישה מאסרי עולם על רצח ישראלים באינתיפאדה השנייה. עדיין לא דווחה הסיבה לכך שברגותי הועבר לבידוד.

זו אינה הפעם הראשונה שברגותי הועבר לבידוד. בנובמבר 2014, שירות בתי הסוהר הישראלי העביר את בכיר הפתח לתא מבודד למשך שבעה ימים בכלא הדרים, בשל חשש שיעביר הוראות לביצוע פעולות טרור והתפרעויות במזרח ירושלים.

הדבר לא עבר בשקט בקרב האסירים הביטחוניים בכלא, שבהבעת סולידריות עם ברגותי נעלו את האגף בו הם מוחזקים.

בפעם השביעית

נתניהו ייחקר בימים הקרובים במעונו בירושלים

י. שוורץ

פרשת תיק 1000: ראש הממשלה בנימין נתניהו, צפוי להיחקר פעם נוספת במעון ראש הממשלה בירושלים בפעם השביעית מאז נחשפו הפרשות. על פי הדיווחים, ראש הממשלה צפוי להיות מעומת כבר מחר או מחרתיים עם עדותו של המילארדר ג'יימס פאקר. ייתכן שהחוקרים יעלו בחקירה גם את פרשת נוני מוזס.

כזכור, לפני כחודש נחקר נתניהו בפעם השישית. לפי ההערכות, נתניהו עומת עם עדויות חדשות מחקירתו באזהרה של ארנון מילצ'ן, וכן עם העדויות של הנהג והמזכי־רה שלו. גורמי חקירה התלוננו בעבר כי הזמן שהוקצב לחקירה לא היה מספק ועל כן דרושה חקירה נוספת לבדיקת חומרים אלו.

הלוח היומי

יום רביעי כה בכסלו תשע"ח
פרשת מקץ (13 בדצמבר 2017)
הדף היומי: שבועות טו
משנה יומית: תענית ג ח-ט
הלכה יומית: שו"ע או"ח ערה ו-ח
הדף היומי בהלכה: רע"ז א' ב'

	ירח	ב"ביה"א	חיפה	ב"ש	טבריה פוריה
סוף זמן ק"ש מגן אברהם (90 דק'):	08:14	08:16	08:15	08:15	08:13
סוף זמן ק"ש מגן אברהם (72 דק'):	08:23	08:25	08:25	08:24	08:23
סוף זמן ק"ש הגר"א:	08:59	09:03	09:04	09:02	09:01
סוף זמן תפילה מג"א:	09:20	09:22	09:22	09:22	09:20
סוף זמן תפילה הגר"א:	09:51	09:54	09:54	09:54	09:52
חצות היום והלילה:	11:33	11:35	11:34	11:35	11:32

	ירח	ב"ביה"א	חיפה	ב"ש	טבריה פוריה
מנחה גדולה:	12:04	12:06	12:05	12:06	12:03
מנחה קטנה:	14:33	14:31	14:29	14:32	14:27
פלג המנחה:	15:37	15:34	15:32	15:36	15:30
שקיעת החמה:	16:40	16:37	16:34	16:39	16:32
שקיעת החמה לחומרא:	16:36				
צאה"כ לחומרא:	17:16	17:17	17:15	17:19	17:13

זמנים למחר	ירח	ב"ביה"א	חיפה	ב"ש	טבריה פוריה
עלות השחר:	04:55	04:57	04:57	04:56	04:55
ז' ציצית ותפילין בש' הדחק:	05:30	05:32	05:32	05:30	05:30
ז' ציצית ותפילין לכתחילה:	05:43	05:45	05:46	05:43	05:43
הנץ החמה:	06:31	06:33	06:34	06:32	06:32
הנץ הנראה:	06:30	06:40	-----		

שערי הכסף ההלכתיים:
1 גרם כסף לסיטונאי - 1.77 ש"ח | 1 גרם כסף לקמעונאי - 2.41 ש"ח | פרוטה - 6.03 אגורות | פדיון הבן (101 גרם) - 244 ש"ח | ב"ט ש"ח - 165 פרוטות

שלבת סוריה
הקריה החרדית

בתום יום דרמטי ומסע שכנוע אינטנסיבי:

"חוק המרכולים" אושר בקריאה ראשונה

■ ברוב של 59 תומכים מול 55 מתנגדים ■ ראש הממשלה נתניהו ששב במיוחד מחו"ל, הפעיל מסע לחצים על חברי הליכוד שסירבו לתמוך בחוק, והרוב הושג ■ אושר בקריאה ראשונה חוק ממשלתי שיאפשר לשר העבודה להתחשב במסורת ישראל בבואו לחתום על היתרי עבודה בשבת ■

אליעזר ראוכברגר

מליאת הכנסת אישרה לפנות בוקר של יום שלישי, את הצעת "חוק המרכולים" בקריאה ראשונה. 59 ח"כים תמכו בהצעה, 54 התנגדו ו־1 נמנעה. ההצעה הועברה לוועדה להכנתה לקריאה שניה ושלישית.

המדובר בהצעת חוק ממשלתית. על פי ההצעה שאושרה, ואשר נצרכה בעקבות פסיקת בג"צ בנושא המרכולים בתל אביב אשר הפרה את הסטאטוס קוו, הסמכות לאישור חוקי עזר עירוניים על פתיחת עסקים בשבת, לאשר הצעת חוק שחוקקה רשות מקומית או לפסול אותה, תועבר לידי שר הפנים.

אישור החוק הושג בתום התרוצצות רבה ומסע לחצים לגיוס רוב להצעה. במהלך כל יום שני התגלעו קשיים גדולים לגייס את הרוב הדרוש, זאת בעקבות הודעת סיעת "ישראל ביתנו" שבקואליציה, כי כל חברי הכנסת שלה, למעט השרה לנדבר, יצביעו נגד החוק, וכן הודעה של 3 ח"כים מהליכוד וח"כ פלוסקוב מכולנו, כי ייעדרו מן ההצבעה או יצביעו נגדה. במצב זה לא היה לקואליציה רוב לאישור החוק, ולכן הוא שובץ בסוף סדר היום של מליאת הכנסת, על מנת להעניק זמן למאמצים לשכנוע הח"כים הסוררים מהקואליציה.

ראה"מ בשיחות שכנוע

בסופו של דבר, ראש הממשלה נתניהו שהגיע לארץ בשעת ערב, לאחר שקיצר את ביקורו באירופה, החל במרתון של שיחות ופגישות עם ראשי הקואליציה וחברי הכנסת שאיימו לא לתמוך בהצעת החוק, בעיקר חברי הכנסת מהליכוד. ואכן, בעקבות שיחות אלו שוכנע ח"כ יהודה גליק מהליכוד לתמוך בחוק, וח"כ שרון השכל שוכנעה להיעדר ולא להצביע נגד.

בנוסף, ח"כ אילן גילאון (מרצ), הסכים להתקזז עם השר הרב דוד אזולאי מש"ס, שאושפז בבית חולים. יו"ר סיעת "המחנה הציוני", יואל חסון, מתח ביקורת קשה על גילאון בשל הסכמתו לקזז את השר הרב אזולאי, אולם גילאון לא חזר בו ואמר כי גם בפוליטיקה צריך להתחשב במקרים מיוחדים מסוג זה. כמו כן, ח"כ אורלי לוי שפרשה מ"ישראל ביתנו", החליטה להימנע בהצבעה למרות היותה חברת אופוזיציה, מאחר ולדבריה מדובר בהצעה בעלת אופי סוציאלי, הדואגת למנוחה לעובדים בשבת. גם חברי הכנסת אחמד טיבי וסעיד אל חרומי מהרשימה הערבית המשותפת, נעדרו בסופו של דבר מההצבעה, למרות החלטת הסיעה הערבית כי כל חבריה יצביעו נגד החוק כאיש אחד, בשל תמיכת חברי הכנסת החרדים בחוק המואזין.

יצוין, כי בעקבות השיחות האינטנסיביות שקיים ראש הממשלה והרוב שגובש לקראת חצות הלילה של יום שני, הוחלט להקדים את הדיון בהצעת חוק המרכולים, שכאמור שובץ תחילה לסוף סדר היום. חברי האופוזיציה נשאו נאומים במשך שעות ועשו פיליבסטר כדי להתיש את חברי הקואליציה, אולם המשמעת הקואליציונית ריתקה את כל חברי הכנסת והשרים לבניין הכנסת עד להצבעה, בה החוק אושר כאמור.

שמירה על מסורת ישראל

בנוסף לחוק המרכולים, מליאת הכנסת אישרה בלילה של יום שני, בקריאה ראשונה, הצעת חוק ממשלתית נוספת הקשורה לשמירת השבת בפרהסיא, הקובעת כי שר העבודה, בבואו לחתום על היתרי עבודה בשבת, יוכל לשקול גם נושא השמירה על מסורת ישראל. הצעת חוק זו נדרשה בעקבות העבודות ברכבות של רכבת ישראל בשבתות, ועל מנת לאפשר לשר העבודה שלא להתיר עבודות אלו, בשל כך שמדובר בחילול שבת ובעבודה בניגוד למסורת ישראל. בשבוע שעבר אושרה הצעה דומה של ח"כ הרב משה גפני בקריאה טרומית, ועתה היא תמוזג ביחד עם ההצעה הממשלתית.

חוק נוסף שאושר בקריאה ראשונה במהלך ליל הדיונים המרתוני, קובע כי מתמודדים בפריימריס במפלגות יקבלו מימון מהמדינה. 65 חברי כנסת תמכו ו־52 התנגדו. מטרת החוק היא לאסור תרומות חיצוניות למועמדים בבחירות אלה, כדי למנוע תלות בלתי רצויה בינם לתורמים. לפי החוק, מתמודד בפריימריס שהוא חבר כנסת יקבל את המימון מהכנסת, ואם לא ייבחר לכנסת, יצטרך להחזיר את הכסף.

מליאת הכנסת גם אישרה בקריאה שניה ושלישית את הצעת החוק למניעת הסתננות. ההצעה מאריכה את תוקף ההסדרים לטיפול המסתננים בשלוש שנים נוספות, וקובעת כי מתקן השהיה "חולות" ייסגר תוך שלושה חודשים, בהתאם לקצב ההתקדמות של הסכם הגירוש החדש שהממשלה מקדמת מול רואנדה. רוב גדול של 71 ח"כים תמכו בהצעה, כולל חברי כנסת מסיעות יש עתיד והמחנה הציוני שבאופוזיציה, ו־41 התנגדו.

לעומת זאת, "חוק ההמלצות" לא הובא לאישור בקריאה שניה ושלישית במליאת הכנסת, וההצבעה על חוק זה תתקיים ככל הנראה רק בשבוע הבא.

במסר ישיר לקונגרס

טראמפ: הפיגוע בניו יורק ממחיש את הצורך הדחוף בחוק להגבלת ההגירה

■ הדגיש כי המחבל נכנס לארה"ב בעזרת ויזה משפחתית ■

ר. הופנר

נשיא ארצות הברית, דונלד טראמפ, אמר כי הפיגוע בניו יורק מדגיש את הצורך הדחוף באישורו של הקונגרס לאכיפת החוק להגבלת ההגירה, אותו יזם ממשלו. המחבל זוהה כעקאיד אללה, בן 27, שהגיע לארצות הברית מבנגלדש לפני שבע שנים והתגורר לאחרונה בברוקלין. ככל הידוע, הוא החזיק ברישיון למונית שתוקפו פג.

טראמפ הדגיש בהצהרתו, כי החשוד בביצוע הפיגוע נכנס לשטח ארצות הברית בעזרת ויזה משפחתית. לדבריו, מתן הוויזה הזו מנוגד לצורכי הביטחון הלאומי. "הקונגרס חייב לשים קץ לתופעת מהגרי השרשרת", דברי טראמפ.

המחבל עדיין מאושפז בבית החולים, לאחר שהמטען התפוצץ על גופו והוא נפצע באורח קשה. משטרת בנגלדש הודיעה כי למחבל אין עבר פלילי. לפי הודעת המשטרה, הפעם האחרונה שהמחבל ביקר בבנגלדש הייתה בספטמבר האחרון.

המשטרה בניו יורק מסרה, שבניגוד להשערות שנפוצו

טראמפ בישיבת קבינט אתמול: מצדדיו מזכיר ההגנה מאטיס וסגן מזכיר המדינה סאליבן

בתחילה, המחבל פוצץ את המטען בכוונה במסוף האוטובוסים "פורט אות'וריטי" שבמנהטן, ולא מדובר ב"תאונת עבודה" שבעקבותיה התפוצץ המטען לפני הזמן המתוכנן.

גורמי אכיפת החוק אמרו לכתב סוכנות הידיעות AP כי המחבל הושפע ממסריו של ארגון "המדינה האיסלאמית". עם זאת, הדגישו הגורמים כי לא ידוע על קשר ישיר בין המחבל לארגון הטרור. ראש עיריית ניו יורק, ביל דה־בלאזיו, אמר לכתבים: "אנו מאמינים כי המחבל פעל לבדו".

רוסיה

נחשף תא טרור שתכנן לבצע פיגוע עם תחילת השנה האזרחית

שירות הביטחון הפדרלי של רוסיה חשף תא טרור, שתכנן לבצע פיגוע במהלך האירועים הנשיאותיים לציון תחילת השנה האזרחית - כך דיווחה אתמול סוכנות הידיעות RIA. לדברי ראש שירות הביטחון הפדרלי, אחרי שארגון "המדינה האיסלאמית" הובס, האיום האמיתי בא מקיצוניים המתכננים לשוב לרוסיה.

קליפורניה

כבאים הצליחו להשתלט על שריפה גדולה בדרום קליפורניה

הכבאים הפועלים בשריפות הענק בדרום קליפורניה, ארה"ב, הצליחו סוף־סוף להשתלט על שריפה גדולה בדרום המדינה ולבלום את התפשטותה. השריפות כילו עד כה מאות מבנים, וחרכו שטח בגודל של העיר ניו יורק. אלפי תושבים פונו.

ר. הופנר

הטמפ' ירדו במידה ניכרת והלחות תעלה. ייתכן טפטוף.

תשקיף לימים הקרובים:

חמישי ייתכן טפטוף. ירידה קלה נוספת בטמפ' והן תהיינה רגילות לעונה.

שישי הטמפ' יוסיפו להיות רגילות לעונה. ייתכן גשם קל בעיקר בבוקר.

שבת מעונן חלקית עם עלייה של הטמפרטורות.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים - בן יהודה 26, 0506260946

פתח תקוה - לוחמי הגטו 6, 9051302

בני ברק - אהרונוביץ 12, 0732688970

חיפה - רחוב שונית 12, 0778882240

יתד נאמן

עיתון יומי מינהלה, מערכת, הפצה ופרסום

בני ברק: ז'בוטינסקי 108, ת.ד. 328, 51122
טל: 03-6170800, פקס: 03-6170801
פקס מחלקת מודעות: 03-6170820

מוקד ארצי לברורים בענין חלוקת העיתון
בכל רחבי הארץ 03-6170844
כל יום בין השעות
8:00-14:30
ובימי ו' 8:00-11:30

דוועדה רוחנית ת.ד. 3114 ב"ב
לוחות והדפסה: דפוס ישראל היום
מכתבים למערכת ת.ד. 3114 ב"ב

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות, סגנונן, אמיתותן וכשרותן.
ואין בפרסומים משום נתינת גושפנקא כלשהי